

05.10.2021

Kokousaika 05.10.2021 15:30 - 18:40

Kokouspaikka Horisontti, Työpajankatu 8

Läsnä

Jäsenet

Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
Rautava, Risto	varapuheenjohtaja
Borgarsdottir Sandelin, Silja	
Haglund, Mia	
Kaleva, Atte	etänä
Kivekäs, Otso	saapui 15:35, poissa: 522 §
Nevanlinna, Tuomas	poistui 18:21, läsnä: 522 - 532 §, poissa: 533 - 543 §
Pajunen, Jenni	
Raatikainen, Mika	etänä
Hjelt, Jenni	varajäsen
Koljonen, Olli-Pekka	varajäsen
Meri, Otto	varajäsen, etänä
	saapui 15:52, poissa: 522 - 525 §
Rossi, Saana	varajäsen, etänä

Muut

Hyvärinen, Silja	va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Pudas, Kari	tekninen johtaja, etänä
Randell, Mari	asiakkuusjohtaja, etänä
Haapanen, Sami	tonttipäällikkö, etänä
Luomanen, Jussi	kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö, etänä
Manninen, Rikhard	maankäyttöjohtaja, etänä
Paasilinna, Elsa	vs. hallintojohtaja, etänä
Piimies, Marja	asemakaavapäällikkö, etänä
Putkonen, Reetta	liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö, etänä
Rajala, Pasi	yleiskaavapäällikkö, etänä
Ravantti, Mikko	hallintopäällikkö, etänä
Mäntymäki, Heikki	viestintäpäällikkö, etänä
Höhl, Eija	hallintosihteeri
Lawrence, Sanna	ts. hallintoasiantuntija
Mantere, Tarja	hallintosihteeri

05.10.2021

Rangdell, Katriina Ahonen, Pertti Maaranen, Miro Rantanen, Kirsti	lakimies, etänä ict-tukihenkilö nuorisoneuvoston edustaja arkkitehti, etänä asiantuntija läsnä § 524
Pikkarainen, Hanna	tiimipäällikkö, etänä asiantuntija läsnä § 524 ja § 530
Österlund, Riikka	liikenneinsinööri, etänä asiantuntija läsnä § 525
Kaalikoski, Mika	projektipäällikkö, etänä asiantuntija läsnä § 526
Terho, Minna	suunnitteluasiantuntija, etänä asiantuntija läsnä § 526
Pulkinen, Sakari	arkkitehti, etänä asiantuntija läsnä § 527
Huttunen, Suvi	arkkitehti, etänä asiantuntija läsnä § 530
Salermo, Marek	liikenneinsinööri, etänä asiantuntija läsnä § 531
Lindroth, Camilla	projektinjohtaja, etänä asiantuntija läsnä § 532
Puheenjohtaja	
Anni Sinnemäki	apulaispormestari 522 - 543 §
Esittelijät	
Silja Hyvärinen	va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja 522 - 543 §
Pöytäkirjanpitäjä	
Eija Höhl	hallintosihteeri 522 - 543 §

05.10.2021

§	Asia	
522	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
523	Asia/2	Ilmoitusasiat
524	Asia/3	Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle, Laakson yhteissairaalan (Lääkärintie 6-8, Urheilukatu 9, Nordenskiöldinkatu 18) tarkistettu asemakaavan muutosehdotus (nro 12681) (sisältää liikennesuunnitelman)
525	Asia/4	Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle Sörnäistentunnelin hankesuunnitelman hyväksymisestä
526	Asia/5	Mannerheimintien liikennesuunnitelma välillä Runeberginkatu-Päivärinnankatu
527	Asia/6	Veturitallinpihan asemakaavamuutosten suunnitteluperiaatteet
528	Asia/7	Vähähiilisen viherkorttelin laatukilpailun ratkaiseminen sekä kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle toteutussopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen hyväksymisestä (Kalasatama, Verkkosaaren pohj. osa, tontit 10656/1 ja 2)
529	Asia/8	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Katju Aron ym. valtuustoaloitteesta nimikkoniittylajitelman kehittämistä Helsingille
530	Asia/9	Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle, Kottarainen-kortteli (Kamppi) tarkistettu asemakaavan muutosehdotus (nro 12687)
531	Asia/10	Katuverkon toiminnallista luokitusta koskevat periaatteet
532	Asia/11	Filpuksenpuisto ja Longinojanpuiston pohjoisosa, Malmi, Ala-Malmin kaupunginosa, puistosuunnitelman hyväksyminen
533	Asia/12	Orapihlajatie, Paatsamatie, Orapihlajapolku sekä Pitäjänmäentien ja Myyrmäen baanojen katu- ja pyörätiesuunnitelmien hyväksyminen, Haaga
534	Asia/13	Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle asunto-reformitonttien varaamiseksi A-Kruunu Oy:lle ja Asuntosäätiön Asumisoikeus Oy:lle asunohankkeiden suunnittelua varten (Pasila, Postipuisto, tontit 17130/1 ja 2)
535	Asia/14	Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle asunto-tontin (AK) varaamiseksi Sokeain Ystävät - De Blindas Vänner sr:lle

05.10.2021

-
- perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun asuntohankkeen suunnittele-
lua varten (Oulunkylä, Maunula, tontti 28226/30)
- 536 Asia/15 Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle val-
tuutettu Alviina Alametsän ym. valtuustoaloitteesta, joka koskee uima-
rannan sijoittamista Hanasaaren hiilivoimalalta vapautuvaan tilaan
- 537 Asia/16 Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle val-
tuutettu Katju Aron ym. valtuustoaloitteesta koskien kaikille saavutet-
tavia kaupunkikalusteita
- 538 Asia/17 Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle val-
tuutettu Fatim Diarran ym. valtuustoaloitteesta koskien kaupunkikult-
tuurin elävöittämistä Etelä-Helsingissä
- 539 Asia/18 Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle val-
tuutettu Katju Aron ym. valtuustoaloitteesta koskien yhteisiä työskente-
lytiloja kaupunkilaisille
- 540 Asia/19 Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle val-
tuutettu Pentti Arajärven ym. valtuustoaloitteesta, joka koskee joukko-
liikenteen kehittämistä maksuttomaksi
- 541 Asia/20 Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle val-
tuutettu Laura Finne-Elosen ym. valtuustoaloitteesta koskien vaihtoeh-
toa Topeliuksenkadun suunnitelluille raitiotieliikenteelle
- 542 Asia/21 Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalve-
luiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä
22.6.2021 § 123 (ajoneuvovaurio)
- 543 Asia/22 Kaupunkiympäristölautakunnan viranomaisten 23.9.–29.9.2021 teke-
mien päätösten seuraaminen

§ 522

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunkiympäristölautakunta päätti valita pöytäkirjantarkastajaksi jäsenen Jenni Pajunen ja varatarkastajaksi jäsenen Tuomas Nevanlinna.

Käsittely

Kaupunkiympäristölautakunta päätti puheenjohtajan ehdotuksesta valita yksimielisesti pöytäkirjantarkastajaksi Laura Rissasen sijasta Jenni Pajusen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Pirjo Moberg, hallintosihteeri, puhelin: +358 9 310 31507
pirjo.moberg(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunkiympäristölautakunta päättää valita pöytäkirjantarkastajaksi jäsenen Laura Rissanen ja varatarkastajaksi jäsenen Tuomas Nevanlinna.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Pirjo Moberg, hallintosihteeri, puhelin: +358 9 310 31507
pirjo.moberg(a)hel.fi

Muutoksenhaku

05.10.2021

Asia/1

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

05.10.2021

Asia/2

§ 523 Ilmoitusasiat

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti merkitä tiedoksi.

Kaupunginvaltuusto 22.9.2021 § 281

Pitäjänmäen Kutomotie 1 ja 9 ja lähialueen asemakaavan muuttaminen
(nro 12516)

[Pöytäkirja](#)

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Pirjo Moberg, hallintosihteeri, puhelin: +358 9 310 31507
pirjo.moberg(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Pirjo Moberg, hallintosihteeri, puhelin: +358 9 310 31507
pirjo.moberg(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 524

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle, Laakson yhteissairaalan (Lääkärintie 6-8, Urheilukatu 9, Nordens- kiöldinkatu 18) tarkistettu asemakaavan muutosehdotus (nro 12681) (sisältää liikennesuunnitelman)

HEL 2017-003866 T 10 03 03

Hankenumero 5054_2

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 24.11.2020 päivätyn ja 5.10.2021 muutetun asemakaavan muuto-
sehdotuksen nro 12681 hyväksymistä. Asemakaavan muutos kos-
kee 14. kaupunginosan (Taka-Töölö) puisto- ja katualueita; 15.
kaupunginosan (Meilahti) maanalaisia tiloja osalla korttelin 520 tont-
tia 6, osalla korttelin 15526 tontteja 5 ja 9, osalla korttelin 15529
tonttia 7, osalla korttelin 15601 tonttia 2 sekä puisto- ja katualueilla;
17. kaupunginosan (Pasila, Länsi-Pasila) osaa korttelin 17061 tont-
tia 2 sekä katualuetta, maanalaisia tiloja osalla korttelin 17061 tonttia
2 sekä puisto- ja katualueilla; 18. kaupunginosan (Laakso) korttelia
18626 sekä puisto-, suojaviher- ja katualueita, maanalaisia tiloja
korttelin 604 tontilla 54 sekä osalla korttelin 604 tontteja 52, 56, 65,
67 ja 69 sekä puisto-, lähivirkistys-, urheilu- ja katualueilla sekä yleis-
seen ulkoilukäyttöön varattavalla retkeilyalueella.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausun-
toihin ja muistutukseen. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti
ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa,
Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätök-
senteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan
MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavas-
ta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

05.10.2021

Asian aikana kuultavana olivat arkkitehti Kirsti Rantanen ja tiimipäällikkö Hanna Pikkarainen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Kirsti Rantanen, arkkitehti, puhelin: 310 37074
kirsti.rantanen(a)hel.fi
Mikko Juvonen, tiimipäällikkö, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37252
mikko.juvonen(a)hel.fi
Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37258
anu.lamminpaa(a)hel.fi
Inga Valjakka, tiimipäällikkö, liikenne- ja katusuunnittelu, puhelin: 310 37087
inga.valjakka(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12681 kartta, päivätty 24.11.2020, muutettu 5.10.2021
- 4 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12681 selostus, päivätty 24.11.2020, muutettu 5.10.2021, päivitetty Kylk:n 5.10.2021 päätöksen mukaiseksi
- 5 Havainnekuva, 24.11.2020, muutettu 28.9.2021
- 6 Viitesuunnitelma, Työyhteisliittymä Laakson LATU, 26.8.2021
- 7 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7105 / 24.11.2020, 28.9.2021)
- 8 Tehdyt muutokset
- 9 Tilastotiedot, 24.11.2020, päivitetty 28.9.2021
- 10 Vuorovaikutusraportti 24.11.2020, täydennetty 28.9.2021, liitteineen
- 11 Kuvaliite suojelukohteista
- 12 Laakson sairaala-alueen ympäristöhistoriallinen selvitys, LOCI maisema-arkkitehdit Oy ja Taegen arkkitehdit Oy, 29.5.2018
- 13 Laakson sairaala, rakennushistoriaselvitykset, Arkkitehtitoimisto Freese Oy: Hallintorakennus, itäinen ja läntinen paviljonki sekä autotalli, 30.9.2019; Tuberkuloositoimisto, 8.9.2020; Sairaalakappeli, 8.9.2020
- 14 Laakson sairaala, Liikenneselvitys, Sitowise Oy, 24.8.2021
- 15 Laakson yhteissairaala, Liikennemeluserveys, A-Insinöörit Suunnittelu Oy, 21.5.2021
- 16 Tärinä- ja runkomeluserveys, A-Insinöörit Suunnittelu Oy, 10.6.2019
- 17 Laakson yhteissairaala, Pohjavesiselvitys, Sitowise Oy, 6.4.2020
- 18 Meilahti-Laakso -yhdistunneli, alustavat suunnitelmat, Sitowise Oy, 25.5.2020, 21.8.2020, 2.10.2020
- 19 LYS Maanalaiset pysäköinti- ja huoltotilat, alustavat suunnitelmat, Unitas (Afy Oy, A-Insinöörit Civil Oy), 1.7.2021
- 20 Kylmäakku, alustavat suunnitelmat, Afy Finland Oy, 17.5.2021
- 21 Auroranportin geotekniset suunnitelmat, Unitas (A-Insinöörit Civil Oy), 26.3.2021
- 22 LYS Laakson yhteissairaala, Rakennettavuusselvitys, Unitas (A-Insinöörit Civil Oy), 12.5.2021
- 23 Alustava palotekninen suunnitelma kaavaa varten, asemapiirros, L2

- 24 Paloturvallisuus Oy, 14.4.2021
Alustava palotekninen suunnitelma kaavaa varten, Meilahti-Laakso
logistiikkatunneli, L2 Paloturvallisuus Oy, 30.6.2020
- 25 Alustava palotekninen suunnitelma kaavaa varten, Meilahti-Laakso
ajoneuvotunneli, L2 Paloturvallisuus Oy, 30.6.2020
- 26 Laakson yhteissairaala, kunnallistekniikka, yleinen tarkastelu, Sitowise
Oy, 12.5.2021
- 27 Ympäristötekniinen tutkimusraportti, Laakson sairaala, Vahanen Envi-
ronment Oy, 30.9.2020
- 28 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ne muistutuksen esittä-
neet, jotka ovat ilmoitta-
neet osoitteensa

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-
täntöönpano
Liite 10

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee nykyistä Laakson sai-
raalan aluetta, joka sijaitsee Taka-Töölön ja Meilahden tiiviin kantakau-
punkirakenteen sekä Keskuspuiston rajalla. Kaavaratkaisu mahdollis-
taa uuden sairaalakampuksen rakentamisen.

Lisäksi sairaalan uusien liikenne- ja logistiikkayhteyksien mahdollista-
miseksi kaava-alueeseen kuuluu maanalaisia tiloja Laakson ja Auroran
sairaala-alueiden välisellä Keskuspuiston osalla, pieni osa Auroran sai-
raala-alueesta sekä maanalaisia tiloja Laakson ja Meilahden sairaala-
alueiden välillä.

Tavoitteena on keskittää sairaalatoimintoja keskeiselle ja hyvin saavu-
tettavalle paikalle Meilahden sairaalakampuksen läheisyyteen. Alueelle
on suunniteltu sijoitettavan laaja-alaisesti pääkaupunkiseudun psykiat-
rista sairaanhoitoa sekä puolet Helsingin sairaalan sairaalatoiminnois-
ta. Sairaala on Helsingin kaupungin sekä Helsingin ja Uudenmaan sai-
raanhoitopiirin (HUS) yhteinen hanke.

Sairaalatoimintoja on alueelle tavoitteena sijoittaa yhteensä noin 200 000 k-m², joista olemassa oleviin, säilytettäviksi aiottuihin sairaalarakennuksiin on tarkoitus sijoittaa noin 22 000 k-m². Laajamittaisen uudisrakentamisen mahdollistamiseksi on sairaala-alueelta tarkoitus purkaa useampia rakennuksia, ja rakentaa tontin eteläpuoliskolla sijaitseva luonnontilankaltaisena säilynyt sairaalapuiston osa. Sairaalaan on tarkoitus sijoittaa yhteensä noin 930 sairaansijaa, poliklinikka- ja tukipalvelutiloja sekä maanalainen pysäköintilaitos enintään 650 autolle. Alueelle saa sijoittaa myös tutkimus-, koulutus- ja liiketiloja sekä päiväkodin. Kaavaratkaisun myötä alueen kerrosala kasvaa 138 450 k-m², pääasiallisella uudisrakentamisen alueella tehokkuusluvaksi (e) muodostuu 2,69 ja vanhalla sairaala-alueella 1,08.

Uusi rakentaminen sovitetaan olemassa olevaan ympäristöön kaupunkirakenteelliset ja -kuvalliset sekä liikenteelliset ja toiminnalliset seikat huomioon ottaen. Tavoitteena on luoda parantumista edesauttavat olosuhteet potilaille sekä viihtyisää ja toimivaa työympäristöä sairaalahenkilökunnalle. Arkkitehtonisesti, kaupunkikuvallisesti ja/tai historiallisesti arvokkaat rakennukset sekä niihin liittyvä sairaalapuutarha suojellaan.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 7105), jonka mukaan pääasiallinen ajoyhteys sairaala-alueelle sekä sen maanalaisiin tiloihin rakennetaan Auroranportin kautta. Nykyiset ajoneuvoliittymät sairaala-alueelle säilyvät ennallaan.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että merkittävä sairaalakokonaisuus voidaan rakentaa Helsinkiin keskeiselle ja hyvin saavutettavalle paikalle. Hanke luo merkittäviä synergiaetuja somaattisen ja psykiatrisen sairaanhoidon kesken sekä Meilahden sairaalokampuksen kanssa ja vahvistaa Meilahden asemaa merkittävänä terveysalan innovaatio- ja liiketoimintaympäristönä.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamista siten, että vahvistetaan Meilahden kampuksen asemaa merkittävänä terveysalan innovaatio- ja liiketoimintaympäristönä, tuotetaan asukkaille laadukkaita ja eriarvoistumista vähentäviä palveluita sekä mahdollistetaan kaupungin kiinteistöstrategian mukaisten tilojen rakentaminen, myös ilmastovastuun mukaiset tavoitteet huomioiden.

Kaavaratkaisu on Helsingin yleiskaavan 2016 mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Laakson sairaala-alue sijaitsee maakunnallisesti arvokkaan Taka-Töölön ja Meilahden tiiviin kantakaupunkirakenteen sekä Keskuspui-

ton vihersormen rajalla seudullisesti ja paikallisesti hyvin saavutettavalla paikalla.

Meilahti-Laakso sairaalakampus on Sairaalo-alueen 2030:n (2009, päivitetty 20.5.2016) mukaan yksi neljästä sairaala-alueesta, joille pääkaupunkiseudun sairaalatoiminnot tullaan keskittämään.

Nykyisin alueen pohjoisosassa sijaitsee Helsingin kaupungin sairaalatoimintojen tiloja entisen tuberkuloosisairaalan tiloissa, jotka on rakennettu 1920- ja 1950-luvulla; lisäksi alueelle on rakennettu 1970–80-luvulla kaksikerroksinen sairaalarakennus, neljä asuinkerrostaloa ja päiväkotikiinteistö sekä kuntoutuskeskus 2000-luvun alussa.

Lisäksi suunnittelualueeseen kuuluu maanalaisia tiloja Laakson ja Meilahden sairaala-alueiden välissä sekä Laakson sairaala-alueen ja Auroranportin välillä uusien yhdystunnelien ja Auroranportille suunnitellun sairaalan uuden pääajoliittymän rakentamiseksi.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1904–1987.

Helsingin kaupunki omistaa Laakson sairaala-alueen sekä sen itäpuoliset alueet. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta on arvioitu aiheutuvan kaupungille kustannuksia ilman arvonnäkökohtaa seuraavasti:

Rakentamiskelpoiseksi saattaminen	4–5 milj.euroa
- Rakennusten purut 4 milj. euroa	
- Maaperän pilaantuneisuuden kunnostus 0,25 milj. euroa	
Katualueet	0,6...1,1 milj. euroa
Yhteensä	5–6 milj. euroa

Reijolankadun liikennejärjestelyt aiheuttavat sähkö- ja tietoliikennekaapeleiden siirtotarpeen kadun pohjois- ja eteläpuolella, joiden kustannuksia ei ole tässä vaiheessa arvioitu.

Mikäli jatkosuunnittelussa päädytään poistamaan maaperästä kaikki jätepitoinen maa-aines, ovat kustannukset jonkin verran aiempaa suuremmat. Edellä esitetyssä kustannusarviossa ei ole huomioitu mahdollisia kiinteistöjen hankintakustannuksia.

Lisäksi asemakaavan toteuttamisesta aiheutuu yhdyskuntateknisen huollon järjestelmien verkon haltijoille kohdistuvia kustannuksia seuraavasti:

Vesihuolto 1 milj. euroa
Kaukolämpö ja jäähdytys 0,7 milj. euroa

Kaavaratkaisu nostaa alueen arvoa.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §) 4.12.2020-15.1.2021

Kaavaehdotus esiteltiin kaupunkiympäristölautakunnalle 24.11.2020 ja lautakunta päätti asettaa kaavaehdotuksen nähtäville.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 1 muistutus.

Neljän Urheilukadun varrella sijaitsevan taloyhtiön jättämässä yhteisessä muistutuksessa esitetyt huomautukset kohdistuivat edelleen Urheilukadun puistomaisen ja pienmittakaavaisen luonteen katoamiseen sekä uudisrakentamisen korkeuteen ja määrään sekä siihen, ettei rakentamista ole siirretty esimerkiksi itään Keskuspuiston puolelle. Liikenteen osalta huomautukset kohdistettiin saattopaikkojen ja pysäköintiinajohdyden sijoittamiseen lähelle Urheilukadun ja Reijolankadun risteystä, uuden ajoliittymän avaamiseen Urheilukatu 52:ta vastapäätä, pysäköintipaikkojen vähentämiseen Urheilukadun varresta sekä kasvavan liikenteen riskiin Urheilukadulla. Bussipysäkkien sijoittamisen Reijolankadun molemmin puolin huomautettiin leikkaavaan sekä arvokasta kalliota että Urheilulehdon puistoa ja tekevän katutilasta ylileveän.

Lisäksi huomautettiin rakennustyömaavaiheen haitoista sekä maalämpökaivojen rakentamisen estymisestä Meilahti-Laakso -yhdystunnelivaruksen kohdalla.

Ristiriitaisena pidettiin määräystä, jonka mukaan uusi rakentaminen sovitetaan olemassa olevaan ympäristöön kaupunkirakenteelliset ja kuvalliset sekä liikenteelliset ja toiminnalliset seikat huomioon ottaen. Asemakaavaehdotuksen ei katsottu vastaavan näitä kaavalle asetettuja tavoitteita, eikä asemakaavaehdotusta ja rakentamissuunnitelmaa pidetty sellaisenaan toteuttamiskelpoisina.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat liikenteen aiheuttamiin ilmanlaatu- ja meluhäiriöihin erityisesti sairaalalueen eteläosassa, rakentamisen edelleen rajustikin lähiympäristöstään poikkeavaan määrään ja Lääkärinkadun varteen osoitetun uudisrakennuksen paikkaansa nähden liian suureen rakennusalaan sekä samaan asiaan liittyen yhteyden katkeamiseen sairaalakappelin ja muiden alkuperäiseen sairaalarakennusten kokonaisuuteen kuuluvien rakennusten välillä. HSL ilmoitti, ettei sillä ollut lisättävää kaavahankkeen OAS-vaiheessa annettuun lausuntoon nähden.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helen Sähköverkko Oy
- Helen Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- kulttuurin- ja vapaa-ajan toimiala / kaupunginmuseo

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksesta ja viranomaisen lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin ja määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu Tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Kirsti Rantanen, arkkitehti, puhelin: 310 37074
kirsti.rantanen(a)hel.fi
Mikko Juvonen, tiimipäällikkö, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37252
mikko.juvonen(a)hel.fi
Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37258
anu.lamminpaa(a)hel.fi
Inga Valjakka, tiimipäällikkö, liikenne- ja katusuunnittelu, puhelin: 310 37087
inga.valjakka(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12681 kartta, päivätty 24.11.2020, muutettu 28.9.2021

- 4 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12681 selostus, päivätty 24.11.2020, muutettu 28.9.2021
- 5 Havainnekuva, 24.11.2020, muutettu 28.9.2021
- 6 Viitesuunnitelma, Työyhteisliittymä Laakson LATU, 26.8.2021
- 7 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7105 / 24.11.2020, 28.9.2021)
- 8 Tehdyt muutokset
- 9 Tilastotiedot, 24.11.2020, päivitetty 28.9.2021
- 10 Vuorovaikutusraportti 24.11.2020, täydennetty 28.9.2021, liitteineen
- 11 Kuvaliite suojelukohteista
- 12 Laakson sairaala-alueen ympäristöhistoriallinen selvitys, LOCI maise-
ma-arkkitehdit Oy ja Taegen arkkitehdit Oy, 29.5.2018
- 13 Laakson sairaala, rakennushistoriaselvitykset, Arkkitehtitoimisto Freese
Oy: Hallintorakennus, itäinen ja läntinen paviljonki sekä autotalli,
30.9.2019; Tuberkuloositoimisto, 8.9.2020; Sairaalakappeli, 8.9.2020
- 14 Laakson sairaala, Liikenneselvitys, Sitowise Oy, 24.8.2021
- 15 Laakson yhteissairaala, Liikennemeluselitys, A-Insinöörit Suunnittelu
Oy, 21.5.2021
- 16 Tärinä- ja runkomeluselitys, A-Insinöörit Suunnittelu Oy, 10.6.2019
- 17 Laakson yhteissairaala, Pohjavesiselitys, Sitowise Oy, 6.4.2020
- 18 Meilahti-Laakso -yhdystunneli, alustavat suunnitelmat, Sitowise Oy,
25.5.2020, 21.8.2020, 2.10.2020
- 19 LYS Maanalaiset pysäköinti- ja huoltotilat, alustavat suunnitelmat, Uni-
tas (Afy Oy, A-Insinöörit Civil Oy), 1.7.2021
- 20 Kylmäakku, alustavat suunnitelmat, Afy Finland Oy, 17.5.2021
- 21 Auroranportin geotekniset suunnitelmat, Unitas (A-Insinöörit Civil Oy),
26.3.2021
- 22 LYS Laakson yhteissairaala, Rakennettavuusselvitys, Unitas (A-
Insinöörit Civil Oy), 12.5.2021
- 23 Alustava palotekninen suunnitelma kaavaa varten, asemapiirros, L2
Paloturvallisuus Oy, 14.4.2021
- 24 Alustava palotekninen suunnitelma kaavaa varten, Meilahti-Laakso
logistiikkatunneli, L2 Paloturvallisuus Oy, 30.6.2020
- 25 Alustava palotekninen suunnitelma kaavaa varten, Meilahti-Laakso
ajoneuvotunneli, L2 Paloturvallisuus Oy, 30.6.2020
- 26 Laakson yhteissairaala, kunnallistekniikka, yleinen tarkastelu, Sitowise
Oy, 12.5.2021
- 27 Ympäristötekniinen tutkimusraportti, Laakson sairaala, Vahnen Envi-
ronment Oy, 30.9.2020
- 28 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Muistutus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ne muistutuksen esittä-
neet, jotka ovat ilmoitta-

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-

05.10.2021

Asia/3

neet osoitteensa

täntöönpano
Liite 10

Tiedoksi

Kaupunginkanslia/Villeneuve, Sippola-Alho, Lindén, Rämö, Hakola

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 28.09.2021 § 511

Kaupunkiympäristölautakunta 24.11.2020 § 687

05.10.2021

Asia/4

§ 525

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle Sörnäistentunnelin hankesuunnitelman hyväksymisestä

HEL 2020-010913 T 08 00 07

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Risto Rautava: Pöydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Asian aikana kuultavana oli liikenneinsinööri Riikka Österlund. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Riikka Österlund, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37312
riikka.osterlund(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankesuunnitelma tekninen
- 2 Tunneliasemapiirros
- 3 Liikennesuunnitelma suuaukot
- 4 Tyypipoikkileikkaukset
- 5 Havainnekuvat
- 6 Vaikutusten arviointi
- 7 Hankearviointitaulukko
- 8 Selvitys pohjoisesta suuaukosta
- 9 Toimivuustarkastelut
- 10 Yritysvaikutusten arviointi
- 11 Lausunnot
- 12 Vuorovaikutusraportti

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta esittää kaupunginhallitukselle Sörnäistentunnelin hankesuunnitelman hyväksymistä ja sen toteuttamista vaiheittain seuraavasti:

A

Ensimmäisessä vaiheessa rakennetaan Sörnäistentunnelin pohjoinen betonitunneliosuus sekä siihen liittyvien ajoramppien maanalaiset rakenteet Kalasatamasta Pasilaan raitiotien ja Hermannin rantatien peruskorjauksen yhteydessä vuosina 2022-2024. Ensimmäisen vaiheen kustannusarvio on 50 miljoonaa euroa elokuun 2021 kustannustasossa.

B

Toisessa vaiheessa rakennettavan Sörnäistentunnelin loppuosan suunnittelua ja toteutuksen valmistelua jatketaan ja osuutta koskeva kustannusarvio tuodaan erikseen päätettäväksi.

Esittelijän perustelut

Aiemmat päätökset

Kalasataman metroaseman lähiympäristöön suunnitellut liikenne ratkaisut ovat perustuneet Sörnäistentunnelin rakentamiseen Kalasataman osayleiskaavavaiheesta lähtien. Helsingin yleiskaavassa on varaus Hermannin rantatien ja Sörnäisten rantatien väliselle tunneliyhteydelle.

Kalasataman keskuksen asemakaavojen 12070 (6.6.2012) ja 12438 (8.11.2017) yhteydessä laaditut liikennesuunnitelmat ja siten katualueiden leveydet perustuvat Sörnäistentunnelin rakentamiseen. Hermannin rantatien eteläosan, Työpajankadun ja Leonkadun katusuunnitelma (20.20.2015) on laadittu ja kadut pääosin toteutettu näiden suunnitelmien pohjalta.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Sörnäistentunnelin asemakaavan (nro 12162) 29.8.2018. Asemakaavassa on osoitettu tilavaraus Sörnäisten rantatien ja Hermannin rantatien väliselle autoliikennetunnelille. Kaavassa on osoitettu lisäksi maan päälle johtaville kuiluille sekä tekniikan rakennukselle paikat ja kaupunkikuvalliset vaatimukset.

Kaupunginvaltuuston 9.12.2020 hyväksymässä vuoden 2021 talousarviossa on kirjattu, että Sörnäistentunnelin rakentamiseen varaudutaan 10-vuotisen liikenneinvestointiohjelman lopulla ja osittain Kalasatama-Pasila raitiotien aikataulun mukaisena edellytysinvestointina.

Yleistä Kalasataman alueesta

Kalasadamassa asuu tällä hetkellä noin 8 000 asukasta. Kalasataman valmistuttua arviolta 2030-luvun lopulla alueella arvioidaan olevan noin 30 000 asukasta ja yli 10 000 työpaikkaa.

Nykytilanteessa Hermannin rantatie on osa pääkatuverkkoa, joka yhdistää Kustaa Vaasan tien ja Sörnäisten rantatien. Kalasataman metroaseman ja kauppakeskus Redin ympäristön liikennejärjestelyt on suunniteltu pohjautuen Sörnäistentunneliin ja tavoitteena on ollut korostaa jalankulkijan tärkeää asemaa. Osuudella Hermannin rantatie on 1+1-kaistainen ja kadun keskellä on tilavaraus raitiotielle. Kasvavan alueen, tulevan raitotien ja lisääntyvän bussiliikenteen myötä jo nyt runsas jalankulkijamäärä tulee kasvamaan entisestään. Tämä on risti-riidassa tällä hetkellä alueen halki johdettavan pitkän matkan läpiajoliikenteen kanssa. Runsa jalankululiikenne ja alhaiset ajonopeudet tekevät kadun ylityksestä melko turvallista ja sujuvaa, mutta toisaalta valo-ohjaamattomat suojatiet jonouttavat autoliikennettä ja hidastavat siten myös bussiliikennettä. Moottoriajoneuvoliikenteen reitti idän suunnasta Kalasatamaan on nykytilanteessa epäjohdonmukainen. Autoliikenne ohjataan Junatien ja Lautatarhankadun kautta, sillä Junatien liittymäalueen kapasiteetti ja liian lyhyt sekoittumisalue eivät mahdollista Kalasatamaan suuntautuvan autoliikenteen ohjaamista Kulosaaren sillalta suoraan alas Sörnäisten rantatielle. Näin ollen idän suunnasta Kalasatamaan saapuva autoliikenne kuormittaa Junatietä sekä Lautatarhankatua, mikä taas estää osaltaan pyöräliikenteen sujuvampien ja turvallisten järjestelyjen kehittämisen.

Sörnäistentunneli

Sörnäistentunneli on 1,6 km pitkä 1+1-kaistainen autoliikenteen tunneli, joka yhdistää Hermannin rantatien ja Sörnäisten rantatien vieden pitkämatkaisen läpiajoliikenteen maan alle. Sörnäistentunnelin myötä Hermannin rantatie muuttuu tunnelin osuudella pääkadusta alueelliseksi kokoojakaduksi, mikä tarkoittaa nykyistä vähäisempiä liikenne- ja kaistamääriä, miellyttävämpää jalankulun ja pyöräliikenteen ympäristöä sekä kadun estevaikutuksen pienenemistä. Tunneli varmistaa autoliikenteen sujumisen pohjois-eteläsuunnassa Kalasataman alueen rakentuessa. Erityisesti Kalasataman metroaseman ja kauppakeskus Redin välinen alue rauhoittuu läpiajoliikenteen poistuessa. Tunnelin osuudella myös liikenteen melu- ja päästöhaitat vähenevät. Vaikutusten arvioinneissa Sörnäistentunnelin nopeusrajoitus on 50 km/h. Maanpäällisen katuverkon nopeusrajoitus on 30-40 km/h.

Sörnäistentunnelin ajorampit sijaitsevat pohjoisessa Hermannin rantatiellä Haukilahdenkadun eteläpuolella ja etelässä Sörnäisten rantatiellä Vilhonvuorenkadun eteläpuolella. Avoramppien pituus molemmissa päissä on noin 190 m. Eteläisen betonitunnelin pituus on noin 290 m ja

pohjoisen noin 150 m. Kalliotunnelin osuus on noin 800 m. Sörnäistentunnelin ennustettu liikennemäärä vuoden 2030 liikenne-ennusteella on noin 17 000 ajon / vrk. Tunnelissa ei sallita erikoiskuljetuksia eikä vaarallisten aineiden kuljetuksia.

Hermannin rantatielle tehdään perusparannus Kalasataman raitiotien rakentamisen yhteydessä. Kalasataman raitiotien ja Hermannin rantatien perusparannuksen jälkeen Hermannin rantatie on pääosin 2+2-kaistainen ja uloimmat kaistat on osoitettu bussi-, tavara- ja taksiliikenteelle. Tunnelin avauduttua liikenteelle Hermannin rantatie muutetaan tunnelin osuudella 1+1-kaistaiseksi ja Kalasataman metroaseman länsipuolella sijaitseva Lautatarhankadun Hermannin rantatien ja Panimokadun välinen osuus (niin sanottu Tilastokeskuksen ramppi) suljetaan autoliikenteeltä. Bussiliikenne kulkee Hermannin rantatiellä sekaliikenteessä koko matkalla lukuun ottamatta pohjoisen suunnan bussikaistaa Haukilahdenkadusta pohjoiseen.

Tunnelin liikenteelliset vaikutukset alueella

Sörnäistentunneli parantaa kaikkien kulkutapojen olosuhteita. Henkilöauto- ja tavaraliikenne hyötyy sekä matka-ajaltaan että pituudeltaan lyhemmästä ajoyhteydestä Lahdenväylän suunnasta eteläiseen kanta-kaupunkiin. Kalasataman kävely-, pyörä- ja joukkoliikenne hyötyvät maapäällisen katuverkon liikenteen rauhoittumisesta. Hermannin rantatie muutetaan tunnelin osuudella 1+1-kaistaiseksi. Moottoriajoneuvoliikenteen määrä katutasolla vähenee, jolloin kääntymissuuntia ei ole tarpeen rajoittaa. Kalasataman saavutettavuus idän suunnasta autolla paranee, kun Sörnäisten rantatien liittymässä voidaan tehdä uusia kaistajärjestelyitä. Jalankulku- ja pyöräliikenteen järjestelyille vapautuu lisää tilaa Lautatarhankadulla. Nämä seikat tekevät alueella liikkumisesta miellyttävämpää ja sujuvampaa kaikilla kulkumuodoilla. Myös Hämeentien liikennemäärät vähenevät Hämeentien sillan ja Mäkelänkadun liittymän välillä. Liikenteellisiä vaikutuksia on esitetty laajemmin liitteessä 6.

Henkilöautoliikenteen hyödyt ovat suurimmat, minkä vuoksi tunneli lisää hieman autoliikenteen määrää Helsingin seudulla. Mallitarkastelun perustella Sörnäistentunnelin myötä henkilöauton kuljettajana tai matkustajana tehtävien matkojen määrä lisääntyy noin 1900 matkaa vuorokaudessa. Vastaavasti joukkoliikenteen matkamäärä vähenee tunnelin myötä 1000 matkalla vuorokaudessa. Jalankulun ja pyöräliikenteen yhteenlaskettu matkamäärä vähenee 600 matkalla vuorokaudessa. Liikennemallin perusteella Sörnäistentunnelin myötä autoliikenteen kulkutapaosuus Helsingin seudulla kasvaa noin 0,08 prosenttiyksikköä, mutta malli ei ota huomioon jalankulun ja pyöräliikenteen olosuhteiden paranemista katuverkolla tunnelin osuudella. Tunnelin osuudella melutaso

laskee ja ilmanlaatu paranee. Kadun ylittäminen helpottuu liikennemäärän pienentyessä. Poistettavien autokaistojen tilalle voidaan istuttaa lisää puita ja muuta katuvihreää. Nämä seikat tekevät kävelen ja pyörällä liikkumisesta houkuttelevampaa.

Kalasadaman metroaseman ja kauppakeskus Redin välinen osuus rauhoittuu, kun pääkatuverkon liikenne ei risteä jalankulkuvirtojen kanssa. Vaihtoyhteydet ovat miellyttävämmät ja turvallisemmat, ja valo-ohjaamattomista suojateistä aiheutuva häiriöherkkyys pienenee. Tällä on positiivisia vaikutuksia alueen autoliikenteen ja sitä kautta myös bus-siliikenteen sujuvuuteen.

Avorampit Hermannin rantatiellä Sörnäistenkadun ja Haukilahdenkadun välillä sekä Sörnäisten rantatiellä Vilhonvuorenkadun ja Hanasaarenkadun välillä muodostavat estevaikutuksen. Eteläisen avorampin osuudelta poistuu valo-ohjattu suojatie ja nykyinen Sörnäisten rantatien ylittävä kävelysilta Vilhonvuorenkadun kohdalla joudutaan poistamaan tunnelin rakentamisen yhteydessä. Uusia ylikulkusilloja Sörnäisten rantatien yli tutkitaan tarkemmin Suvilahden ja Hanasaaren alueiden suunnittelun ja asemakaavoituksen yhteydessä.

Sörnäisten rantatien ja Hanasaarenkadun valo-ohjatun liittymän kapasiteetti Sörnäistentunnelin eteläpäässä on riittävä ja liittymä toimii pääosin tyydyttävästi. Tunnelista ulos ajavien suunta jonoutuu avorampin osuudelle, mutta purkautuu yhden valokierron aikana. Pohjoisessa Hermannin rantatien ja Haukilahdenkadun liittymä on kuormittuneempi, eikä tunnelin tulosuunnan jono aina purkaudu ensimmäisellä vihreällä valolla. Tunnelin häiriötilanteissa valo-ohjaus muutetaan siten, että tunnelin liikenne pääsee purkautumaan sujuvasti katuverkolle. Tunnelin myötä lisääntyvä autoliikenne Hermannin rantatien pohjoispäässä kuormittaa Kustaa Vaasan tien liittymää entisestään, mikä heijastuu osin myös Hermannin rantatien ja Haukilahdenkadun liittymään. Jotta autoliikenne ei jonoudu tunneliin asti muodostaen näin turvallisuusrisikin, Hermannin rantatien suuntaa voidaan joutua priorisoimaan iltahuipputunnin aikana, mikä voi aiheuttaa viiveitä Hämeentien suunnan joukkoliikenteelle.

Sörnäistentunnelilla on pääosin myönteisiä yritysvaikutuksia. Sörnäistentunneli parantaa autoliikenteen ja logistiikan keskustan saavutettavuutta Lahdenväylän suunnasta. Kalasadaman alueella sijaitsevien yritysten saavutettavuus paranee kaikilla kulkumuodoilla niin asiakkaiden kuin työntekijöiden kannalta, kun katuverkko palvelee ensisijaisesti paikallista liikennettä. Negatiiviset yritysvaikutukset aiheutuvat pääosin rakentamisen aikaisista haitoista. Lisäksi Hermannin rantatien ja Sörnäisten rantatien varressa tunnelin osuudella sijaitsevien yritysten näkyvyys

laskee hieman läpiajoliikenteen siirtyessä maan alle. Sörnäistentunnelista on laadittu erillinen yritysvaikutusten arviointi (liite 10).

Sörnäistentunneli vapauttaa Sörnäisten rantatien ja Junatien liittymäalueen kapasiteettia mahdollistaen Junatien alueen kehittämisen väylämäisestä kaupunkimaiseksi katutilaksi. Suunnitellut muutokset, kuten itä-länsisuuntainen pikaraitiotie (niin sanottu Jokeri 0) sekä jalankulku-ympäristön parantaminen, edellyttävät tunnelin toteuttamisen, jotta katuverkon kapasiteetti säilyy riittävällä tasolla. Suvilahden tapahtuma-alueen saavutettavuus jalkaisin ja pyörällä paranisi merkittävästi, samoin Suvilahden ja Teurastamon välinen yhteys. Myös jalankulun ja pyöräliikenteen järjestelyiden laatu paranisi nykyisestä. Junatien aluetta suunnitellaan osana Teollisuuskadun akselia.

Suvilahden tapahtuma-aluetta halutaan laajentaa entisestään ympäri-voitiseksi kulttuuri- ja tapahtuma-alueeksi. Suvilahden ja Hanasaaren alueilla on järjestetty vuosittain muun muassa suuria musiikkifestivaaleja. Kesällä 2022 valmistuva Vilhonvuorenkadun jatke tulee halkomaan alueet, mikä aiheuttaa haasteita festivaalien järjestämiseen. Sörnäistentunneli osaltaan mahdollistaa tapahtuma-alueen kehittämisen ja suurten festivaalien järjestämisen myös jatkossa, kun pitkän matkan läpiajoliikenteellä ei ole kasvavaa painetta käyttää Vilhonvuorenkadun ja Koksikadun ajoreittiä. Läpiajoliikennettä ei haluta lisätä myöskään Suvilahden ja Teurastamon välillä.

Kalasadamasta Pasilaan raitiotiehanke

Kalasadaman eteläkärjestä, Nihdistä Pasilaan johtavan raitiotien rakentaminen alkaa vuonna 2022 ja linjan liikennöinti on tarkoitus aloittaa vuoden 2024 lopulla. Kalasadamasta Pasilaan –hankkeessa Hermannin rantatien pohjoisosalle tehdään perusparannus, jonka yhteydessä mm. kadun tasausta nostetaan viereisten alueiden, Hermanninrannan ja Kylässaaren, tulevan rakentamisen johdosta.

Hermannin rantatiellä raitioliikenteelle on osoitettu muusta liikenteestä pääosin puukaistoilla eroteltu tila. Rakennustöiden valmistuttua neljä Vantaan bussilinjaa alkaa liikennöidä Rautatientorin sijasta Kalasatamaan. Lisäksi Kalasadaman alueella liikennöi myös tulevaisuudessa vähintään kolme Helsingin sisäistä bussilinjaa. Linjojen määrään vaikuttaa muun muassa Hanasaaren alueen tulevan maankäytön joukko-liikenne ratkaisu.

Kustannukset, kannattavuus ja toteuttaminen vaiheittain

Sörnäistentunnelin hankesuunnitelman kokonaiskustannusarvio on noin 180 miljoonaa euroa (MAKU 146,4 heinäkuu 2020, 2000=100) ja vuotuiset käyttökustannukset noin 2 miljoonaa euroa. Kokonaiskustan-

nus sisältää tunnelin ja sen edellyttämät katuinfrastruktuurin muutokset, taitorakenteet, pohjanvahvistukset, tunnelin tekniset järjestelmät ja -tilat, liikenteen hallintajärjestelmät, pilaantuneiden maiden kunnostuksen ja johtosiirrot tunnelin osuudella. Tunnistetut kustannusriskit liittyvät mm. kalliolaatuun, pilaantuneisiin maihin sekä pohjavesien hallintaan.

Hankkeen yhteiskuntataloudellisten tarkastelujen lähtökohtana on käytetty MAL-suunnitelmaa varten laadittuja maankäytön ja liikenneverkon skenaarioita. Ilman liikenteen hinnoittelutoimia hankkeen yhteiskuntataloudellinen kannattavuus 0,63, joka jää alle kannattavuusrajan 1,0. Hinnoittelutoimenpitein hankkeen kannattavuus on 0,36. Hankkeen toteuttaminen on kuitenkin perusteltua hankearvioinnissa (liitteet 6 ja 7) esitettyjen muiden kaupunkiympäristöön kohdistuvien positiivisten vaikutusten vuoksi. Tunneli mahdollistaa pääkatuverkon autoliikenteen ohjaamisen voimakkaasti kasvavan Kalasataman alueen ohi sekä rauhoittaa maanpäällistä katutilaa ja sujuvoittaa kaikkien kulkumuotojen liikumista alueella. Varsinkin Kalasataman metroaseman ympäristö hyöttyy läpiajoliikenteen poistumisesta, mikä hyödyttää erityisesti tulevaisuudessa kasvavaa bussiliikennettä. Lisäksi Sörnäistentunneli vapauttaa kapasiteettia Junatien ja Sörnäisten rantatien liittymäalueella mahdollistaen mm. itä-länsi -suuntaisen pikaraitiotien (niin sanottu Jokeri 0) sekä paremmat jalankulun ja pyöräliikenteen yhteydet muun muassa Suvilahden ja Teurastamon tapahtuma-alueiden välillä autoliikenteen kapasiteettia liikaa heikentämättä.

Kalasataman raitiotien rakentamisaikataulun vuoksi Sörnäistentunneli on tarkoituksenmukaista toteuttaa kahdessa vaiheessa. Pohjoinen betonitunneli sekä avoramppien maanalaiset rakenteet esitetään tehtäväksi Kalasataman raitiotien ja Hermannin rantatien rakentamisen yhteydessä Kalasatamasta Pasilaan –raitiotieallianssin osana, jolloin tunnelin toteuttaminen myöhemmin aiheuttaa mahdollisimman vähän häiriötä alueella. Näiden rakenteiden suunnittelu on käynnissä raitiotieallianssissa. Ennen tunnelin loppuosan rakentamista avorampit täytetään ja avoramppien maanpäälliset tilavaraukset toimivat autoliikenteen kaistoina. Pohjoisen suuaukon kustannukset ovat noin 50 miljoonaa euroa, joka sisältyy tunnelin kokonaiskustannusarvioon (180 miljoonaa euroa).

Tunnelin toteuttamiselle on varattu vuoden 2021 talousarvion kymmenvuotisessa investointiohjelmassa määrärahat Sörnäistentunnelin pohjoisen betonitunnelin ja suuaukon rakentamiseen vuosille 2022–2024 Kalasatamasta Pasilaan –raitiotiehankkeen aikataulun mukaisesti ja tunnelin muun osan rakentamiseen investointirahaa vuodesta 2028 alkaen. Tunnelin loppuosan rakentamisen tarkempi ajoitus tullaan ratkaisemaan erilaisten teknisten, toiminnallisten ja taloudellisten tekijöiden tarkentuessa. Tällä tarkoitetaan esimerkiksi hankkeen liittymistä alueen

muihin mahdollisiin kehittämistarpeisiin, isojen yhtäaikaisten hankkeiden työnaikaisten liikennejärjestelyiden vaikutusten arviointia ja ennen Sörnäistentunnelin rakentamista toteutettavien muiden hankkeiden tunnistamista sekä suunnittelun, kustannusarvioiden ja toteutusaikataulujen tarkentumisesta (esimerkiksi Kustaa Vaasan tien liittymäalue).

Seuraavassa vaiheessa laaditaan tunnelin loppuosasta rakennussuunnitelmat, ratkaistaan tunnelin toteutusmalli ja tarkennetaan liittyvien hankkeiden kokonaisuus toteutukseen. Rakennussuunnitelmien valmistuttua ja kustannusarvion tarkennuttua valmistellaan päätöksentekoon esitys tunnelin loppuosan kustannusarviosta.

Mikäli pohjoinen betonitunneliosuus ja avoramppi kokonaisuudessaan rakennetaan vasta muun tunnelin rakentamisen yhteydessä, aiheutuu rakentamisesta merkittävää haittaa varsinkin raitiotieliikenteelle, mutta myös muulle liikenteelle, kuten busseille. Kyläsaaren ja osittain myös Hermanninrannan tuleva maankäyttö tulee rajoittamaan merkittävästi käytössä olevaa tilaa työnaikaisten liikennejärjestelyiden osalta (liite 8). Raitiotieliikenne joudutaan mahdollisesti jopa katkaisemaan työmaan kohdalla. Lisäksi tunnelin kokonaiskustannukset nousevat vähintään 15 miljoonaa euroa. Kyläsaaren alueen rakentaminen alkaa 2020-luvun loppupuolella ja Hermanninrannan 2020-luvun puolivälissä.

Sörnäistentunnelin liittyminen muihin liikennehankkeisiin

Sörnäistentunneli on edellytys Junatien muutoksille, jotta autoliikenteen tarvittu kapasiteetti pystytään turvaamaan. Tunnelin toteuttaminen Junatien muutosten jälkeen on teknisesti erittäin haastavaa. Kustaa Vaasan tien liittymäalueen toteuttaminen tulisi tehdä ennen tunnelin rakentamista ja Hermannin rantatien kaistamuutokset tehdään tunnelin valmistumisen jälkeen.

Hermannin rantatien pohjoisosa on ruuhkautunut jo nykytilanteessa iltahuipputunnin aikana, sillä Hermannin rantatien, Kustaa Vaasan tien ja Hämeentien liittymäalue muodostaa pullonkaulan. Kuormittunut liittymä vaikuttaa suuresti Hermannin rantatien matka-aikoihin, ja ajoaikojen ennustettavuus on heikko iltahuipputunnin aikana. Myös vaihtoyhteydet nykyisten ja tulevien raitiolinjojen välillä ovat heikot ja alueella on puutteita jalankulun ja pyöräliikenteen yhteyksissä. Kustaa Vaasan tien liittymäalueen muutokset ovat tarpeelliset joka tapauksessa, koska laajentuvan raitiotieverkoston, kuten Viikki – Malmi -raitiotien ja niin sanotun Tiederatikan toteuttaminen sekä nykyistä paremmat vaihtoyhteydet uusien ja nykyisten linjojen välillä edellyttävät muutoksia liittymäalueella. Liittymäalueen muutokset tulisi kuitenkin olla tehty ennen Sörnäistentunnelin avaamista liikenteelle, jolloin vältytään nykyisten järjestelyiden lisäkuormitukselta, eikä uusien järjestelyiden toteuttaminen ruuh-

kautta tunnelin suuaukkoa liittymän rakennustöiden aikana. Kustaa Vaasan tien liittymäalueesta on tehty liikenteellinen tarkastelu, jonka pohjalta käynnistetään tarkempi jatkosuunnittelu loppuvuodesta 2021. Liittymäalueen muutoksista ei ole vielä laadittu kustannusarviota. Kustaa Vaasan tien liittymäalueen yleissuunnitelma kustannusarvioineen tuodaan päätöksentekoon arviolta vuonna 2023.

Hermannin rantatie muutetaan 1+1 –kaistaiseksi tunnelin osuudella, kun Sörnäistentunneli on avattu liikenteelle. Muutos kadun muuttamisesta 2+2-kaistaisesta 1+1-kaistaiseksi on otettu huomioon katu- ja rakennussuunnitelmissa. Muutostöiden kustannusarvio on noin 2 miljoonaa euroa.

Sörnäistentunneli on edellytyksenä Teollisuuskadun kaavarungon yhteydessä esitetyille Junatien alueen uusille liikennejärjestelyille. Ilman Sörnäistentunnelia Junatien alueelle ei ole löydetty suunnitteluratkaisua, jolla sekä kaupunkirakenteelliset että liikenteelliset tavoitteet (pikaraitiotie, jalankulun ja pyöräliikenteen yhteystarpeiden huomiointi, auto liikenteen välityskyvyn säilyttäminen) olisivat mahdollisia. Teollisuuskadun akselin kaavarunkotyössä esitettyjä uusia Junatien alueen järjestelyjä ei liikenteellisistä seikoista johtuen tule toteuttaa ennen Sörnäistentunnelia. Myös teknisesti Sörnäistentunneli tulee toteuttaa ennen Junatien uutta siltaa. Mikäli Sörnäistentunneli haluttaisiin kuitenkin toteuttaa Junatien uuden sillan jälkeen, johtaisi se todennäköisesti uuden sillan osittaiseen purkamiseen ja uudelleen rakentamiseen. Teollisuuskadun ja Junatien alueen liikennesuunnitelman laatiminen on tarkoitus aloittaa syksyllä 2021.

Alueen muista liikennehankkeista päätetään erikseen.

Vuorovaikutus ja viranomaisyhteistyö

Tiivistelmä hankesuunnitelman vuorovaikutuksesta ja saaduista kannanotoista sekä vastineet niihin on esitetty vuorovaikutusmuistiossa (liite 12). Suunnitelmaa on vuorovaikutettu internet-kyselyllä sekä pop up-pisteellä Teollisuuskadun kaavarunkotyön vuorovaikutuksen yhteydessä.

Hankesuunnitelman valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä Helsingin pelastuslaitoksen kanssa.

Sörnäistentunnelin asemakaavamuutoksen valmistelun yhteydessä tehty viranomaisyhteistyö ja vuorovaikutus on huomioitu asemakaavan valmistelussa ja ne ovat siten ohjanneet myös hankesuunnittelua.

Lausunnot

Hankesuunnitelmasta on saatu lausunnot (4 kpl) Helsingin Satama Oy:lta, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymältä (HSL), Helsingin Yrittäjiltä sekä Helsingin kuljetusyrittäjät ry:stä. Uudenmaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksella (Uudenmaan ELY-keskus) sekä Väylävirastolla ei ollut lausuttavaa hankesuunnitelmaan. Lausunnot ovat liitteessä 11 ja vastineet lausuntoihin on esitetty vuorovaikutusmuistiossa (liite 12).

Helsingin Satama Oy toteaa lausunnossaan muun muassa, että Sörnäistentunneli parantaa toteutuessaan keskustan satamien saavutettavuutta ja vahvistaa sekä elinkeinoelämän matka- ja kuljetusketjuja, että valtakunnallista huoltovarmuutta, ja on siten kannatettava ja tarpeellinen hanke. Työnaikaisten liikennejärjestelyiden keston ja haittavaikutuksien minimoimiseksi tunnelihanke on yhteensovitettava ennakoiden alueen muiden hankkeiden kanssa.

HSL toteaa lausunnossaan muun muassa, että Kalasatamaan ohjattavien bussilinjojen sujuvuus on tärkeää. Joukkoliikenteen näkökulmasta Sörnäistentunneli ei ole välttämätön, mutta toisaalta se rauhoittaa Kalasataman metroaseman ympäristöä ja mahdollistaisi myös Junatien alueen muutoksen, kuten pikaraitiotien. Mikäli Sörnäistentunneli päätetään toteuttaa, siihen varautuminen Kalasataman raitiotien rakentamisen yhteydessä on erittäin tärkeää, jotta raitio- ja bussiliikenteelle ei tunnelin rakentamisen aikana aiheudu ylimääräistä haittaa tai raitiotietä jouduta siirtämään.

Helsingin Yrittäjät toteaa lausunnossaan muun muassa, että Sörnäistentunneli vähentää liikenteen haittoja Kalasataman asuin- ja toimitila-alueilla sekä parantaa keskustan saavutettavuutta niin henkilöauto- kuin tavaraliikenteen osalta, ja on siten tarpeellinen hanke. Läpiajoliikenteen siirtyessä maan alle alueen yritykset, asiakkaat ja asukkaat pystyvät toimimaan ja liikkumaan alueella nykyistä paremmin. Työnäikaiset haitat tulee minimoida huolellisella suunnittelulla sekä kaupungin ohjauksella.

Helsingin Seudun Kuljetusyrittäjät ry toteaa lausunnossaan muun muassa, että jakelu-, huolto- ja tavaraliikenne ovat tärkeässä roolissa elinkeinoelämän kannalta ja Kalasataman alueen yhä kasvaessa Sörnäistentunneli osaltaan tukee näitä toimintoja. Sörnäistentunneli parantaa liikenneturvallisuutta ja sujuvoittaa auto- ja tavaraliikennettä, mikä tuo niin ympäristö- kuin taloushyötyjä. Myös tunnelin rakentamisen aikaisten järjestelyiden tulee mahdollistaa sujuva ja häiriötön jakelu- ja huoltoliikenne.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

05.10.2021

Asia/4

Lisätiedot

Riikka Österlund, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37312
riikka.osterlund(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankesuunnitelma tekninen
- 2 Tunneliasemapiirros
- 3 Liikennesuunnitelma suuaukot
- 4 Tyypipoikkileikkaukset
- 5 Havainnekuvat
- 6 Vaikutusten arviointi
- 7 Hankearviointitaulukko
- 8 Selvitys pohjoisesta suuaukosta
- 9 Toimivuustarkastelut
- 10 Yritysvaikutusten arviointi
- 11 Lausunnot
- 12 Vuorovaikutusraportti

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 21.09.2021 § 491

05.10.2021

Asia/5

§ 526

Mannerheimintien liikennesuunnitelma välillä Runeberginkatu-Päivärinnankatu

HEL 2021-009616 T 08 00 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä liikennesuunnitelman numero 7197 mukaiset järjestelyt Mannerheimintien katusuunnitelman suunnitteluperiaatteiksi.

Käsittely

Asian aikana kuultavana olivat projektipäällikkö Mika Kaalikoski ja suunnitteluasiantuntija Minna Terho. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Otso Kivekäs: Jatkosuunnittelussa selvitetään mahdollisuus rakentaa sisemmät ajokaistat esimerkiksi 2,9-metrin levyisinä jotta raitiotie voidaan tehdä vähemmän alle minimimitan levyisenä ja mahdollistaa tila useammalle puulle, tavoitteena ettei katupuiden määrä Mannerheimintien ympäristössä kokonaisuudessaan vähene.

Kannattaja: Saana Rossi

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Jäsen Otso Kivekkään vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 8

Silja Borgarsdottir Sandelin, Jenni Hjelt, Atte Kaleva, Olli-Pekka Koljonen, Otto Meri, Jenni Pajunen, Mika Raatikainen, Risto Rautava

Ei-äännet: 5

Mia Haglund, Otso Kivekäs, Tuomas Nevanlinna, Saana Rossi, Anni Sinnemäki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

05.10.2021

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen äänin 8 - 5.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Mika Kaalikoski, projektipäällikkö, puhelin: 310 39495
mika.kaalikoski(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Mannerheimintien liikennesuunnitelma välillä Runeberginkatu-Päivärinnankatu nro 7197
- 2 Verkollinen tarkastelu
- 3 Toimivuustarkastelut
- 4 Vuorovaikutusmuistio

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Otteensaaja

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 2

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Mannerheimintielle on suunniteltu pyöräliikenteen tavoiteverkon mukaiset yksisuuntaiset pyöräliikenteen järjestelyt toteutettavaksi kadun peruskorjauksen yhteydessä. Suunnitelmassa on esitetty Länsi-Helsingin pikaraitiotien vaatimukset täyttävät raitiotie- ja pysäkkijärjestelyt. Raitio-
liikenteen sujuvuutta ja palvelutasoa parannetaan. Moottoriajoneuvoliikenteen osalta nykyiset ajokaistajärjestelyt säilytetään suunnitelmassa. Molempiin suuntiin kulkee kaksi ajokaistaa, joista toinen on linja-
autokaista.

Liikenneturvallisuuden parantamiseksi toteutetaan kulkumuotojen selkeä ja laadukas erottelu, vaarallisten suojateiden poisto ja suojateiden uudelleenjärjestely. Mannerheimintien valo-ohjaamattomille sivukaduille toteutetaan ylijatketut jalkakäytävät. Esteettömyyttä parannetaan eri-

tyisesti risteysalueilla ja osittain myös pysäkeillä. Vasemmalle kääntymiskiellot säilytetään risteyksissä.

Mannerheimintien itäreunan kaupunkikuvallisesti merkittävä puurivi uusitaan.

Esittelijän perustelut

Lähtökohdat ja tavoitteet

Mannerheimintielle (välillä Postikatu-Reijolankatu) ollaan toteuttamassa peruskorjausta alkaen vuonna 2023. Remontissa uusitaan kadun rakenteita, kunnallistekniikkaa, katupuita ja liikennejärjestelyitä.

Liikennesuunnitelman lähtökohtina ovat Helsingin liikkumisen kehittämisohjelma (Kh 12.1.2015), Raitioliikenteen kehittämisohjelma (Kh 19.3.2018), Pyöräliikenteen kehittämisohjelma 2020-2025 (Kh 2.11.2020), Pyöräliikenteen kantakaupungin tavoiteverkko (Kslk 22.5.2012), Liikenneturvallisuuden kehittämisohjelma (Kh 5.10.2015), Autoliikenteen verkkoselvitys (kslk 9.5.2017), Citylogistiikan toimenpideohjelman päivittäminen (Kh 14.9.2020), Jalankulkijoiden kadunylitysjärjestelyjen suunnitteluperiaatteet (kylk 10.12.2019) sekä näissä ohjelmissa mainitut liikenneverkon tavoitteet. Tulevaisuudessa myös Länsi-Helsingin pikaraitiolinja kulkee Mannerheimintietä pitkin. Tämä tulee olemaan joukkoliikenteen uusi runkoyhteys.

Suunnitelmassa liikennejärjestelmää kehitetään kestävien liikennemuotojen edistämiseksi ja turvallisuuden parantamiseksi. Suunnittelun tavoitteena on kehittää katutilaa palvelemaan mahdollisimman hyvin kaikkia kulkumuotoja.

Suunnittelussa huomioidaan Länsi-Helsingin pikaraitiotien vaatimukset raitiotielle ja pysäkeille. Raitioliikenteen sujuvuutta ja palvelutasoa halutaan parantaa. Suunnittelussa turvataan myös linja-auto- ja jakeluliikenteen toimintaedellytykset sekä pääkadulle ominaisen kaupunginosia välittävän liikenteen toimivuus.

Liikenneturvallisuuden parantamiseksi toteutetaan kulkumuotojen selkeä ja laadukas erottelu sekä vaarallisten suojateiden poisto ja suojateiden uudelleenjärjestely. Mannerheimintien valo-ohjaamattomille sivukaduille toteutetaan ylijatketut jalkakäytävät. Suunnittelussa pyritään esteettömyyden parantamiseen erityisesti risteysalueilla ja pysäkeillä. Vasemmalle kääntymiskiellot säilytetään.

Mannerheimintiellä tavoitteena on yhtenäinen kaupunkikuva. Suunnittelussa huomioidaan aiemmin suunnitellut osuudet suunnittelualueen etelä- ja pohjoispuolella. Kadulle toteutetaan yhtenäiset ja korkeatasoi-

set pintamateriaalit koko remontoitavalla osuudella. Samalla tehdään toimivat kunnallistekniset järjestelmät pitkälle tulevaisuuteen.

Kantakaupungin pyöräliikenteen tavoiteverkossa Mannerheimintie on osa pyöräliikenteen pääverkkoa. Tällä hetkellä Mannerheimintiellä ei ole erillisiä pyöräliikenteen järjestelyitä suunnittelualueella.

Mannerheimintien linja-autoliikenne on vilkasta (vilkkaimmillaan noin 50 vuoroa/h/suunta). Mannerheimintietä kulkevat raitiolinjat 2, 4, 8 ja 10. Raitiovaunu liikennöi vilkkaimmillaan 28 kertaa tunnissa suuntaansa.

Mannerheimintie valtakunnallisesti merkittävä sisääntuloväylä ja pääkatuverkon osa. Kadulla on yksi linja-auto- ja yksi ajokaista suuntaansa.

Mannerheimintie on kokonaisuudessaan arvoympäristöä. Mannerheimintien itäreunan katupuurivi on kaupunkikuvallisesti merkittävä. Suunnittelun lähtökohtana on säilyttää kyseinen puurivi mahdollisimman yhtenäisenä kokonaisuutena ja parantaa uusittavien puiden kasvuolosuhteita.

Suunnitelma

Jalkakäytävien leveys kapenee nykyisestä, mutta jalankulun liikenneturvallisuutta ja esteettömyyttä on parannettu muun muassa vaarallisten suojateiden poistolla tai suojateiden uudelleenjärjestelyllä, lisäämällä suojateiden keskisaarekkeita ja muuttamalla sivukatujen valo-ohjaamattomia suojateitä ylijatketuiksi jalkakäytäviksi.

Mannerheimintielle rakennetaan kantakaupungin pyöräliikenteen tavoiteverkon mukaiset yksisuuntaiset pyörätiet. Järjestelyssä on tavoiteltu pyöräliikenteen rakenteellista erottelua jalankulusta ja autoliikenteestä, jotta eri kulkumuotojen erottelu olisi mahdollisimman laadukas, selkeä ja turvallinen.

Mannerheimintien raitiokiskot uusitaan pikaraitiotien edellyttämän kiskogeometrian mukaiseksi. Töölön hallin eteläsuunnan raitiovaunupysäkki siirretään Humalistonkadun risteyksen pohjoispuolelle muodostaen pysäkkiparin pohjoissuunnan pysäkin kanssa. Suunnitelmassa on huomioitu Töölön raitiovaunubarikon toiminnan muutokset tulevaisuudessa, jonka johdosta säilytetään vain välttämättömimmät hallin raitideyhteydet. Tämä nopeuttaa Mannerheimintien raitiotieliikennettä ja mahdollistaa Eino Leinon kadun risteyksen liikennejärjestelyt nykyistä selkeämmiksi ja turvallisemmiksi. Raitiovaunupysäkkien määrä suunnittelualueella säilyy nykyisellään. Pysäkkejä levennetään ja niiden esteettömyyttä parannetaan.

Moottoriajoneuvoliikenteen osalta nykyiset ajokaistajärjestelyt säilytetään. Molempiin suuntiin kulkee kaksi ajokaistaa, joista toinen on linja-autokaista. Ajoratojen leveydet on suunniteltu nykytilannetta hieman kapeammiksi. Vasemmalle kääntymiskiellot säilytetään risteyksissä liikenneturvallisuussyistä. Kivijalkaliikkeiden ja ravintoloiden huoltoa varten on osoitettu lastaus- ja purkupaikkoja Mannerheimintielle ja sen sivukaduille. Linja-autopysäkit on muutettu ajoratapysäkeiksi Oopperan pysäkkiä lukuun ottamatta.

Toivonkadun ja Eino Leinon kadun pyöräliikenteen järjestelyt muutetaan yksisuuntaisiksi. Mannerheimintien risteyksen ajokaistajärjestelyitä selkiytetään nykyisestä Toivonkadun ja Eino Leinon kadun liittymissä. Toivonkadun ja Mäntymäentien risteyksen jalankulun ja pyöräliikenteen järjestelyt sovitetaan Toivonkadun yksisuuntaiseen pyöräliikenteeseen. Toivonkadun puurivit säilytetään pääosin nykyisellään. Toivonkadun pysäköintipaikat ja taksitolppa poistetaan.

Sallinkatu, Savilankatu ja Ruusankatu muutetaan autoliikenteelle yksisuuntaisiksi Mannerheimintien suuntaan. Näillä kaduilla sallitaan kaksisuuntainen pyöräliikenne.

Katupuita joudutaan uusimaan uusien liikennejärjestelyiden sekä kadun peruskorjauksessa toteutettavan laajan kunnallistekniikan saneeraustarpeen vuoksi. Mannerheimintien itäreunan puurivi Töölön kisahallin eteläpäädyistä Savilankadun risteykseen saakka uusitaan kokonaisuudessaan. Suunnittelualueelta poistetaan yhteensä 53 nykyistä katupuuta ja suunnittelualueelle istutetaan yhteensä 42 uutta katupuuta. Suunnittelualueella säilytetään yhteensä 53 nykyistä katupuuta.

Suunnitelman vaikutukset

Liikenteellisesti suurimmat muutokset nykytilanteeseen nähden ovat yksisuuntaisten pyöriteiden sekä pikaraitiotien vaatimukset täyttävän raitiotien toteuttaminen Mannerheimintielle. Nämä muutokset vaikuttavat kaikkien kulkumuotojen toiminnallisiin leveyksiin. Liikenneturvallisuus kadulla paranee, sillä eri kulkumuodot erotetaan selkeästi toisistaan. Erityisesti pyöräliikenteen järjestelyt paranevat Mannerheimintiellä.

Myös vaarallisten suojateiden poisto ja suojateiden uudelleenjärjestely parantavat liikenneturvallisuutta ja liikennejärjestelmää kokonaisuudessaan. Jalankulkijoiden liikenneturvallisuutta parannetaan lisäksi muuttamalla risteyksissä valo-ohjaamattomien sivukatujen suojatiet ylijatkeuiksi jalkakäytäväiksi. Mannerheimintien sivukatujen yksisuuntaistamisella parannetaan Mannerheimintien risteysten jalankulun ja pyöräliikenteen turvallisuutta, kun oikealle kääntyminen Mannerheimintieltä sivukaduille poistuu. Mannerheimintiellä nykyistä kapeammat ajokaistat

saattavat hillitä ajonopeuksia ja siten parantaa liikenneturvallisuutta ja lisätä katu ympäristön viihtyisyyttä. Esteettömyys paranee erityisesti risteysalueilla ja suurimmalla osalla pysäkeistä.

Raitiotieliikenteen sujuvuus ja palvelutaso paranevat nykytilaan verrattuna. Raitiotieliikenteen järjestelyjen parantamisella vastataan myös Länsi-Helsingin pikaraitiotien vaatimuksiin.

Raitiotieliikenteen ja linja-autoliikenteen pysäkkijärjestelyt paranevat suurimmalla osalla pysäkeistä odotusalueiden leventämisen ja esteettömyyden parantamisen myötä. Osalla linja-autopysäkeistä odotustilan leveys kaventuu nykytilaan verrattuna johtuen uusista liikennejärjestelyistä.

Pyöräteiden toteuttaminen edellyttää vähäisiä muutoksia liikennevalo-ohjauksen vaihtumisaikoihin, mutta autoliikenteen kaistajärjestelyt sekä liikennevalo-ohjauksen periaatteet säilyvät nykytilannetta vastaavina.

Suunniteltujen liikennejärjestelyiden vaikutukset liikenteelliseen toimivuuteen ovat vähäisiä verrattuna nykyisiin järjestelyihin. Runeberginkadun, Helsinginkadun ja Mannerheimintien liittymä on ruuhka-ajan huipputuntien aikana kuormittunut nykytilanteessa, eivätkä suunnitellut järjestelyt muuta tilannetta oleellisesti.

Mannerheimintien ylittävien valo-ohjaamattomien suojateiden poistaminen sujuvoittaa jonkin verran Mannerheimintien auto- ja raitiovaunuliikennettä. Valo-ohjaamattomat suojatiet ovat turvallisuusriski etenkin monikaistaisilla kaduilla.

Suunnitelmassa Mannerheimintien jalkakäytävät kaventuvat nykytilanteeseen verrattuna. Se vaikuttaa jalankulkijoiden olosuhteisiin, mutta vaikutukset ovat vähäisiä, sillä jalkakäytävä on ollut nykyisellään leveä. Osaltaan tämä heikentää jakelu- ja huoltoliikenteen toimintaedellytyksiä. Huolto- ja jakeluliikenteen tarpeet on suunnitelmassa huomioitu erillisillä purku- ja lastauspaikoilla Mannerheimintiellä ja sen sivukaduilta. Uusia purku- ja lastauspaikkoja on suunnittelualueella yhteensä 10 kappaletta. Yksisuuntaistettavien sivukatujen autopysäköintipaikkojen määrä kasvaa yhteensä 15 kappaletta. Suunnittelualueella autopysäköintipaikkojen määrä kasvaa yhteensä 2-3 kappaletta.

Suunnitelma yhtenäistää Mannerheimintien kaupunkikuvaa ja lisää katu ympäristön viihtyisyyttä. Mannerheimintien uusittavat puurivit muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden, jossa puiden elinvoimaisuus paranee kasvuolosuhteiden parantamisen myötä. Mannerheimintien remontoitavalle osuudelle toteutetaan yhtenäiset ja korkeatasoiset pintamateriaalit ja toimivat kunnallistekniset järjestelmät pitkälle tulevaisuuteen.

Kustannukset

Liikennesuunnitelman toteuttamisen kustannusarvio on noin 11 000 000 euroa (alv 0%). Kustannukset jakautuvat seuraavasti:

	euroa (alv 0 %)
Raitiokiskot ja raitiotiealueen rakentaminen	4 500 000
Muun katualueen rakentaminen	6 500 000

Vuorovaikutus

Liikennesuunnitelma on tehty yhteistyössä Helsingin seudun liikenteen (HSL) ja Helsingin kaupungin liikennelaitoksen (HKL) kanssa.

Asukkailla ja sidosryhmillä oli mahdollisuus antaa palautetta liikennesuunnitelmaluonnoksesta Kerrokantasi –kyselyssä verkossa 26.4.–16.5.2021. Palautteita annettiin 162 kappaletta. Sähköpostitse saatiin lisäksi kaksi palautetta. Palautteista on valmisteltu vuorovaikutusmuistio.

Liikennesuunnitelmaluonnos esiteltiin asukkaille Teams Live-verkkotilaisuudessa 10.5.2021. Tilaisuuteen osallistui 19 henkilöä. Tilaisuudessa saatiin yhteensä 53 kysymystä ja kommenttia. Tilaisuuden tallenne oli katsottavissa tilaisuuden jälkeen 11.5.–16.5.2021 kaupunkiympäristön YouTube-kanavalla. Koostetta katsottiin 57 kertaa.

Jatkotoimenpiteet

Kaupunkiympäristön toimiala laatii katu- ja rakennussuunnitelmat. Katusuunnitelmaluonnosta on mahdollisuus kommentoida esilläoloaikana syksyllä 2021. Katusuunnitelmaluonnos esitellään asukastilaisuudessa. Katusuunnitelma viedään kaupunkiympäristölautakunnan hyväksyttäväksi vuonna 2021.

Toteutus

Kadun rakentaminen alkaa arviolta vuonna 2023.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Mika Kaalikoski, projektipäällikkö, puhelin: 310 39495
mika.kaalikoski(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiympäristö@hel.fi

Käyntiosoite

Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin

09 310 1691

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI06 8000 1200 0626 37

Alv.nro

FI02012566

05.10.2021

Asia/5

- 1 Mannerheimintien liikennesuunnitelma välillä Runeberginkatu-Päivärinnankatu nro 7197
- 2 Verkollinen tarkastelu
- 3 Toimivuustarkastelut
- 4 Vuorovaikutusmuistio

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Otteensaaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 2

Tiedoksi

HKL-liikelaitoksen johtokunta/Ville Lehmuskoski

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 28.09.2021 § 509

§ 527

Veturitallinpihan asemakaavamuutosten suunnitteluperiaatteet

HEL 2019-008660 T 10 03 03

Hankenumero 0870_12

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteluun.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli arkkitehti Sakari Pulkkinen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Palautusehdotus:

Otso Kivekäs: Asia palautetaan valmisteluun siten, että suunnittelun lähtökohta on kantakaupungille tyypillinen rakennustiheys, huomioiden samalla alueen kulttuuriarvot, nykyisen käytön esiin nostamat mahdollisuudet, tapahtumatoiminnan ja yöaikaiset kulttuuripalvelut.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Otso Kivekkään palautusehdotuksen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Sakari Pulkkinen, arkkitehti, puhelin: 310 37276
sakari.pulkkinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää

- hyväksyä liitteen (nro 3) mukaiset 28.9.2021 päivätyt Veturitallinpihan suunnitteluperiaatteet jatkosuunnittelun ja tulevien asemakaavojen pohjaksi. Päätöksenalaiset suunnitteluperiaatteet ovat liitteessä esitetyt numeroidut yleiset tavoitteet 1–11, suunnitteluperiaatteet osa-alueittain A–I ja yhteyksien suunnitteluperiaatteet 1–8.

- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet esitettyihin mielpiteisiin ja kannanottoihin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa Kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

Esittelijän perustelut

Suunnitteluperiaatteiden keskeinen sisältö

Suunnitteluperiaatteet koskevat Veturitallinpihan aluetta, joka sijaitsee Keski-Pasilassa keskustakortteleiden edustalla pääradan, Veturitien, Nordenskiöldinkadun ja Pasilansillan rajaamalla alueella.

Suunnitteluperiaatteissa määritellään alueen tulevan käytön yleiset tavoitteet. Niiden pohjalta laaditaan myöhemmin asemakaavoja ja asemakaavan muutoksia, julkisten ulkotilojen suunnitelmia ja liikennesuunnitelmia. Alue tulee rakentumaan ja toteutumaan pitkällä aikavälillä vaiheittain, joten suunnitteluperiaatteissa hahmotetaan alueen tulevaa identiteettiä ja ominaispiirteitä niin yleispätevällä tasolla, että periaatteet ovat käyttökelpoisia myös pitkällä tulevaisuudessa.

Veturitallinpiha on keskellä voimakkaasti rakentuvaa Keski-Pasilaa. Lähiympäristön asukas- ja työpaikkamäärä kasvaa voimakkaasti, joten Veturitallinpihan merkitys tulevana vapaa-alueena ympäröivien alueiden suhteen voimistuu. Suunnitteluperiaatteiden tarkoituksena on kirjata ylös riittävällä tarkkuudella määritteitä siitä, mitä alueella tulevina vuosina ja vuosikymmeninä tapahtuu ja mitä tavoitellaan. Suunnitteluperiaatteiden mukaan Veturitallinpiha ei ole tehokkaan rakentamisen paikka. Sen sijaan tavoitteena on toiminnallisesti monipuolinen alue, jonka keskeisenä sisältönä on Pasilan asukkaita sekä muita kaupunkilaisia palveleva kaupunginosapuisto, vapaa-alue ja kulttuuritoiminto- ja rautatiehistoriaa unohtamatta. Suunnitteluperiaatteet muodostuvat yleisistä tavoitteista ja osa-alueiden kuvailusta sekä yhteyksien määrittämisestä.

Päätökset suunnitteluperiaatteiden pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamista. Suunnitteluperiaatteet ovat Helsingin yleiskaavan 2016 mukaiset.

Suunnitteluperiaatteet poikkeavat Keski-Pasilan osayleiskaavasta 2006 (liite 4) siltä osin, että osayleiskaavassa suuri osa alueesta on merkitty rautatieliikenteen alueeksi (LR). Suunnitteluperiaatteissa tehdään

avaus siihen suuntaan, että ratapiha- ja huoltotoiminnot pidetään välttämättömien toimien kannalta riittävinä, mutta vähitellen nykyinen aluevaraus ja tekniset ratkaisut päivitetään vastaamaan keskustamaiseksi muuttuvaa Keski-Pasilaa. Samalla tulee aktiivisesti hakea innovatiivisia ratkaisuja ja muita paikkoja huollon tilatarpeiden ratkaisemiseksi siten, että Veturitallinpihan monipuolista ja mahdollisimman avointa kansalaiskäyttöä voidaan parhaiten edistää.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alueen keskellä sijaitseva aidattu ratapiha on aluetta hallitseva toiminto, joka jakaa suunnittelualueen kahteen osaan. Alueella on historiallisesti arvokkaita rakennuksia. Pasilan rautatieaseman eteläpuolella pääradan varressa sijaitsevat muodoltaan kaarevat Pasilan veturitallit. Punatiilestä rakennetut veturien pilttuut kiertyvät rakennuksen keskellä olevan kääntölavan ympärille. Kahta talliyksikköä yhdistää kolmikerroksinen konttorirakennus. Pasilan veturitallit ovat Suomen suurin ja arkkitehtonisesti arvokkain veturitallikokonaisuus.

Suunnittelualue on pääosin asemakaavoittamatonta. Voimassa olevia asemakaavoja on lähinnä Veturitien ja Nordenskiöldinkadun katualueilla. Helsingin yleiskaavassa (2016) alue on merkitty kantakaupunki C2 -alueeksi. Suunnittelua ohjaa lainvoimainen Keski-Pasilan osayleiskaava (2006). Nordenskiöldinkadun ja Veturitien kulmaan nykyisen huoltamorakennuksen paikalla on C-merkintä (keskustatoimintojen alue). Osayleiskaavassa on myös merkitty työpaikka-alue (TP/s) ja asuntoalue (A/s) niiden ympäristö säilyttäen sekä rautatieliikenteen alue (LR).

Alue on pääosin valtion omistuksessa, lounaisosan huoltoasemarakennus sijaitsee kaupungin omistamalla maalla ja katualueet ovat kaupungin omistuksessa.

Suunnittelun lähtötietoaineistona ja ideapankkina on käytetty alueesta laadittua diplomityötä, johon viitataan suunnitteluperiaatteiden (liite 3) alueen kuvaus -kohdassa.

Vuorovaikutus suunnitteluperiaatteiden valmisteluajana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa (liite 5) esitetään yhteenveto suunnitteluperiaatteiden valmisteluajana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin. Vuorovaikutusraportissa on kuvattu myös kaksivaiheisen Kerrokantasi-kyselyn tuloksia. Liitteessä 6 "Veturitallinpihan suunnittelutyöpaja sekä yhteenveto" on kerrottu tarkemmin suunnittelutyöpajan ja kahteen otteeseen järjestettyjen verkkokyselyjen tuloksista.

Suunnitteluperiaatteita laadittaessa on pidetty tiivistä yhteyttä maanomistajaan (Senaatti-kiinteistöt).

Viranomaisyhteistyö

Suunnitteluperiaatteiden valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi vahvimmin Väyläviraston kanssa, joka on alueen suurin toimija ja hallitsee aidattua ratapiha-aluetta.

Kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan sekä valmisteluaineistoon saatiin seuraavilta asiantuntijaviranomaisilta:

- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- Väylävirasto
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala / kaupunginmuseo

Kannanotot suunnitteluperiaatteisiin saatiin seuraavilta asiantuntijaviranomaiselta:

- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala / kaupunginmuseo

HSY:n kannanotto osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, valmisteluaineistosta ja suunnitteluperiaatteista kohdistui olemassa olevien vesihuoltolinjojen ja viemäritunnelin huomioimiseen.

Väylävirastolla ei ollut huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan eikä siinä oleviin lähtökohtiin ja lähtötietoihin. Suunnitteluperiaatteista Väylävirasto ei antanut lausuntoa.

HSL:n mukaan alueen kehittäminen tapahtuma-alueeksi sekä kaupunginosapuistoksi on kannatettavaa. Jatkokehittämisessä tulee kiinnittää huomiota yhteyksistä joukkoliikenteen asemille ja pysäkeille

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa koskevassa lausunnossaan kaupunginmuseo korostaa, että Pasilan veturitallien ympäristö on maamme ensimmäisen teollistamisvaiheen aikakauden erikoislaatuinen ja voimakasilmäinen ympäristökokonaisuus ja pitää hyvänä, ettei kaavalla ole vielä yksiselitteistä tavoitetta.

Suunnitteluperiaatteita koskevassa lausunnossaan kaupunginmuseo toteaa, että yleiset tavoitteet ovat kulttuuriympäristön näkökulmasta voittopuolisesti kannatettavia, mutta samalla eri tavoitteiden sovittaminen on haasteellista. Lisäksi toivottiin tarkempia määrittelyjä raiteiden ja varikkoelementtien käytöstä ja säilyttämisestä sekä suunnitteluperiaatteissa käytettyjen termien avaamista tarkemmin.

Kannanotoissa esitetyt asiat otetaan huomioon jatkossa tarkemman suunnittelun vaiheissa. Suunnitteluperiaatteisiin niillä ei ole vaikutusta.

Mielipiteet ja Kerrokantasi-kysely

Kirjallisia mielipiteitä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saapui kirjaamoon neljä kappaletta.

Alueen suunnittelussa huomiota haluttiin kiinnittää vetovoimaisuuteen ja yritystoiminnan mahdollisuuksiin. Vapaamuotoinen vapaa-ajan alue sekä kulttuuritoiminnot sopivat alueelle hyvin, samoin vaikkapa valokuvagalleria. Alueen tulevasta vuokratasosta esitettiin huolestuneisuutta. Alueelle esitettiin olemassa olevan luontotyyppistön suojelua suunnitelman muodossa. Läpikulkuyhteyksien parantamista ja historiallisesti arvokkaan miljööän avaamista yleisölle esitettiin, kuten myös keskustatointoja tukevaa uudisrakentamista.

Esitetyt mielipiteet huomioitiin suunnitteluperiaatteiden laadinnassa ja niitä hyödynnetään jatkossakin tarpeellisilta osin yleispätevällä tavalla.

Nähtävillä olleista suunnitteluperiaatteista ei jätetty yhtään kirjallista mielipidettä kirjaamoon, joten laajan ja monipuolisen kuvan kaupunkilaisten mielipiteistä antoivat Kerrokantasi-kyselyt. Ensimmäinen kysely järjestettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, jonka yhteydessä järjestettiin myös verkkopohjainen ideointityöpaja ja toisen kerran mielipiteitä kysyttiin suunnitteluperiaatteiden nähtävilläolon aikana. Kyselyn vastaukset olivat samansuuntaisia molemmissa kyselyissä.

Yhteenvetona molemmista verkkokyselyistä ja ideointityöpajasta voi todeta, että vastaukset toivat pääosin tukea suunnitteluperiaatteiden linjauksille ja asetetuille tavoitteille. Mielipiteiden perusteella alueen potentiaali Pasilalle ja koko Helsingille tunnistettiin hienosti. Suurin osa alueesta on tällä hetkellä Väyläviraston hallinnassa aidattuna varikko- ja ratapiha-alueena. Kyselyyn vastanneet ja virtuaalityöpajaan osallistuneet keskittyivät työstämään aluetta sellaisena, jossa nuo toiminnot ovat selkeästi pienemmässä ja vähemmän tilaa vievässä roolissa tai kokonaan pois alueelta.

Veturitallinpihan katsottiin olevan tarpeellinen nimenomaan vapaa-alueena, jossa puistolla on suuri merkitys tehokkaaksi rakentuvassa Pasilassa. Vastakkaiset mielipiteet perustuivat pitkälti toiveeseen, että radan toisella puolella olevat Savonkadun kallioalueet jätettäisiin rakentamatta ja Veturitallinpihalle sen sijaan osoitettaisiin voimakasta rakentamista.

Alueen erikoisluonteen toivottiin säilyvän ja kehittyvän maanläheisenä kohtaamispaikkana. Vehreyttä ja luovan alan toimintaa. Työhuoneiden,

gallerioiden ja pikkuputiikkien yhdistelmiä, ravintoloita, kahviloita, vaapaata tilaa kaikenikäisille oleskella turvallisesti puistossa ja erilaisissa tapahtumissa.

Puisto miellettiin toiminnallisesti monipuolisena paikkana, jossa myös rautatiehistoria olisi voimakkaasti edustettuna. Perinteinen nurmikkoalue sellaisenaan ei saanut kannatusta vaan toivottiin muunlaista vehreyttä sekä liikuntapaikkoja ja mahdollisuuksia järjestää tapahtumia tai konsertteja. Vihreän puiston vastapainoksi myös karumpi rautatie-estetiikka nähtiin alueelle sopivana.

Todettiin, että alueella on selkeitä erityispiirteitä, kuten rautateihin liittyvä kulttuurihistoria sekä alueen nykyinen monipuolinen toiminta, joita kannattaa hyödyntää suunnittelussa. Mahdollisen lisä- ja korjausrakentamisen tulisi olla maltillista, jotta alueen arvoja ei menetetä. Alueen viereen on jo rakentumassa massiivinen kauppakeskus- ja tornialue, jolle Veturitallinpiha voisi toimia vastapainona maanläheisyydellään ja avoimuudellaan. Tulisi säästää aitoa vanhaa muistona ratapiha-ajasta. Ei vain veturitalleja vaan myös esim. rataa, puskimia, vaihteita, kalustoa ym. siinä määrin kuin vain mahdollista.

Kulkuyhteyksien suhteen nostettiin esille toiminnassa olevan ratapihan estevaikutus ja toivottiin, että jo lähitulevaisuudessa voitaisiin tilannetta helpottaa. Suunnitteluperiaatteissa esitettyä kulkuyhteyttä pääradan yli pidettiin toisaalta hyvänä, mutta myöskin hankalana korkeuserojen takia.

Suunnitteluperiaatteissa esitetty konsertti-/keikkarakennus sai kannatusta. Todettiin, että Helsingistä on poistunut esiintymispaikkoja, joten tarvetta sellaiselle on. Korostettiin, että alueen mahdollisessa ulkona tapahtuvassa konserttikäytössä tulisi huomioida meluhaitat.

Eläintarhan huoltoaseman säilyttämistä kannatettiin, toisaalta kannatettiin myös suunnitteluperiaatteissa esitettyä paikan tehokasta rakentamista.

Verkkokyselyn kommenttien katsottiin yleisellä tasolla olevan suunnitteluperiaatteita tukevia, joten suunnitteluperiaatteisiin ei ole tehty lisäyksiä eikä muutoksia nähtävillälöön jälkeen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Sakari Pulkkinen, arkkitehti, puhelin: 310 37276
sakari.pulkkinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Veturitallinpihan suunnitteluperiaatteet 28.9.2021
- 4 Keski-Pasilan osayleiskaava nro 11356
- 5 Vuorovaikutusraportti 28.9.2021
- 6 Veturitallinpihan suunnittelutyöpaja sekä yhteenveto verkkokeskustelusta
- 7 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Mieliidekirjeet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ne mielipiteensä esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 28.09.2021 § 510

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 11.6.2021

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 12.6.2020

05.10.2021

Asia/7

§ 528

Vähähiilisen viherkorttelin laatukilpailun ratkaiseminen sekä kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle toteutussopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen hyväksymisestä (Kalasatama, Verkkosaaren pohj. osa, tontit 10656/1 ja 2)

HEL 2020-011554 T 10 01 01 00

Pilkkikatu

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta päätti poistaa asian esityslistalta esittelijän peruutettua ehdotuksensa.

Käsittely

Silja Hyvärinen: Esittelijä peruutti ehdotuksensa kokouksessa ennen keskustelun alkamista.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Martti Tallila, johtava kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 36449
martti.tallila(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 28.09.2021 § 512

Kaupunkiympäristölautakunta 03.11.2020 § 647

§ 529

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Katju Aron ym. valtuustoaloitteesta nimikkoniittylajitel- man kehittämisestä Helsingille

HEL 2021-007721 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että Helsingin kaupunki kohdistaa resursseja pitkäjänteiseen työhön luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi muun muassa kehittämällä niittyverkostoa. Kaupungin ydintehtäviin ei kuitenkaan kuulu aloitteessa esitetyn kaltainen toiminta, mikä tähtää kaupunkilaisille jaettavien siemenseosten kehittämiseen, lahjojen antamiseen tai siementen myymiseen.

Helsingin niittyjen nykytilanne

Niittyjen merkitys luonnon monimuotoisuudelle on Helsingissä tunnistettu. Vuosien 2020 - 2021 aikana tehdyn Helsingin niittyverkoston kehittämistyön tuloksena on syntynyt kokonaiskuva kaupungin merkittävistä niittyjen muodostamista osakokonaisuuksista, arvokkaista kohteista ja niiden välisistä yhteyksistä. Helsingistä löytyy runsaasti erityyppisiä luonnonniittyjä kuivista kalliokedoista tuoreisiin ja kosteisiin joen- ja merenrantaniittiyihin. Ihmisen toiminnan myötä syntyneet kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden linnoitteiden niityt, kartanopuistojen niitynurmetyt, vanhat laidunniityt ja muut perinnemaisemakohteiden niityt täydentävät niittyjen kirjoa. Kaupungin rakentumisen myötä syntyy myös pysyviä, niittymäisiä alueita puistorakentamisen ja maisemointitöiden myötä. Tästä on hyvänä esimerkkinä Vuosaarenhuipun maantäyttöalue ja entinen kaatopaikka. Niityt muodostavat tärkeän elinympäristön lukuisille hyönteisille ja muille eliölajeille. Helsingin niittymäisten alueiden kokonaispinta-ala on arviolta noin 700 hehtaaria, josta hoidettuja niittyjä on noin puolet.

Kaupungin tavoitteena on vahvistaa niittyverkostoa ja kehittää niittyjen hoitoa siten, että luonnon monimuotoisuusarvot säilyvät ja jopa lisääntyvät. Parhaiten niittyjen monimuotoisuusarvoja voidaan lisätä panostamalla olemassa olevien arvokkaiden niittyjen hoitoon. Perinnemaiseman niityt ja muut ihmisen toiminnasta syntyneet niityt ja kedot kasvavat umpeen ja metsittyvät ilman säännöllistä niittoa, vesojen raivausta tai laidunnusta.

Niittyverkostotyön yhteydessä tunnistettiin pihojen, puutarhojen, palsta-alueiden ja siirtolapuutarhojen merkitys varsinaisten niittyjen tukialueina. Näiden alueiden kasvillisuus koostuu parhaimmillaan runsaista kukkaistutuksista, hyötykasveista sekä monilajisista pensaista ja puista. Monille hyönteisille, erityisesti pölyttäjähönteisille, tämän tyyppiset alueet tarjoavat runsaasti erilaisia ravintokasveja ja pesäpaikkoja, vaikkei niissä varsinaisia niittyalueita esiintyisikään.

Niittyjen perustaminen ja lajisto

Uusien niittyjen perustaminen vaatii aikaa ja resursseja. Niittyjen perustamiseen tarvitaan sopiva kasvupaikka ja olosuhteet, jotta haluttu, kukkiva niittykasvillisuus saadaan syntymään. Vie monta vuotta ennen kuin siemenkylvöistä saadaan tavoiteltu kukkaniitty. Yleisille alueille toteutetut, rakennetut niityt täydentävät hyvin olemassa olevaa niittyverkostoa. Laajimpia rakennettuja niittyalueita esiintyy maisemoiduilla maantäyttöalueilla ja kunnostetuilla entisillä kaatopaikoilla, kuten Vuosaarenhuippu Itä-Helsingissä. Puistoihin rakennettuja niittyjä on toistaiseksi niukasti, ja ne ovat enimmäkseen pinta-alaltaan vaatimattomia.

Helsingin niitylajisto koostuu monenlaisista luonnon alkuperäisiin elinympäristöihin kuuluvista kallio-, merenranta- ja kosteikkokasveista. Ihmisen toiminnan myötä niityille on levinnyt tai niille on kylvetty vuosikymmenien myötä hyvin erilaisia kasvilajeja. Kasvisto koostuu alkuperäisistä luonnonkasvilajeista ja eri aikoina levinneistä tulokaskasveista. Helsinkiin leviää edelleen uusia lajeja useimmiten ihmisen tahallisen tai tahattoman toiminnan myötävaikutuksella.

Perustettaville uusille niityille sovelias niittysiemeneseoksen kasvilajisto riippuu aina paikan olosuhteista. Osa kasveista viihtyy paahteessa, osa puolivarjossa, toiset ravinteikkaassa, toiset vettä läpäisevässä, kuivassa ja ravinneköyhässä maassa. Erityyppisiin kasvupaikkoihin sopivien niittynsiemenlajitelmien kehittäminen vaatii aikaa ja ammattitaitoa. Siemeneseosten kehittäminen paikallisista kasvikannoista on vaativaa ja pitkäjänteistä työtä.

Helpoiten niittymäisiä alueita saa syntymään pihaille ja puutarhoihin jättämällä huonokuntoiset ja vähällä käytöllä olevat nurmikkoalueet kehittymään niittymäiseksi. Kun nurminiittyjen niitto tehdään kerran, pari kesässä ja niittojäte vietään pois, muuttuu kasvillisuus vähitellen monipuolisemmaksi. Paikalle leviää todennäköisesti itsestäänkin paikallisesti sopeutunutta, helsinkiläistä niitylajistoa.

Alkuperältään kotimaisia niittykasvien siemeniä on melko hyvin saatavilla, ja lisäkylvöillä voidaan pihaille ja puutarhoihin lisätä kukkivien kasvien määrää. Puutarhaneuvojilta tai -yhdistyksiltä, kuten Hyötykas-

viihdistykseltä ja Martoilta, saa tarvittaessa neuvoja niittyjen perustamisesta omalle pihalle tai puutarhaan.

Käsittely

Vastaehdotus:

Atte Kaleva: Kohdassa (3) todetaan: "Ihmisen toiminnan myötä syntyneet kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden linnoitteiden niityt, kartanopuistojen niittynurmet, vanhat laidunniityt ja muut perinnemaisemakohteiden niityt täydentävät niittyjen kirjoa."

Lisätään maininta Malmin lentokentän alueesta, uusi muotoilu:

"Ihmisen toiminnan myötä syntyneet kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden linnoitteiden ja Malmin lentokentän alueen niityt, kartanopuistojen niittynurmet, vanhat laidunniityt ja muut perinnemaisemakohteiden niityt täydentävät niittyjen kirjoa."

Kannattaja: Mika Raatikainen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Jäsen Atte Kalevan vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 9

Mia Haglund, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Otto Meri, Tuomas Nevanlinna, Jenni Pajunen, Risto Rautava, Saana Rossi, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 2

Atte Kaleva, Mika Raatikainen

Tyhjä: 2

Silja Borgarsdottir Sandelin, Jenni Hjelt

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen äänin 9 - 2 (tyhjiä 2).

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Tuuli Ylikotila, luontoasiantuntija: 310 38540

05.10.2021

tuuli.ylikotila(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 23.06.2021 Aro Katju Helsingille nimikkoniitylajitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Katju Aron ja 12 muuta valtuutettua ovat tehneet 23.6.2021 seuraavan valtuustoaloitteen

Aloitteen allekirjoittaneet ovat sitä mieltä, että Helsingille tulee kehittää nimikkoniitylajitelma.

"Niittyjen merkitys kaupunkiluonnon monimuotoisuudelle ja sen pölyttäjille on suuri. Monia helsinkiläisiä kiinnostaa niin kaupunki- kuin sissiviljely, kuten hyötykasvien kasvattaminen omilla kaupunkiviljelmillä. Niitytyyppejä on useita erilaisia ja myös niitykukkien siemeniä on mahdollista viljellä monenlaisina eri lajitelmina.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsinki teettää kaupunkilaisille esimerkiksi Helsinki-päivänä jaettavaksi, lahjoitettavaksi tai pientä korvausta vastaan myytäväksi oman nimikkolajitelman eri niitykukkien siemeniä. Kaupunkilaiset saisivat viljellä ne omilla palstoillaan, pihoillaan tai joutomailla.

Kotimaiset niitykukkaseokset sisältävät yleensä lisäysviljelyyn kerättyjä luonnonkukkien siemeniä sekä Suomessa vähintään puoli vuosisataa viljeltyjen maataisperennojen siemeniä. Helsinki-lajitelma voisi ilmentää Helsingin alkuperäistä kasvikantaa ja olla samalla pölyttäjäystävällinen ja edistää näin luonnon monimuotoisuuden vahvistamista Helsingissä"

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 7.10.2021 mennessä.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja

05.10.2021

Asia/8

Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Tuuli Ylikotila, luontoasiantuntija: 310 38540
tuuli.ylikotila(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 23.06.2021 Aro Katju Helsingille nimikkoniittylajitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 28.09.2021 § 514

§ 530

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle, Kot-tarainen-kortteli (Kamppi) tarkistettu asemakaavan muutosehdotus (nro 12687)

HEL 2018-010010 T 10 03 03

Hankennumero 6064_3

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Jenni Pajunen: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Asian aikana kuultavana olivat arkkitehti Suvi Huttunen ja tiimipäällikkö Hanna Pikkarainen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen ko-kouksesta.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydäl-le.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Suvi Huttunen, arkkitehti, puhelin: 310 37335
suvi.huttunen(a)hel.fi
Hanna Pikkarainen, tiimipäällikkö, puhelin: 31037027
hanna.pikkarainen(a)hel.fi
Mikko Tervola, insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 44131
mikko.tervola(a)hel.fi
Sakari Mentu, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37217
sakari.mentu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12687 kartta, päivätty 5.10.2021
- 4 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12687 selostus, päivätty 5.10.2021
- 5 Havainnekuva 28.4.2021
- 6 Viitesuunnitelma, Albertinkadun Kampus 14.4.2021, JKMM Arkkitehdit Oy
- 7 Kuvaliite suojelukohteesta
- 8 Tilastotiedot

9	Tehdyt muutokset
10	Vuorovaikutusraportti 20.5.2021, täydennetty 5.10.2021
11	Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta esittää kaupunginhallitukselle

- 5.10.2021 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12687 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 4. kaupunginosan (Kamppi) korttelin 75 tonttia 33.

Lisäksi lautakunta päättää

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävilläoloajana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos koskee Kojamo Oyj:n kaupungilta ostamaa Metropolian tonttia. Entisen Metropolian ammattikorkeakoulurakennusten sijainti on keskeisellä paikalla Kampissa. Opetustoiminnan muutettua rakennuksista Myllypuroon uudelle Metropolian kampusalueelle, korttelin käyttötarkoitus muutetaan asuin-, liike- ja toimitilakäyttöön. Sähkölaboratorion Albertinkadun suuntaisen rakennuksen käyttötarkoitus muutetaan asuinkäyttöön, sähkö- ja konelaboratorion Eerikinkadun suuntaisten rakennusten käyttötarkoitus muutetaan liike- ja toimitiloiksi. Säilytettävien puutalojen ja panimorakennuksen käyttötarkoitus mahdollistetaan asuin-, liike- ja toimitilakäyttöön. Kaava mahdollistaa pihalla olevien nykyisen asuinsiiven ja autolaboratorion purkamisen ja sallii niiden

tilalle asuinrakennusten lisärakentamisen. Muut rakennukset suojellaan asemakaavalla.

Tavoitteena on suojella kaavalla vanhat rakennukset, kehittää keskustan elinvoimaisuutta, mahdollistaa monipuolisia sijaintipaikkoja yrityksille sekä elävää, omaleimaista ja turvallista kaupunginosaa.

Uutta asuntokerrosalaa on 11 340 k-m² ja toimitilakerrosalaa on 6 225 k-m². Muodostuvien tonttien keskimääräinen tehokkuusluku on $e=2,2$. Asukasmäärän lisäys on noin 250.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että rakennuksen kulttuurihistorialliset, rakennustaiteelliset ja kaupunkikuvalliset arvot säilyvät ja alueelle tulee lisää palveluja ja asuntoja.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista. Kaavaratkaisu on Helsingin yleiskaavan 2016 mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alue käsittää Kampin kaupunginosassa Helsingissä sijaitsevan Kottaraisen korttelin tontin numero 33. Tontilla sijaitsee kuusi rakennusta: kolme n. 1840-luvulla asunnoiksi rakennettua matalaa puutaloa, punatiilinen entinen panimorakennus 1800-luvun lopulta, sekä kaksi punatiilistä arkkitehti Onni Tarjanteen suunnittelemaa oppilaitosrakennusta, jotka ovat valmistuneet vuosina 1925 ja 1933. Oppilaitosrakennukset olivat alunperin Teknillisen korkeakoulun sähkö- ja konelaboratoriot. Ennen kiinteistöjen myyntiä Kojamo Oyj:lle rakennuksissa toimii Metropolia-ammattikorkeakoulu ja niissä opetettiin mm. auto- ja kuljetustekniikkaa, kone- ja tuotantotekniikkaa sekä tietotekniikkaa. Metropolia luopui käytössään olevista Kottaraisen korttelin rakennuksista uusien kampusratkaisujen toteutumisen myötä toimintojen keskittyessä Myllypuroon.

Alueella on voimassa asemakaava vuodelta 1950. Voimassa olevassa asemakaavassa alue on merkitty yleisen rakennuksen tontiksi. Rakennuksia ei ole suojeltu kaavassa. Helsingin uudessa yleiskaavassa alue on kantakaupunkia C2.

Rakennukset ja tontti ovat yksityisomistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu haki-
jan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia. Kaavaratkaisu nostaa alueen arvoa.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluaikana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluaikana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

- Helen Oy
- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kaupunginmuseo
- pelastuslaitos

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat paloteknisen suunnitelman laadinnan tarpeeseen ja tontin paloturvallisuusasetuksen mukaisiin poistumistiejärjestelyihin. Kannanotot kohdistuivat myös rakennusten käyttötarkoitusten muutoksiin suhteessa rakennusten suojeluarvoon, rakennusten suojeluun sekä täydennysrakentamisen määrään. Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että Kaupunginmuseo on ollut mukana kaavan valmistelussa ja kaavamääräyksien sisältöä on laadittu yhteistyössä kaupunginmuseon kanssa. Vanhat puutalot ja panimorakennus säilyvät tontilla ja täydennysrakentamisen määrää ja kooka on ohjattu kaavamääräyksin. Asemakaavan muutoksessa Kottarainen-korttelin rakennusten suojelumerkinnet on osoitettu sähkölaboratorion, konelaboratorion ja vanhojen puutalojen osalta suojeluluokkaan sr-1, konelaboratorion tulevan asuinpäädyn osalta suojeluluokkaan sr-2 sekä savupiipun ja panimorakennuksen osalta suojeluluokkaan sr-3.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat suojeltaviin puutaloihin, täydennysrakentamisen määrään, puuston säilymiseen tontilla sekä rakennusten käyttötarkoituksen osalta sekoittuneeseen, monipuoliseen toimintaan korttelialueella. Lisäksi mielipiteessä esitettiin huoli tulevasta rakennusaikaisista järjestelyistä. Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että

vanhat puutalot ja panimorakennus säilyvät tontilla ja täydennysrakentamisen määrää ja kokoa on ohjattu kaavamääräyksin. Kirjallisia mielipiteitä saapui 2 kpl.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §) 20.5.–22.6.2021

Kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä, mistä on ilmoitettu maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 3 muistutusta.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat kaava-alueen täydennysrakentamiseen, nykyisen rakennuskannan osittaiseen purkamiseen, puiden säilymiseen sekä lintujen elinolosuhteisiin. Muistutuksissa pidettiin hyvänä rakennusten käytön laajentamista sekä vanhojen rakennusten suojelua.

Kaavaehdotuksesta saatiin lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat muuntamoiden tarpeeseen ja oleviin vesihuoltolinjoihin sekä korttelin käyttötarkoituksen muutokseen sekä täydennysrakentamisen kokoon.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kaupunginmuseo

Lisäksi seuraavat tahot ilmoittivat, ettei ole lausuttavaa: kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ja Helen Oy.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu Tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa. Niitä, joiden etua muutokset koskevat, on kuultu erikseen sähköpostilla.

05.10.2021

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Jatkotoimenpiteet

Käyttötarkoituksen muuttamisesta on sovittu kaupungin ja maanomistajan välisessä, kiinteistöjen kauppaa ja kehittämistä koskevassa puitesopimuksessa, jonka kohteena on opetuskäytöstä vapautuneita, Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy:n käytössä olleita kiinteistöjä. Kaava-alueeseen ei liity maankäytösopimusmenettelyä.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Suvi Huttunen, arkkitehti, puhelin: 310 37335
suvi.huttunen(a)hel.fi
Hanna Pikkarainen, tiimipäällikkö, puhelin: 31037027
hanna.pikkarainen(a)hel.fi
Mikko Tervola, insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 44131
mikko.tervola(a)hel.fi
Sakari Mentu, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37217
sakari.mentu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12687 kartta, päivätty 5.10.2021
- 4 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12687 selostus, päivätty 5.10.2021
- 5 Havainnekuva 28.4.2021
- 6 Viitesuunnitelma, Albertinkadun Kampus 14.4.2021, JKMM Arkkitehdit Oy
- 7 Kuvaliite suojelukohteesta
- 8 Tilastotiedot
- 9 Tehdyt muutokset
- 10 Vuorovaikutusraportti 20.5.2021, täydennetty 5.10.2021
- 11 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Mielenpito
- 2 Muistutukset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Hakija

Ne mielipiteensä esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

Ne muistutuksen esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 9

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 10

Tiedoksi

Kaupunginkanslia/Villeneuve, Sippola-Alho, Rämö, Lindén, Hakola

Päätöshistoria

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 18.6.2021

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 9.12.2019

§ 531

Katuverkon toiminnallista luokitusta koskevat periaatteet

HEL 2021-010056 T 08 00 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Risto Rautava: Pöydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Asian aikana kuultavana oli liikenneinsinööri Marek Salermo. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Marek Salermo, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37106
marek.salermo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Katuverkon toiminnallinen luokittelu Ohjeluonnos
- 2 Kartta 1 katuverkon luokittelu nykytila
- 3 Kartta 2 tarkasteltavat kadut
- 4 Katuverkon jäsentelyperiaatteet taustaraportti

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä katuverkon toiminnallista luokittelua koskevat periaatteet ohjeellisena noudatettavaksi.

Tiivistelmä

Katuverkon jäsentely perustuu katujen toiminnalliseen luokitteluun. Toiminnalliset katuluokat kuvaavat katujen liikenteellistä tehtävää ja palvelevat yksityiskohtaisemman suunnittelun lähtötietona, määrittellen periaatteet katujen poikkileikkausten ja liikennejärjestelyjen valinnalle. Katuverkon toiminnallisen luokituksen tietoja hyödynnetään ratkaisujen

perusteluissa ja niitä sovelletaan suunnittelukohteen muut tarpeet huomioiden. Katuverkon nykytilaa kuvaava katuluokituskartta on päivitetty viimeksi vuonna 2010.

Katuverkon jäsentelyperiaatteiden tarkistamisen puitteissa on päivitetty toiminnallisten katuluokkien kuvauksia ja luokkakohtaisia suunnittelukriteereitä sekä koottu täydentäviä verkkosuunnittelun periaatteita ohjelmuotoon. Lisäksi on päivitetty katuverkon nykytilaa kuvaava luokituskartta sekä tunnistettu katujen nykyluokitukseen liittyviä jatkotarkastelutarpeita. Tulevaisuudessa näitä katuja suunniteltaessa huomioidaan tunnistetut tarpeet.

Katuverkon jäsentelyperiaatteiden tarkistaminen selkeyttää katuverkon suunnittelua koskevia lähtökohtia ja suunnitteluperiaatteita. Keskeistä on ollut selkeyttää katuluokkien välisiä eroja ja liikenteellistä työnjakoa. Tarkistetut periaatteet edistävät tavoitelähtöistä ja johdonmukaista suunnittelua kaupungin hallinnoimalla katuverkolla.

Esittelijän perustelut

Lähtökohdat

Kaupungin kehittyessä katuverkon toiminnallinen luokittelu tukee liikenteen ja maankäytön yhteensovittamista sekä katualueille kohdistuvien tarpeiden priorisointia. Koska kadulla on muitakin tehtäviä kuin välittää liikennettä, näiden tavoitteiden yhteensovittamisessa hyödynnetään katuverkon toiminnallista luokittelua. Luokittelu on tehty huomioiden kadulle asetetut moninaiset tehtävät. Katuluokka määrittelee yksittäisen katuosuuden liikenteellisen tehtävän, joka on sovitettu muihin kadun tehtäviin, sekä periaatteelliset lähtökohdat poikkileikkauksen ja liikennejärjestelyjen valinnalle. Katujen luokittelu muodostaa näin tärkeän työkalun sovitettaessa yhteen liikennejärjestelmän ja viihtyisän kaupunkiympäristön usein ristiriitaisia tavoitteita.

Kaupungin hallinnoima tie- ja katuverkko jakautuu nykyisessä luokitusjärjestelmässä pääverkkoon ja paikallisverkkoon, jossa pääverkon muodostavat moottoriväylät ja pääkadut. Paikallisverkko koostuu alueellisista ja paikallisista kokoojakaduista sekä tonttikaduista. Viisiportainen luokitusjärjestelmä on luokkakohtaisine määritelmineen säilynyt liki ennallaan 1990-luvun puolivälistä.

Liikennesuunnittelussa on tunnistettu tarve selkeyttää katuluokkien välisiä eroja ja liikenteellistä työnjakoa. Lisäksi on nähty tarkoituksenmukaiseksi koota katuluokkien ja niitä koskevien kriteerien ympärille täydentäviä periaatteita, joita tarvitaan tukemaan katuverkon tavoitelähtöistä ja johdonmukaista suunnittelua toiminnallisena kokonaisuutena.

Katuverkon toiminnallisen luokituksen tarkistamiseen sisältyvät

- nykyisen katuluokitusjärjestelmän päivittäminen kattaa katuluokien toiminnalliset kuvaukset ja suunnittelukriteerit
- katuluokituskartan päivittäminen (nykytilan kuvaus)
- katuverkon suunnittelua ohjaavien periaatteiden täydentäminen ja kokoaminen ohjemuotoon.

Päivitykset katuluokkien toiminnallisiin kuvauksiin ja suunnittelukriteereihin

Viisi toiminnallista katuluokkaa on tämän päivän valossa verrattain paljon, huomioiden ulkomaiset kehitystrendit ja muuttuneet suunnitteluparadigmat. Työn käynnistyessä ja edetessä on kuitenkin katsottu, että nykyinen viiteen luokkaan perustuva järjestelmä muodostaa toistaiseksi käyttökelpoisen perustan katuverkon jäsentelylle. Esille nousseet näkemykset luokittelun epäselkeydestä ja joidenkin katuluokkien vaikeasti hahmotettavasta rajanvedosta edellyttävät katuluokkien toiminnallisten määritelmien ja luokkakohtaisten suunnittelukriteerien terävöittämistä ja johdonmukaistamista.

Katuluokkia koskeviin määritelmiin on esitetty kahta keskeistä muutosta:

1. Alueellisen kokoojakadun asema muutetaan paikallisverkon kadusta pääverkon kaduksi

- ehdotettu pääverkko koostuu moottoriväylistä, pääkaduista ja alueellisista kokoojakaduista; paikallisverkon muodostavat paikalliset kokoojakadut sekä tonttikadut
- muutoksen perusteena on selkeyttää paikallisen liikenteen käsitettä

2. Luokkien liikenteelliset tehtäväkuvaukset selkeytetään

- Aiemman määrittelyn mukaan pääkadut palvelevat seudullista ja kaupungin osa-alueiden välistä liikennettä, alueelliset kokoojakadut osa-alueen sisäistä liikennettä, paikalliset kokoojakadut kaupunginosan sisäistä liikennettä ja tonttikadut kadunvarren maankäyttöä
- ehdotetaan, että pääkadut palvelevat seudullista ja kaupungin eri alueiden välistä liikennettä ja alueelliset kokoojakadut alueellista liikennettä; paikalliskadut (paikallinen kokoojakatu ja tonttikatu) määritellään kaduiksi, jotka palvelevat pääverkon sisäpuolelle rajautuvien liikennesolujen tarpeita.

Katuluokkien välistä rajanvetoa ja tunnistettavuutta parannetaan päivitettyillä luokkakohtaisilla suunnittelukriteereillä. Kriteereillä linjataan periaatteet sille, kuinka katujen toiminnallisiin vaatimuksiin vastataan huomioiden tavoite luokkakohtaisesta yhdenmukaisuudesta ja tunnistettavuudesta. Kriteerien valintaa on ohjannut tutkittu tieto tärkeimmistä katuluokkia erottavista piirteistä. Suunnittelukriteerit koskevat kadun (tai tien) verkollista asemaa, liikennemäärää, nopeustasoa, ajokaistoja, tonttiliittymiä ja pysäköintiä sekä jalankulun, pyöräliikenteen ja bussiliikenteen järjestelyjä. Lisäksi esitetään risteysjärjestelyjä koskevia kriteereitä.

Esitetyt suunnittelukriteerit palvelevat osin samaa tarkoitusta kuin Katutilan mitoitusohjeessa (Helsingin kaupunki, 2014) esitetyt katuluokkakohtaiset suunnittelu- ja mitoitusperiaatteet. Nyt laadituilla kriteereillä ei kuitenkaan ole tarkoitus korvata Katutilan mitoitusohjeen mitoitusperiaatteita, joiden tarkoitus on ohjata yksityiskohtaisempaa suunnittelua. Uusista periaatteellisen tason suunnittelukriteereistä seuraa kuitenkin tarve yhteen sovittaa ohjeita joidenkin tunnistettujen erovaisuuksien osalta (ks. liite 4: raportti, taulukko 6)

Päivitetty katuluokituskartta

Toiminnalliset katuluokat esittävä nykyverkko -karttakuvaus on päivitetty edellisen kerran vuonna 2010. Valmistellussa karttapäivityksessä on huomioitu vuoden 2010 jälkeen rakentuneet tiet ja kadut sekä aluevas- taavien liikennesuunnittelijoiden esiin nostamat luokkamuutostarpeet. Luokkamuutoksia ehdotetaan tehtäväksi ainoastaan Malminkaarelle, joka muuttuu pääkadusta alueelliseksi kokoojakaduksi.

Luokkamuutostarpeita tarkasteltiin tämän työn aikana myös laajemmin peilaamalla katujen nykyisiä luokkia ja liikennetietoja työn aikana tarkentuneisiin luokkakuvauksiin, suunnittelukriteereihin ja näitä täydentäviin periaatteisiin. Tarkastelussa ilmeni, että kaduille määritelty liikenteellinen käyttötarkoitus (toiminnallinen luokka) ei ole aina linjassa kadun todellisen käytön kanssa. Kyseiset kadut on merkitty myöhempää jatkotarkastelua vaativiksi.

Työn lopputuotoksina on syntynyt kaksi karttakuvausta:

1. Päivitetty nykytila (liite 2)

- aiempaan verrattuna lisätty rakentuneet kadut
- nykyiset katuluokat pidetty lähtökohtaisesti ennallaan

2. Katuosakohtaiset jatkotarkastelutarpeet (liite 3)

- käsittää kadut, joiden liikenteellinen tehtävä, liikennejärjestelyt ja toteutunut käyttö edellyttävät yhteensovittamista.

Jatkotarkastelutarpeet -kartta ohjaa jatkotoinä tehtävää liikennejärjestelmätason liikennesuunnittelua, jonka pohjalta katuverkon hierarkiaa tarkistetaan ja tuodaan myöhemmin päätöksentekoon esimerkiksi alueellisina kokonaisuuksina.

Ohje katuverkon toiminnallisesta luokittelusta (liite 1)

Laadittuun ohjeeseen on koottu katuverkon suunnittelua koskevat periaatteet johdonmukaiseksi kokonaisuudeksi. Katuluokkien toiminnallisten kuvausten ja suunnittelukriteerien lisäksi ohje sisältää mm. katuluokitusjärjestelmän lähtökohtia käsittelevän johdannon sekä taustoituksen luokkakohtaisille suunnittelukriteereille. Johdannossa käsitellään katuverkon liikenteellisiä tehtäviä, pääverkon ja paikallisverkon määritelmää, pääverkon yleisiä kriteereitä sekä paikallisen liikennesolun määritelmää. Esitetyt suunnitteluperiaatteet pohjautuvat kansallisissa ohjeissa esiintyneisiin periaatteisiin, joita on nykyiset tarpeet ja olosuhteet huomioiden sovellettu ja täydennetty ulkomaisiin käytäntöihin tukeutuen.

Ohjeen valmistelussa hyödynnetty tausta-aineisto koostui kansallisista ohjeista, Helsingin katuluokitteluun liittyvästä dokumentaatiosta sekä toiminnallista luokittelua käsittelevästä kansainvälisestä kirjallisuudesta ja verkkoaineistosta, painottuen Ruotsiin, Tanskaan ja Hollantiin. Aineiston tarkastelua ja tehtyjä johtopäätöksiä on esitetty työn taustaraportissa (liite 4). Taustaraportissa on lisäksi esitetty ehdotus luokitus-tiedon hallinnoinnin ja ylläpidon kehittämiseksi sekä muita keskeisiä jatkotyötarpeita.

Ohje tähtää kokonaisuudessaan johdonmukaistamaan katuverkon suunnittelukäytäntöjä liikenteen ja maankäytön suunnittelua ohjaavien nykyperiaatteiden ja -tavoitteiden puitteissa. Yksittäisiin periaatteisiin kohdistuvat muutokset ovat luonteeltaan selkeyttäviä ja tarkentavia, eivät niinkään uudistavia. Esimerkiksi alueellisen kokoojakadun tyypilliseksi kaistamääräksi esitetään kahta kaistaa sen sijaan, että ”samasuuntaisia kaistoja voi olla useampia”, kuten Katutilan mitoitusohjeessa (2014) on esitetty. Uudessa ohjeessa kuitenkin huomioidaan, että jokainen katu on omanlaisensa ja edellyttää yksilöllisiä suunnitteluratkaisuja, jotka toisinaan voivat poiketa yleisistä periaatteista. Mahdollisten poikkeamisten tulee kuitenkin aina pohjautua huolelliseen harkintaan ja tietoiseen poikkeamiseen periaatteellisesta ratkaisusta.

Vuorovaikutus

05.10.2021

Työn aikana järjestettiin asiantuntijapajoja, joissa osallistettiin palvelun oman henkilöstön lisäksi asiantuntijoita Asemakaavoitus- sekä Kaupunkitila ja maisemasuunnittelupalvelusta. Tämän lisäksi on käyty vuoropuhelua muun muassa Kaupunginkanslian asiantuntijoiden sekä ELY:n ja HSL:n kanssa. Työn tuloksia esiteltiin Kaupungin liikennehankkeiden ohjausryhmälle syyskuun alussa. Vuorovaikutuksessa saadun palautteen pohjalta ohjetta on täydennetty ja muokattu tarvittavilta osin. Päivitetyt katuverkon jäsentelyperiaatteet helpottavat jatkossa hallintokuntien välistä vuoropuhelua liikenteen ja maankäytön suunnittelun saralla.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Marek Salermo, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37106
marek.salermo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Katuverkon toiminnallinen luokittelu Ohjeluonnos
- 2 Kartta 1 katuverkon luokittelu nykytila
- 3 Kartta 2 tarkasteltavat kadut
- 4 Katuverkon jäsentelyperiaatteet taustaraportti

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 532

Filpuksenpuisto ja Longinojanpuiston pohjoisosa, Malmi, Ala-Malmin kaupunginosa, puistosuunnitelman hyväksyminen

HEL 2021-005482 T 10 05 02

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Filpuksenpuiston ja Longinojanpuiston pohjoisosan puistosuunnitelman nro VIO 6189/1.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli projektinjohtaja Camilla Lindroth. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Camilla Lindroth, projektinjohtaja, puhelin: 310 22084
camilla.lindroth-vanhala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suunnitelmaselostus nro VIO 6189/1
- 2 Suunnitelmapiirustus nro VIO 6189/1
- 3 Vuorovaikutusmuistio

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Otteet

Ote

Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lähtökohdat ja tavoitteet

Filpuksenpuisto sijaitsee Malmin (38.) kaupunginosassa. Suunnittelualueeseen sisältyy peruskorjattava Leikkipuisto Filpus ja Longinojanpuiston pohjoisosa. Puistoa ympäröivät pohjoisessa Vilppulantie, idässä päiväkotirakennukset ja Filpuksenpolku, etelässä Longinojanpuisto ja lännessä asuinkorttelit. Puistosuunnitelma on alueen voimassa olevan asemakaavan (12621) mukainen. Asemakaavassa alue on puistoa (VP). Suunnittelualueen kokonaispinta-ala on noin 1,7 hehtaaria.

Puistossa sijaitseva vanha leikkipuistorakennus puretaan ja leikkipuiston sisätilat siirtyvät puistoon rajautuvalle idänpuoleiselle tontille (kortteli 38076) rakennettavaan uuteen leikkipuisto- ja päiväkotirakennukseen. Samalla päiväkodin piha laajenee hieman puiston puolelle. Muutoksen myötä leikkipuiston toimintoja on tarve jäsenellä uudelleen. Puiston nykyiset kalusteet, leikkivälineet, pinnoitteet ja kasvillisuus ovat paikoin huonokuntoisia ja kaipaavat uusimista ja kunnostamista.

Puistosuunnitelman tavoitteena on luoda Leikkipuisto Filpuksesta ja Filpuksenpuistosta toimiva, turvallinen, viihtyisä ja tilallisesti ehyt kokonaisuus. Alue liittyy luontevasti viereiselle tontille rakennettavaan uuteen päiväkoti- ja leikkipuistorakennukseen piha-alueineen sekä puiston eteläpuolelle Longinojanpuistoon suunniteltuihin uusiin toiminta- ja viheralueisiin. Uuden päiväkoti- ja leikkipuistorakennuksen suunnittelun yhteydessä leikkipuistoon on suunniteltu uusi varastorakennus, joka on huomioitu puistosuunnitelmassa tilavarauksena. Suunnittelussa on huomioitu tilavarauksena myös Filpuksenpuiston läpi mahdollisesti tulevaisuudessa toteutettava baanayhteys.

Suunnitelma

Leikkipuisto peruskorjataan omaleimaiseksi ja monipuoliseksi leikkipaikaksi, jonka maisemallisena perusajatuksena on seikkailuhenkinen luontoteema. Suurin osa nykyisistä kalusteista, varusteista ja leikkivälineistä poistetaan ja korvataan uudella, eri ikäisille lapsille ja nuorille sopivalla välineistöllä. Betoninen kahluuallas säilytetään ja kunnostetaan. Pohjoisosaan rakennetaan uusi peliarena heittokoreineen. Suunnitelmaan sisältyvät myös uudet penkit ja pöytäryhmät sekä pyörätelineet.

Alueen pintamateriaaleja korjataan ja uusitaan. Huonokuntoisia puita ja pensaita poistetaan. Puiston vehreä yleisilme kuitenkin säilytetään ja poistettavaa kasvillisuutta korvataan uusilla pensas- ja puustutuksilla. Puiston valaistus uusitaan.

Puiston suunnitteluratkaisut on esitetty puistosuunnitelmassa VIO 6189/1 (liite 2). Suunnitelman tarkempi kuvaus ilmenee liitteenä olevasta suunnitelmaselostuksesta VIO 6189/1 (liite 1).

Puisto sopeutuu alueella voimassa olevan asemakaavan nro 12621 mukaiseen ympäristöönsä ja täyttää toimivuuden, turvallisuuden ja viihtyisyyden vaatimukset.

Vuorovaikutus

Filpuksenpuiston ja Longinojan pohjoisosan puistosuunnitelma on laadittu kaupunkiympäristön toimialan toimeksiannosta.

Puistosuunnitelmaluonnos oli esillä Kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, (Työpajankatu 8, 00580 Helsinki) ja Helsingin kaupungin verkkosivulla osoitteessa www.hel.fi/suunnitelmat (kohdassa Katu- ja puistosuunnitelmat) 12–24.5.2021 välisenä aikana. Puistosuunnitelma-luonnoksesta ei pidetty avointa asukastilaisuutta koronatilanteen vuoksi.

Saadut asukaspalautteet on kirjattu vuorovaikutusmuistioon (liite 3).

Kustannukset ja aikataulu

Puiston pinta-ala on noin 1,7 hehtaaria.

Puistosuunnitelman rakennuskustannukset ovat noin 800 000 euroa eli noin 47 euroa/m² (alv 0 %).

Leikkipuiston hoitoluokka on A2.

Vuosittaiset ylläpitokustannukset ovat noin 32 000 euroa eli 1,88 euroa/m² (alv 0 %).

Puiston rakentamiseen on varauduttu kaupunkiympäristön toimialan toimintasuunnitelmassa 2022-2023.

Hanke rahoitetaan talousarvion kohdasta 8 04 01 01, Puistot ja liikunta-alueet perusparannus.

Sovelletut säännökset

Maankäyttö- ja rakennuslaki 90 §

Maankäyttö- ja rakennusasetus 46 §

Kuntalaki 29 §

Hallintosäntö 16 luku 1 § 2 mom. kohta 11

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

05.10.2021

Camilla Lindroth, projektinjohtaja, puhelin: 310 22084
camilla.lindroth-vanhala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suunnitelmaselostus nro VIO 6189/1
- 2 Suunnitelmapiirustus nro VIO 6189/1
- 3 Vuorovaikutusmuistio

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Otteet

Ote

Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Tiedoksi

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit-palvelu/Haapanen Sami
Rakennukset ja yleiset alueet/Tilat/Hilden Sari
Hallinto- ja lakipalvelut/Tietopalvelut/Krook Tanja

§ 533

Orapihlajatie, Paatsamatie, Orapihlajapolku sekä Pitäjänmäentien ja Myyrmäen baanojen katu- ja pyörätiesuunnitelmien hyväksyminen, Haaga

HEL 2021-005478 T 10 05 02

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä seuraavat katu- ja pyörätiesuunnitelmat:

- Orapihlajatie välillä Laajasuontie – Runar Schildtin puisto nro 31241/1
- Paatsamatie nro 31240/1
- Orapihlajapolku nro 31242/1
- Pitäjänmäen baana, välillä Myyrmäen baana–Orapihlajatien Puistikko ja Myyrmäen baana, välillä Runar Schildtin puisto– Pitäjänmäen baana, nro 31243/1
- Pitäjänmäen baana, välillä Orapihlajatien puistikko–Eliel Saarisen tie nro 31243/2

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Katariina Hämäläinen, projektinjohtaja, puhelin: 310 20706
katariina.m.hamalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suunnitelmaselostus nro 31241/1-2
- 2 Suunnitelmapiiustus nro 31241/1
- 3 Suunnitelmaselostus nro 31240/1
- 4 Suunnitelmapiiustus nro 31240/1
- 5 Suunnitelmaselostus nro 31242/1
- 6 Suunnitelmapiiustus nro 31242/1
- 7 Pyörätiesuunnitelmaselostus nro 31243/1-2 Pitäjänmäen ja Myyrmäen baana
- 8 Pyörätiesuunnitelmapiiustus nro 31243/1
- 9 Suunnitelmapiiustus nro 31243/2
- 10 Koostepiiustus nro 31241/2
- 11 Vuorovaikutusmuistio
- 12 Muistutusten käsittely

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lähtökohdat ja tavoitteet

Orapihlajatie, Paatsamatie, Orapihlajapolku, Pitäjänmäen baana ja Myyrmäen baana ovat nykyisiä katuja ja pyörätie yhteyksiä. Katu- ja pyörätiesuunnitelmat perustuvat voimassa oleviin asemakaavoihin nro 12501 (tullut voimaan 26.3.2021), nro 10949 (tullut voimaan 25.5.2002), nro 7174 (vahvistunut 15.9.1975), nro 7436 (vahvistunut 21.7.1976), nro 4120 (vahvistunut 19.10.1956), nro 5207 (vahvistunut 24.7.1962), nro 4480 (vahvistunut 19.1.1960) ja nro 3261 (vahvistunut 9.8.1952). Katusuunnitelmissa on huomioitu asemakaavan nro 12501 liiteaineistona ollut liikennesuunnitelma 6804, päivätty 6.3.2018.

Katu- ja pyörätiesuunnitelmilla mahdollistetaan asemakaavan nro 12501 mukaisten uusien asuinkortteleiden rakentuminen. Lisäksi levennetään rantaradan suuntaista pyörätieyhteyttä baanayhteydeksi sekä erotetaan jalankulkijat omalle väylälle.

Suunnitelma

Orapihlajatie välillä Laajasuontie–Runar Schildtin puisto suunnitelmapiirustus nro 31241/1 (liite 2)

Orapihlajatie on olemassa oleva katu. Katu alkaa Laajasuontieltä ja loppuu Aino Acktén tien liittymään. Asemakaavamuutoksen nro 12501 myötä kadun varteen tulee uutta asuinrakentamista kortteliin 29082 ja uusi puistikko. Orapihlajantien itäpuolella on nykyinen jalkakäytävä koko matkalla. Kadun länsipuolelle rakennetaan jalkakäytävä uuden asuinkorttelin 29082 kohdalle, jolloin ajoradan leveys pienenee 6 metriin. Kadun pysäköinti on sallittu kadun toisessa reunassa.

Paatsamatie suunnitelmapiirustus nro 31240/1 (liite 4)

Paatsamatie on olemassa oleva katu. Se alkaa Orapihlajatieltä ja päättyy Aino Acktén tielle. Kadulla on kadunvarsipysäköintiä ja molemmilla puolilla on jalkakäytävät. Kadun molemmilla puolilla on nykyisiä kerrostaloja välillä Orapihlajatie - Laajasuontie. Laajasuontien liittymän jälkeen kadun itäpuolella on Haagan alppiruusu- ja kadun länsipuolelle tulee asemakaavamuutoksen nro 12501 myötä asuinrakentamista kortteliin 29081. kortteliin 29081. Paatsamatien ja Laajasuontien liittymä on nykyisellään kolmiomainen laaja risteys, mikä on tarkoitus muuttaa osittain Orapihlajapuistikoksi. Asuinkorttelin 29081 kohdalla ajoradan

leveys pienenee 8 metriin. Kadulla on pysäköinti sallittu kadun toisessa reunassa.

Orapihlajapolku suunnitelmapiirustus nro 31242/1 (liite 6)

Orapihlajapolku on olemassa oleva yhdistetty jalkakäytävä ja pyörätie. Orapihlajapolku alkaa Orapihlajatieltä ja päättyy radan alittavan alikulun jälkeen Angervontielle. Polun molemmin puolin on kerrostaloja. Juna-radan vieressä kulkevaa ja Orapihlajapolun ylittävää Pitäjämäen baanaa ja siltaa levennetään. Nykyiset portaat jäävät baanan levityksen alle ja joudutaan rakentamaan uudet betoniset portaat Orapihlajapolulta baanalle. Lisäksi jalankulun ja pyörätien yhteyttä uusitaan.

Pitäjänmäen baana, välillä Myyrmäen baana – Orapihlajatien Puistikko ja Myyrmäen baana, välillä Runar Schildtin puisto – Pitäjänmäen baana, nro 31243/1, sekä Pitäjänmäen baana, välillä Orapihlajatien puistikko – Eliel Saarisen tie, nro 31243/2 (liite 8 ja 9)

Pitäjänmäen baana ja Myyrmäen baana levennetään yhdistetystä jalkakäytävästä ja pyörätiestä baanatasoiseksi eritellyksi jalkakäytäväksi ja pyörätieksi. Samalla baanujen linjausta ja tasausta muutetaan ja liittymiä jäsenellään. Baanat sijoittuvat pääosin rakennettuun ympäristöön ja rata-alueelle.

Suunnitelmien tarkempi kuvaus ilmenee liitteenä olevista suunnitelma selostuksista nro 31241/1 (liite 1), nro 31240/1 (liite 3), nro 31242/1 (liite 5) ja nro 31243/1-2 (liite 7). Koostepiirustus on liitteenä 10.

Kadut sopeutuvat asemakaavan mukaiseen ympäristöönsä ja täyttävät toimivuuden, turvallisuuden ja viihtyisyyden vaatimukset.

Vuorovaikutus

Katu- ja pyörätiesuunnittelu on toteutettu ”Yhteinen kunnallistekninen työmaa” sopimuksen (7.3.2017) mukaisesti yhteistyössä sopimuksen osapuolten kanssa. Sopimuksen osapuolia ovat Helsingin kaupunki, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY), Helen Oy, Helen Sähköverkko Oy, Elisa Oyj, DNA Oyj ja Telia Finland Oyj. Sopimuksen mukaisesti kukin sopimuksen allekirjoittanut osapuoli sitoutuu suunnittelun aikana määrittelemään omat johtotarpeensa kohteessa ja tekemään omaa suunnittelua samanaikaisesti hankkeen etenemisen kanssa. Suunnittelun tavoitteena on aikaansaada rakennushankekohtaiset yhteiset ristiriidattomat suunnitelma-asiakirjat ja selostukset. Katu- ja pyörätiesuunnitelmia on laadittu yhteistyössä myös liikennesuunnittelun sekä puistosuunnittelun kanssa. Yhteistyötä on tehty myös Väylä:n kanssa.

Katu- ja pyörätiesuunnitelmaluonnokset ovat olleet esillä kaupunkiympäristön Sörnäistenkadun asiakaspalvelupisteessä ja Helsingin kaupungin internetsivuilla 1.4.–14.4.2020 välisen ajan samanaikaisesti suunnitteilla olleiden puistosuunnitelmien, Runar Schildtin puisto, Orapihlajapuisto ja Orapihlajan puistikko, kanssa. Erillistä suunnitelmaluonnoksien esittelytilaisuutta ei pidetty pandemiamääräysten takia. Asukaspalautteet on kirjattu vuorovaikutusmuistioon. Vuorovaikutusmuistio on liitteenä (liite 11).

Katu- ja pyörätiesuunnitelmat ovat olleet nähtävillä 26.5.–8.6.2021 välisen ajan samanaikaisesti suunnitteilla olleiden puistosuunnitelmien, Runar Schildtin puisto, Orapihlajapuisto ja Orapihlajan puistikko, kanssa. Suunnitelmien nähtävillä olosta on ilmoitettu kirjallisesti suunnittelun alueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille.

Suunnitelmista on tehty viisi muistutusta.

Muistutusten käsittely

Muistutukset esitetään erillisessä liitteessä (12). Muistutukset eivät aiheuta muutoksia laadittuihin katusuunnitelmiin.

Kustannukset ja aikataulu

Katu- ja pyörätiesuunnitelmien rakennuskustannukset ovat 3 098 000 euroa (alv.0 %). Kustannukset jakautuvat seuraavasti:

	yht. euroa (alv. 0 %)	euroa/m ² (alv. 0 %)
Orapihlajatie	1 250 000	105
Paatsamatie	576 000	86
Orapihlajapolku	121 000	117
Pitäjänmäen baana, Myyrmäen baana	1 151 000	140

Katu- ja pyöräteiden vuotuiset ylläpitokustannukset ovat noin 106 000 euroa (alv. 0 %). Ylläpitokustannukset ovat noin 3 000 euroa kalliimmat kuin nykyisin.

Rakentamiseen on varauduttu kaupunkiympäristölautakunnan talousarvioehdotuksessa alkaen vuodesta 2022.

Hanke rahoitetaan talousarvion kohdasta 8 03 01 01 Uudisrakentaminen.

Sovelletut säännökset

Maankäyttö- ja rakennuslaki 85 §, 62 §

Maankäyttö- ja rakennusasetus 41-43 §

Toimivalta

Hallintosäännön 16 luvun 1 § 2 mom. kohdan 11 mukaan kaupunkiympäristölautakunta päättää katu-, puisto- tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksymisestä lukuun ottamatta taloudellisesti tai periaatteellisesti vähäisiä suunnitelmia.

Tiedoksianto

Päätös toimitetaan yleistiedoksiantona, koska vastaanottajia on yli 30.

Asiakirjan nähtäville asettamisesta ilmoitetaan viranomaisen verkkosivuilla.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Katariina Hämäläinen, projektinjohtaja, puhelin: 310 20706
katariina.m.hamalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suunnitelmaselostus nro 31241/1-2
- 2 Suunnitelmapiiirustus nro 31241/1
- 3 Suunnitelmaselostus nro 31240/1
- 4 Suunnitelmapiiirustus nro 31240/1
- 5 Suunnitelmaselostus nro 31242/1
- 6 Suunnitelmapiiirustus nro 31242/1
- 7 Pyörätiesuunnitelmaselostus nro 31243/1-2 Pitäjänmäen ja Myyrmäen baana
- 8 Pyörätiesuunnitelmapiiirustus nro 31243/1
- 9 Suunnitelmapiiirustus nro 31243/2
- 10 Koostepiiirustus nro 31241/2
- 11 Vuorovaikutusmuistio
- 12 Muistutusten käsittely

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Tiedoksi

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelu/Haapanen Sami

05.10.2021

Asia/12

Hallinto- ja lakipalvelut, Tietopalvelut/Krook Tanja
Liikunnan palvelukokonaisuus/Liikuntapaikat/Huurre Petteri

§ 534

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle asuntoreformitonttien varaamiseksi A-Kruunu Oy:lle ja Asuntosäätiön Asumisoikeus Oy:lle asuntohankkeiden suunnittelua varten (Pasila, Postipuisto, tontit 17130/1 ja 2)

HEL 2021-010463 T 10 01 01 00

Kustinpolku

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunki varaa yhteisesti A-Kruunu Oy:lle (Y-tunnus 1736841-8) ja Asuntosäätiön Asumisoikeus Oy:lle (Y-tunnus 0787027-9) Pasilan Postipuiston tontit 17130/1 ja 2 seuraavasti:

- Varausalue on liitekartan 1 mukainen ja sisältää kaavatontit (AK) 17130/1 (pinta-ala 1 778 m², rakennusoikeus 4 600 k-m²) ja 17130/2 (pinta-ala 2 879 m², rakennusoikeus 7 300 k-m²), sijaintikartta liite 2.
- Varaus on voimassa 31.12.2022 saakka.
- Varauksensaajien yhteistyökumppanina toimii JVR-Rakenne Oy (Y-tunnus 1501127-1).
- Varauksessa noudatetaan liitteen 3 mukaisia erityisiä varausehtoja ja liitteen 4 mukaisia yleisiä varausehtoja, soveltuvin osin liitteen 5 mukaisia Kehittyvä Kerrostalo –hankkeiden lisäehtoja sekä liitteen 6 mukaista ohjetta ”kaivu- ja louhintatoimenpiteiden suorittaminen sekä kaadettavat puut” (25.5.2018).

Kaupunkiympäristölautakunta päätti samalla merkitä Helsingin kaupungin asuntotuotannon tontinvaraukset po. tontteihin päättyneeksi. (A1117-184 ja A1117-185)

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Petra Santos, asiantuntija, puhelin: 09 310 31897
petra.santos(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liitekartta
- 2 Sijaintikartta
- 3 Erityiset varausehdot
- 4 Yleiset varausehdot
- 5 Kehittyvä kerrostalo -hankkeiden lisäehdot

6	Toimintaohje kaupungin tonttien rakennuttajille
7	Hankkeen esittely
8	Hakemus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Varauksensaajat	Esitysteksti Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4 Liite 5 Liite 6
Kymp/Make/MVJ	Esitysteksti

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Kaupunkiympäristölautakunta esittää kaupunginhallitukselle kaavatonttien (AK) 17130/1 ja 2 varaamista Pasilan Postipuiston alueelta yhteisesti Asuntosäätiön Asumisoikeus Oy:lle asumisoikeusasuntojen ja A-Kruunu Oy:lle valtion tukiemien (pitkä korkotuki) vuokra-asuntojen suunnittelua varten.

Tontit tulee toteuttaa puurakentamisena. Varauksensaajien yhteistyökumppaniksi esitetään puurakentaja JVR-Rakenne Oy:tä. Varauksensaajien tulee toteuttaa hankkeet yhteistyössä Asuntoreformi Helsinki – asuminen 2020 -kilpailun voittaneen ehdotuksen ”Proosa” suunnittelijan kanssa ja voittaneen ehdotuksen periaatteiden mukaisesti.

Tontit on tarkoitus myöhemmin luovuttaa kaupunginhallituksen 1.4.2019, 5 § päättämien asuntotonttien luovutusta koskevien linjausten mukaisesti vuokraamalla pitkäaikaisesti.

Helsingin kaupunki järjesti vuonna 2019 Asuntoreformi Helsinki – asuminen 2020 –kilpailun. Yhden kilpailun kortteleista (AK) 17130 osalta oli tarkoitus tutkia urbaanin puurakentamisen mahdollisuuksia. Kilpailun voittajatyöksi valikoitui ”Proosa”.

Tontit kuulutettiin haettaviksi vuoden 2019 varauskierroksen yhteydessä. Tontteihin kohdistui hyvin vähän kiinnostusta ja tonteille ei haussa löytynyt soveltuvaa rakennuttajaa. Tästä syystä tontit varattiin Helsingin kaupungin asuntotuotannolle (Att). Att luopuu tontinvarauksista kilpailuttamiseen liittyvien ongelmien takia, jotka eivät olisi mahdollistaneet yhteistyötä kilpailun voittaneen ehdotuksen suunnittelijan kanssa. Kilpailun uskottavuuden vuoksi kilpailun voittaneelle ehdotukselle tulee luoda toteuttamisedellytykset.

Esittelijän perustelut

Hakemus

A-Kruunu Oy (Y-tunnus 1736841-8) ja Asuntosäätiön Asumisoikeus Oy (Y-tunnus 0787027-9) pyytävät 17.9.2021 päivätyllä hakemuksellaan, että niille varataan Pasilan Postipuiston tontit 17130/1 ja 2 valtion tukemien (pitkä korkotuki) vuokra-asuntojen ja asumisoikeusasuntojen suunnittelua varten.

Hakemus on liitteenä 8.

Taustaa

Helsingin kaupunki järjesti vuonna 2019 Asuntoreformi Helsinki – asuminen 2020 -kilpailun. Kilpailu oli avoin arkkitehtuuri- ja ideakilpailu, jossa pyrittiin uudistamaan asuntosuunnittelussa vallitsevia käytäntöjä, sekä lisäämään asuntotuotannon monipuolisuutta ja asumisvaihtoehtoja asukkaille. Kilpailussa keskityttiin Helsingin asumisen haasteisiin, kuten laatuun sekä yhteiskunnallisten muutosten vaikutuksiin tulevaisuuden asumisen ratkaisuissa.

Kilpailussa oli kaksi erillistä kategoriaa: asumisen kehittämisideat ja kohdekohtaiset suunnitelmat. Suunnitelmaosuudessa kilpailun tavoitteiden mukaisia ratkaisuja tuli soveltaa jollekin kolmesta eri puolella Helsinkiä sijaitsevista tonteista (Jätkäsaari, Meri-Rastila ja Pohjois-Pasila).

Yksi Asuntoreformi Helsinki – asuminen 2020 -kilpailun kortteleista (AK) 17130 sijaitsee Pohjois-Pasilassa Postipuiston asemakaavan muutosalueella. Kyseisten tonttien osalta kilpailussa oli tarkoitus tutkia urbaanin puurakentamisen mahdollisuuksia, erityisesti umpikorttelissa sijaitsevien puurakenteisten lamellimuotoisten rakennusten osalta. Tavoitteena oli tehokkaasti monimuotoinen umpikorttelirakenne ja selkeästi rajatut katutilat.

Kilpailun voittajatyöksi valikoitui ”Proosa”, jota kilpailun arviointipöytäkirjassa kuvataan oivaltavaksi ratkaisuksi, jonka selkeä konsepti tuo uu-

den korttelimallin puurakenteiseen asuintaloon kaupunkiympäristöön. Suunnitelmassa kuvatut asuintornit ja niiden välissä olevat kapeat viherparvekkeet mahdollistavat luonnonvalon paistamisen korttelirakenteen sisälle, täyttäen samalla kaavan tavoitteen umpikorttelimallista. Ratkaisussa puu, yhdistettynä lasiseen viherparvekejulkisivuun, muodostavat luontevan yhdistelmän.

Po. tontit kuulutettiin haettavaksi asuntotonttien varauskierroksella 2019, jotta kilpailun voittaneelle ehdotukselle löydettäisiin toteuttaja. Tontteihin kohdistui poikkeuksellisen vähän hakemuksia ja haun kautta ei löydetty soveltuvaa kilpailun voittaneen ehdotuksen toteuttajaa. Siten tontteja päätettiin esittää varattavaksi Helsingin kaupungin asuntotuotannolle (Att).

Kaupunginhallitus varasi 9.12.2019 (847 §) tontit Att:lle välimuodon asuntotuotantoon. Kaupunkiympäristön toimialan Maankäyttö ja kaupunkirakenteen palvelukokonaisuuden asuntotonttitiimin päällikkö tarkisti 2.3.2020 (50 §) varausta siten, että tontin 2 hallinta- ja rahoitusmuoto muutettiin valtion tukemaan (pitkä korkotuki) vuokra-asuntotuotantoon.

Varaus Att:lle oli kaksivaiheinen. Ensimmäisessä vaiheessa Att:n tuli tutkia edellytykset varaukselle hankintalain asettamissa rajoissa sekä toteutuskelpoisuuden kannalta. Mikäli edellytykset eivät täyty, on Att:lla oikeus luopua tontinvarauksesta ilman erillistä suostumusta. Mikäli ensimmäisessä vaiheessa asetetut edellytykset täyttyvät, on varauksen saaja velvollinen jatkosuunnittelussa toteuttamaan hankkeen yhteistyössä 'Asuntoreformi Helsinki – asuminen 2020' -kilpailun voittaneen ehdotuksen "Proosa" suunnittelijan kanssa ja voittaneen ehdotuksen periaatteiden mukaisesti.

Att on selvittänyt edellytyksiä toteuttaa hanke kilpailuehdotuksen mukaisesti yhteistyössä kilpailun voittaneen suunnittelijan kanssa. Att luopuu tontinvarauksista kilpailuttamiseen liittyvien ongelmien takia, jotka eivät olisi mahdollistaneet varausehtojen mukaisesti kilpailun voittaneen ehdotuksen suunnittelijan käyttämistä hankkeessa.

Asemakaava- ja tonttiedot

Asemakaavatiedot	
Asemakaava nro	12475
Asemakaava tullut voimaan	6.7.2018
Käyttötarkoitus	Asuinkerrostalojen korttelialue (AK)
Tonttitiedot, tontti 1	
Osoite	Kustinpolku, Kuormakuja
Tontin nro	17130/1
Kiinteistötunnus	91-17-130-1
Pinta-ala	1 778 m ²
Rakennusoikeus	4 600 k-m ²
Tonttitiedot, tontti 2	
Osoite	Kuormakatu, Kustinpolku
Tontin nro	17130/2
Kiinteistötunnus	91-17-130-2
Pinta-ala m ²	2 879 m ²
Rakennusoikeus	7 300 k-m ²

Postipuiston alueelle on laadittu asemakaavan muutos nro 12475. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Postipuiston asemakaavan ja asemakaavan muutoksen 25.4.2018 ja asemakaavan muutos on saanut lainvoiman 6.7.2018.

Postipuiston alue sijaitsee Metsäläntien eteläpuolella ja Veturitien länsipuolella rajoittuen lännessä Keskuspuistoon. Etelässä muutosalue rajautuu Ilmalan ratapiha-alueeseen. Kaavan tavoitteena on tehokkaasti rakennettu urbaani kerrostaloalue umpikortteleineen, jossa asuminen, palvelut ja työpaikat sekoittuvat. Liike- ja työtilat sijoittuvat keskeisten katujen varsille asuinkerrostalojen ensimmäisten kerrosten monikäyttötiloihin.

Alueen omaleimainen kaupunkirakenne syntyy kolmesta kortteleita halkovasta erityyppisestä akselistä. Akselit kohtaavat alueen keskellä Rullakkotorilla, johon jatkossa tulee sijoittumaan asukkaiden yhteistilarakennus. Kaava-alueen korttelit ovat katutilaa selkeästi rajaavia monimuotoisia umpikortteleita, jotka muodostavat avoimia ja yhtenäisiä sisäpihoja, joiden välisiä rajoja ei aidata.

Tontin (AK) 17130/1 pääkäyttötarkoituksen mukainen rakennusoikeus on 4 600 k-m². Tontin (AK) 17130/2 pääkäyttötarkoituksen mukainen rakennusoikeus on 7 300 k-m². Tontteja palvelevat autopaikat tulee sijoittaa korttelin 17129 tontille 3 toteutettavaan pysäköintilaitokseen.

Tonttien varaaminen

Esittelijä esittää kaavatonttien 17130/1 ja 2 varaamista yhteisesti A-Kruunu Oy:lle ja Asuntosäätiön Asumisoikeus Oy:lle päätösehdotuksen mukaisesti.

Tonttien luovuttamista koskevien kaupunginhallituksen 1.4.2019 hyväksymien linjausten mukaisesti kaupunki varaa asuntotontit pääasiassa julkisten hakujen ja kilpailujen kautta. Yksittäinen asuntotontti voidaan kuitenkin varata suoravarauksena ilman julkista hakua tapauskohtaisesti arvioitavin erityisin perustein.

Tällaisia erityisiä perusteita ovat muun ohella, että tontti varataan säänneltyyn asuntotuotantoon ja hankkeen toteuttamisella on kiire. Molemmat perusteet täyttyvät esitettävän varauksen osalta. Lisäksi varattavaksi esitettävät tontit on kertaalleen kuulutettu haettaviksi, jolloin soveltuvaa varauksensaajaa ei haun yhteydessä löydetty.

Jotta järjestetyn kilpailun uskottavuus säilyy, kilpailun voittaneen ehdotuksen suunnittelijalle tulee antaa mahdollisuus toteuttaa hanke kilpailun ehdotuksen periaatteiden mukaisesti. Laadukasta ja oivaltavaa ehdotusta halutaan myös edistää ja siksi suunnittelijalle annettiin tilaisuus esittää määräaikaan mennessä uusi toteuttaja tai uudet toteuttajat tonteille sovituin reunaehdoin. Esille nousivat Asuntosäätiö ja A-Kruunu, jotka tontit-yksikkö arvioi sopiviksi toteuttajiksi tonteille.

Tontit-yksikkö neuvotteli aluerakentaminen-yksikön, asemakaavoituksen, Att:n, kilpailun voittaneen ehdotuksen suunnittelijan, uusien esitettyjen varauksensaajien ja heidän yhteistyökumppaninsa kanssa tonttien toteuttamisesta voittajaehdotuksen mukaisesti.

Tontteja esitetään varattavaksi yhteisesti A-Kruunu Oy:lle valtion tukemien (pitkä korkotuki) vuokra-asuntojen ja Asuntosäätiön Asumisoikeus Oy:lle asumisoikeusasuntojen suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi.

Tonttien yhteenlasketusta rakennusoikeudesta (11 900 k-m²) noin 40-60 % tulee toteuttaa valtion tukemina (pitkä korkotuki) vuokra-asuntoina ja noin 40-60 % asumisoikeusasuntoina siten, että lopputulema on noin 100 %. Varauksensaajien tulee keskenään sopia tonttien käytöstä, tonttijaosta ja rakennusoikeuden jakamisesta edellä mainitut hallinta- ja rahoitusmuotojakaumat huomioiden.

Tonteilla tulee edistää puurakentamista. Tästä syystä suunnittelija on yhteistyössä A-Kruunu Oy:n ja Asuntosäätiön Asumisoikeus Oy:n kanssa valinnut yhteistyökumppaniksi JVR-Rakenne Oy:n, joka on erikoistunut puurakentamiseen ja kehittänyt puukerrostalorakentamista.

Asuntoreformi Helsinki – asuminen 2020 -kilpailun luonteen mukaisesti varauksensaajat ovat velvollisia toteuttamaan hankkeen yhteistyössä kilpailun voittaneen ehdotuksen ”Proosa” suunnittelijan kanssa ja voittaneen ehdotuksen periaatteiden mukaisesti.

Varauksensaajien tulee varauspäätöksen mukaan ryhtyä kaupungin määräämin ehdoin Postipuiston Pysäköinti Oy:n osakkeenomistajiksi siten, että tontti 17130/1 hankkii 31 velvoiteautopaikkaa ja tontti 17130/2 49 velvoiteautopaikkaa pysäköintiyhtiöstä tai siten, että tontit 17130/1 ja 2 hankkivat yhteensä 80 velvoiteautopaikkaa, ellei pysäköintiyhtiön kanssa toisin sovita. Varauksensaajat (tontin vuokralaiset) ovat velvolliset tekemään tonttikohtaisesti pysäköintiyhtiön kanssa merkintä- ja käyttösopimuksen edellä mainittujen autopaikkojen toteuttamisesta ja käytöstä, merkitsemään/ostamaan käyttämiensä autopaikkojen mukaisesti pysäköintiyhtiön osakkeita ja suorittamaan osakkeiden merkintähinnat pysäköintiyhtiölle kaupungin vahvistamien periaatteiden mukaisesti viimeistään kahden kuukauden kuluessa tontin pitkäaikaisen vuokrasopimuksen allekirjoittamisesta, ellei pysäköintiyhtiön kanssa toisin sovita.

Varauksensaajien tulee varauspäätöksen myötä sitoutua edellä mainitulla tavalla aluetta palvelevan pysäköintilaitoksen (tontti LPA 17129/3) toteutukseen osallistumalla tontteja 17130/1 ja 2 palvelevien kaavan ja rakennusluvan mukaisten autopaikkojen kustannuksiin sekä pysäköintilaitoksen ylläpidon kustannuksiin. Autopaikat tullaan toteuttamaan pysäköintilaitokseen kaavan mukaisten autopaikkalaskelmien mukaisena ja tähän liittyvät tonttikohtaiset paikat tulevat tonttien 17130/1 ja 2 toteuttajien maksettaviksi.

Autopaikkojen kustannukset tullaan perimään tonttien 17130/1 ja 2 osalta edellä mainitulla tavalla kahden kuukauden kuluessa tontin pitkäaikaisen vuokrasopimuksen allekirjoittamisesta, ellei pysäköintiyhtiön kanssa toisin sovita.

Pysäköintilaitoksen arvioitu rakentaminen käynnistyy tämän hetken arvion mukaan kesällä 2022.

Kohde tullaan ottamaan mukaan Kehittyvä kerrostalo -ohjelmaan. Tontteja esitetään varattavaksi 31.12.2022 saakka.

Varaus on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian ja asemakaavoituksen kanssa. Varaus perustuu käytyihin neuvotteluihin sekä liitteen 7 mukaiseen esittelyyn. Varaus toteuttaa kaupungin suoravarauksille ja ko. alueelle asetut tavoitteet hallinta- ja rahoitusmuodon osalta. Lisäksi rakennettavan pysäköintitalon aikataulusta johtuen varauksella ja tonttien rakentumisella on erityinen kiire.

Edellä mainituilla perusteilla suoravarauksen tekemisen edellytysten katsotaan täyttyvän.

Varausehdot

Päätösesityksessä tontinvarauksessa noudatettaisiin po. tontteja koskevia erityisiä varausehtoja, kaupungin tavanomaisia tontinvarausehtoja, soveltuvin osin Kehittyvä kerrostalo –hankkeiden erityisehtoja sekä kulloinkin voimassa olevaa kaupunkiympäristön toimialan maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelun kaupungin tonttien rakennuttajille laatimaa toimintaohjetta "kaivu- ja louhintatoimenpiteiden suorittamisesta sekä kaadettavista puista" (25.5.2018).

Tonttien myöhempi luovuttaminen

Nyt varattaviksi esitettävät tontit on tarkoitus myöhemmin luovuttaa kaupunginhallituksen 1.4.2019, 5 § päättämien asuntotonttien luovutusta koskevien linjausten mukaisesti vuokraamalla pitkäaikaisesti.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin maa- ja vesialueiden varaamisesta rakentamiseen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Petra Santos, asiantuntija, puhelin: 09 310 31897
petra.santos(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liitekartta
- 2 Sijaintikartta
- 3 Erityiset varausehdot
- 4 Yleiset varausehdot
- 5 Kehittyvä kerrostalo -hankkeiden lisäehdot
- 6 Toimintaohje kaupungin tonttien rakennuttajille
- 7 Hankkeen esittely
- 8 Hakemus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Varauksensaajat

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 1
Liite 2

05.10.2021

Asia/13

Kymp/Make/MVJ

Liite 3
Liite 4
Liite 5
Liite 6
Esitysteksti

Tiedoksi

Kanslia/Linden, Nelskylä, Villeneuve, Sippola-Alho
Kanslia/Taso/Meuronen, Ahlroos
Kymp/Maka/Make/Asuntotontit/Kumara, Lukkarinen
Kymp/Maka/Make/Maaomaisuustieto/Kumpula

§ 535

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle asuntontin (AK) varaamiseksi Sokeain Ystävät - De Blindas Vänner sr:lle perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun asuntohankkeen suunnittelua varten (Oulunkylä, Maunula, tontti 28226/30)

HEL 2018-007521 T 10 01 01 00

Petaksentie 4

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että Sokeain Ystävät - De Blindas Vänner sr:lle (Y-tunnus 2901555-6) perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun varataan Oulunkylästä kaavatontti vapaa-rahointeisten omistusasuntojen suunnittelua varten seuraavasti:

- Varausalue on liitekartan 1 mukainen ja sisältää kaavatontin (AK) 28226/30 (pinta-ala 1785 m², rakennusoikeus 1620+90 k-m²), sijaintikartta liite 2.
- Varaus on voimassa 31.12.2022 saakka.
- Varauksessa noudatetaan liitteen 3 mukaisia erityisiä varausehtoja ja liitteen 4 mukaisia yleisiä varausehtoja sekä liitteen 5 mukaista ohjetta "kaivu- ja louhintatoimenpiteiden suorittaminen sekä kaadetavat puut (25.5.2018)".

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Pirjo-Liina Koivusaari, johtava tonttiasiamies, puhelin: 310 38800
pirjo-liina.koivusaari(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kartta tontti 28226/30
- 2 Sijaintikartta
- 3 Erityiset varausehdot
- 4 Yleiset varausehdot
- 5 Toimintaohje
- 6 Hakemus
- 7 Hakemuksen täydennys
- 8 Ote asemakaavasta
- 9 Maanvuokrasopimus nro 20249

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Varauksensaaja

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Liite 7

Liite 8

Liite 9

Kymp/Make/Maanvuokrajärjestelmä Esitysteksti

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Kaupunkiympäristölautakunta esittää kaupunginhallitukselle asuinkerrostalojen korttelialueen tontin (AK) 28226/30 varaamista Sokeain Ystävät - De Blindas Vänner sr:lle perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun Oulunkylästä Maunulan alueelta vapaarahoitteisten omistusasuntojen suunnittelua varten. Hallinta- ja rahoitusmuototarkastelu on tehty yhdessä kaupunginkanslian asuminen-yksikön kanssa.

Varattavaksi esitetyn kaavatontin 28226/30 alue muodostuu aiemman asemakaavan mukaisesta yleisten rakennuksien korttelialueen tontista (Y) 28226/4, joka on vuokrattu pitkäaikaisesti Sokeain Ystävät ry:lle. Vuokra-alueella sijaitsee vuokramiehen omistama näkövammaisten toimintoja ja asumista palveleva rakennus. Tontin vuokra-aika päättyy 31.12.2031.

Sokeain Ystävät ry (Y-tunnus 0117534-7) on 20.9.2016 päivätyssä hakemuksessaan esittänyt kaavatontin 28226/30 varaamista perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun omistus- ja/tai vuokra-asuntojen suunnittelua varten. Yhdistys on tämän jälkeen käydyissä neuvotteluissa tarkentanut hakemustaan ja esittänyt tontin varaamista vapaarahoitteisten omistusasuntojen suunnittelua varten siten, että tontti luovutettaisiin myymällä. Sokeain Ystävät ry on 16.1.2019 päivätyllä kirjeellään ilmoittanut Sokeain Ystävät - De Blindas Vänner sr (Y-tunnus 2901555-6) -nimisen säätiön perustamisesta siten, että kyseinen säätiö jatkaa Sokeain Ystävät ry:n toimintaa.

Asemakaava ja asemakaavan muutos nro 12420 mahdollistaa kaavatontille viisikerroksisen uuden asuinkerrostalon ja sitä palvelevien liiketaitoimistotilojen rakentamisen. Kaavatontin 28226/30 rakentaminen edellyttää alueella sijaitsevan Sokeain Ystävät - De Blindas Vänner sr omistaman vanhan huonokuntoisen rakennuksen purkamista.

Kaavatontti 28226/30 esitetään luovutettavaksi hakijalle myymällä. Kaavatonttia koskevat luovutusperiaatteet sekä tontin myyntihinta tullaan vahvistamaan tontin 28226/30 myynnin yhteydessä.

Esittelijän perustelut

Hakemus ja hankkeen kuvaus

Sokeain Ystävät ry (Y-tunnus 0117534-7) on 20.9.2016 päivätyssä hakemuksessaan esittänyt kaavatontin 28226/30 varaamista perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun, osto-oikeudella. Sokeain Ystävät ry on 16.1.2019 täydentänyt hakemustaan ja ilmoittanut Sokeain Ystävät - De Blindas Vänner sr (Y-tunnus 2901555-6) säätiön perustamisesta. Yhdistyksen koko omaisuus on siirretty säätiön nimiin. Säätiön tarkoitus ja toiminta ovat identtiset Sokeain Ystävät ry:n kanssa. Sokeain Ystävät - De Blindas Vänner sr (Y-tunnus 2901555-6) on rekisteröity 20.3.2018. Tämän johdosta on perusteltua, että nyt Sokeain Ystävät - De Blindas Vänner sr voi toimia Sokeain Ystävät ry:n sijaan varausensaajana. Sokeain Ystävät - De Blindas Vänner sr on ilmoittanut varaushakemuksensa kohdentumisesta vain kaavatonttiin 28226/30 aiemmin kirjaamansa kahden tontin sijaan. Tontin varausta koskevissa neuvotteluissa hakija on tarkentanut hakemustaan siten, että tavoitteena on suunnitella alueelle vapaarahoitteisia omistusasuntoja ja esittänyt toiveen, että tontti luovutettaisiin myymällä.

Kaavatontti 28226/30 muodostuu kokonaan osasta Sokeain Ystävät ry:lle jo vuokrattua yleisten rakennuksien korttelialueen tonttia 28226/4. Tontin 28226/4 alueella sijaitsee tällä hetkellä yhdistyksen omistama, teknisesti jo osin vanhentunut 1970-luvulla valmistunut rakennus. Rakennus on tarkoitus purkaa ja korvata uudella rakennuksella.

Sokeain Ystävät ry on osallistunut tahollaan asemakaavan ja asemakaavanmuutoksen laadintaan ja on esittänyt sen yhteydessä kohteen osalta laaditut arkkitehtitoimisto DAT arkkitehdit Oy:n 21.8.2016 alustavat suunnitelmat kerrostalon toteuttamisesta nyt varattavaksi esitetyille kaavatontille 28226/30. Yhdistyksen toiveena on rakentamisen käynnistäminen alueella mahdollisimman nopeasti.

Hakemus liitteenä 6 ja siihen liittyvä täydennys liitteenä 7.

Asemakaava- ja tonttitiedot

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiympäristö@hel.fi

Käyntiosoite
Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

Tonttitiedot:	
Asemakaava nro	12420
Asemakaava tullut voimaan	7.12.2018
Käyttötarkoitus	Asuinkerrostalojen korttelialue (AK)
Osoite	Petaksentie 2-4
Tontin nro	28226/30
Kiinteistötunnus	91-28-226-30
Pinta-ala m2	1785
Rakennusoikeus	1620+90 k-m2

Kaupunginvaltuusto on 7.6.2017 hyväksynyt Maunula, Pirjontien ja Pirkkolantien asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12420. Asemakaavamuutos on tullut voimaan 7.12.2018.

Kaavamuutoksen yhteydessä aiemmin yleisten rakennuksien korttelialueen tontille (Y) 28226/4 on kaavoitettu asuinkerrostalon (AK) mahdollistava rakennusala ja samalla kohteeseen osoitettu rakennusoikeuden määrä on hieman kasvanut. Tontti 28226/4 on vuokrattu Sokeain Ystävät ry:lle 31.12.2031 asti voimassa olevalla 19.12.2001 allekirjoitetulla maanvuokrasopimuksella nro 20249.

Tontti (AK) 28266/30 muodostetaan kokonaisuudessaan osasta tonttia (Y) 28226/4 . Asuinrakentamisen lisäksi tontille tulee sijoittaa vähintään 90 k-m2 liike- ja toimistotilaa. Kaavatontteja 28226/30 ja 31 yhteisesti palveleva meluton leikki- ja oleskelualueeksi varattu alueen osa on kaavoitettu tontin 30 piha-alueelle. Asemakaavan mukaan osa kaavatonttia 28226/31 palvelevista autopaikoista on tarvittaessa mahdollista toteuttaa myös tontille 28226/30.

Kaavatontin 28226/30 rakentaminen edellyttää alueella jo sijaitsevan rakennuksen purkamista. Rakennuksessa on tällä hetkellä näkövammaisten työtiloja, asuntoja ja myymälätila.

Kaavaratkaisua on suunniteltu tontin 28226/4 haltijan viitesuunnitelman pohjalta.

Ote asemakaavasta on liitteenä nro 8.

Tontin varaaminen

Esittelijä esittää kaavatontin varaamista hakijalle päätösesityksen mukaisesti.

Tonttien luovuttamista koskevien kaupunginhallituksen 1.4.2019 hyväksymien linjausten mukaisesti kaupunki varaa asuntotontit pääasias-

sa julkisten hakujen ja kilpailujen kautta. Yksittäinen asuntontti voidaan kuitenkin varata suoravarauksena ilman julkista hakua tapauskohtaisesti arvioitavin erityisin perustein.

Tontin 28226/30 varaamista Sokeain Ystävät - De Blindas Vänner sr:lle voidaan pitää tässä tapauksessa perusteltuna, sillä kaupunginhallituksen 1.4.2019, 5 § hyväksymien linjausten ja niitä täydentävien soveltamisohjeiden kohdan "Asuntonttien suoravaraukset" mukaan tontti voidaan varata suoravarauksena silloin, kun kilpailuttaminen tai avoimen haun järjestäminen ei ole mahdollista tonttiin kohdistuvan hakijan pitkäaikaisen maanvuokrasopimuksen vuoksi ja tontti varataan tontin vuokralaiselle ja/tai tämän valitsemalle kumppanille täydennysrakentamishanketta varten. Tontti 25821/4 on pitkäaikaisesti vuokrattu Sokeain Ystävät sr:lle ja kyseessä on tonttiin kohdistuva täydennysrakentaminen. Lisäksi neuvottelut kohteen varaamiseksi tontin haltijalle ovat käynnistyneet jo ennen 20.9.2016, eli ennen 1.4.2019 kaupunginhallituksen hyväksymiä ja voimaan tulleita linjauksia ja soveltamisohjeita jolloin tontin suoravarauksen suoraa tontin haltijalle on ollut mahdollista.

Nyt toteutettava täydentämisrakentaminen tuo tontille lisää asumista ja mahdollistaa samalla tontin tehokkaamman rakentamisen vanhan huonokuntoisen rakennuksen sijaan.

Varausesitys on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian ja asema-kaavapalvelun kanssa. Varaus toteuttaa kaupunkistrategiaa ja asuntopoliittisia tavoitteita. Varaus perustuu hakemuksen tietoihin ja käytyihin neuvotteluihin. Varaus toteuttaa myös asuntonttien suoravaraukselle asetetut kaupungin ko. alueelle asettamat asuntotuotannon hallinta- ja rahoitusmuotojakaumaa koskevat tavoitteet.

Edellä mainituilla perusteilla suoravarauksen tekemisen edellytysten katsotaan täyttyvän.

Varausehdot

Päätösesityksessä tontinvarauksessa noudatettaisiin kaavatonttia koskevia erityisiä varausehtoja, kaupungin tavanomaisia tontinvarausehtoja sekä kulloinkin voimassa olevaa kaupunkiympäristön toimialan maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelun kaupungin tonttien rakennuttajille laatimaa toimintaohjetta "kaivu- ja louhintatoimenpiteiden suorittamisesta sekä kaadettavista puista" (25.5.2018).

Tontin myöhempi luovuttaminen ja aluetta koskevan voimassa olevan maanvuokrasopimuksen ennenaikainen päättäminen

Nyt varattavaksi esitettävä asemakaavan ja asemakaavan muutosluonnoksen mukainen kaavatontti 28226/30 on käytyjen neuvottelujen perusteella tarkoitus luovuttaa hakijalle myymällä.

Kaupunginhallituksen 1.4.2019, 5 § päättämien asuntotonttien luovutusta koskevien linjausten kohdan 8 "Linjausten voimaantulo ja päivitykset" b kohdan mukaan ennen maapoliittisten linjausten voimaan tuloa vireille tulleiden hankkeiden osalta noudatetaan aiemmin voimassa olleita käytäntöjä ja periaatteita, ellei hankkeen kanssa toisin sovita, tai mikäli uudet linjaukset vaikeuttaisivat hankkeen toteutumista tai muutoin johtaisivat kaupungin tai hankkeen toteuttajan kannalta kohtuuttomuuteen.

Kaavatontin 28226/30 varaamista koskevat neuvottelut on kaupungin kanssa käynnistetty jo ennen 20.9.2016 päivätyn tontinvaraushakemuksen jättämistä. Näin ollen voidaan kaavatontin 28226/30 luovutuksen osalta soveltaa kaupungin maapoliittisten linjausten siirtymäsäädöksiä ja niitä periaatteita, joita aiemmin tonttien luovutuksen osalta on ollut käytössä. Ennen linjausten voimaantuloa on tontti käytyjen neuvottelujen perusteella voitu luovuttaa hakijalle suoraan myymällä. Varauksensaajan kanssa käytyjen neuvottelujen perusteella kaavatontin rakentamisen edellytykset helpottuvat mikäli tontille on mahdollista toteuttaa vapaarahoitteista omistusasuntotuotantoa siten, että tontti luovutetaan varauksensaajalle myymällä. Edellä kuvattujen siirtymäsäädösten perusteella on perusteltua, että kaavatontti 28226/30 esitetään luovutettavaksi myymällä.

Nykyisin tonttiin 28226/4 kohdistuva hakijan pitkäaikainen maanvuokrasopimus nro 20249 tullaan päättämään ennenaikaisesti kaavatontin 28226/30 myynnin yhteydessä. Samassa yhteydessä jäljelle jäävä pieni osa muodostajakiinteistöä 28226/4 vapautetaan kaupungin vapaaseen käyttöön. Tontin 28226/4 alueella sijaitseva Sokeain Ystävät - De Blindas Vänner sr:n omistama huonokuntoien rakennus jää kokonaisuudessaan varattavaksi esitetyn kaavatontin 28226/30 alueelle ja hankkeen toteuttamisen yhteydessä se tullaan varauksensaajan toimesta purkamaan. Maanvuokrasopimus nro 20249 liitteenä 9.

Täydennysrakentamiskorvaus

Kaupunki ei tule suorittamaan asemakaavan muutoksen toteuttamisen johdosta täydennysrakentamiskorvausta, sillä kaavamuutoksesta seuraava tontin rakennusoikeuden määrän lisääntyminen jää kokonaisuudessaan Sokeain Ystävät - De Blindas Vänner sr:lle.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin maa- ja vesialueiden varaamisesta rakentamiseen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Pirjo-Liina Koivusaari, johtava tonttiasiamies, puhelin: 310 38800
pirjo-liina.koivusaari(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kartta tontti 28226/30
- 2 Sijaintikartta
- 3 Erityiset varausehdot
- 4 Yleiset varausehdot
- 5 Toimintaohje
- 6 Hakemus
- 7 Hakemuksen täydennys
- 8 Ote asemakaavasta
- 9 Maanvuokrasopimus nro 20249

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Varauksensaaja

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu
tai täytäntöönpano

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Liite 7

Liite 8

Liite 9

Kymp/Make/Maanvuokrajärjestelmä Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginkanslia/Lindén, Nelskylä, Villeneuve ja Sippola-Alho
Kymp/Maka/Make/Heikkilä

§ 536

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Alviina Alametsän ym. valtuustoaloitteesta, joka koskee uimarannan sijoittamista Hanasaaren hiilivoimalalta vapautuvaan tilaan

HEL 2021-007728 T 00 00 03

Hankennumero 5264_207

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Anni Sinnemäki: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Pia Kilpinen, arkkitehti, puhelin: 310 37443
pia.kilpinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 23.06.2021 Alametsä Alviina Uimaranta Kallioon, tilan vapautuessa hiilivoimalalta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Hanasaaren voimalaitokselta aikaistetusti jo vuonna 2023 vapautuvan nykyisen hiilikasan alueen asemakaavoitus on vielä käynnistämättä, mutta se tullaan käynnistämään lähiaikoina. Alueelle on tarkoitus laatia asemakaavaa pääasiassa asuinkäyttöön ja uimarannan sijoittamista alueelle voidaan tutkia asemakaavan laatimisen yhteydessä.

Sompasaarenaltaan puolella hiilien lastauslaiturina nykyisin toimivan Hanasaarenlaiturin viereisen vesialueen saattaminen turvalliseksi uintikäyttöön on maanpinnan ja merenpinnan suuren korkeuseron, veden syvyyden ja aaltoilun takia vaikeaa. Alueen puhdistaminen sekä keinotekoinen madaltaminen tulisivat erittäin kalliiksi ja olisivat vaikeasti toteutettavissa.

Uimaranta saattaisi tulla kyseeseen lähinnä Hanasaaren länsipuoleisen lahden pohjukassa. Alueen pohjarakentamisolosuhteet ovat kuitenkin erityisen haastavat sekä maaperän ja veden epäpuhtauksien, että esirakentamisen osalta. Alueella on parhaillaan sedimenttitutkimukset tekeillä. Tällä hetkellä tiedetään, että huleveden mukana niin altaaseen kuin lahden pohjukkaankin kulkeutuu jatkuvasti jonkin verran lisää epäpuhtauksia.

Mikäli uimarantaa ei voida alueelle toteuttaa, jonkinlainen kelluva uimalaratkaisu saattaisi tulla kyseeseen.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutetut Alviina Alametsä ja 14 muuta ovat tehneet 23.6.2021 seuraavan valtuustoaloitteen:

Uimaranta Kallioon, tilan vapautuessa hiilivoimalalta

Hanasaaren hiilivoimala päätettiin sulkea vuonna 2023. Tämä on tärkeä päätös luonnon puolesta. Lisäksi aivan Helsingin ytimestä vapautuu tilaa kaupunkilaisten elämälle.

Alueen tulevaisuuden suunnittelussa tulee kuulla kaupunkilaisia, vahvistaa kaupunkikulttuuria ja mahdollistaa miellyttävä ajanvietto kaupunkitilassa. Alueelle on luonnollista myös rakentaa asuntoja. Niiden ohella Helsingin kantakaupunki ja Kallion alue kaipaavat kovasti omaa uima- paikkaa, jossa voisi viettää aikaa kesäisin, ja uida myös talvisin.

Tästä syystä tällä aloitteella esitetään, että Hanasaaren voimalan lähitöltä vapautuvaan tilaan tavoitellaan viihtyisän uimarannan ja uimalaiturin perustamista. Uimapaikan muoto voi olla tavallinen ranta, tai esimerkiksi urbaani rantabulevardilaituri, riippuen siitä, mikä alueelle lopulta parhaiten sopii. Alueelle voidaan samalla selvittää julkisen saunan mahdollisuutta.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että suljetulta hiilivoimalalta vapautuvaan tilaan selvitetään asuntorakentamisen lisäksi mahdollisuus avata Kallioon oma uimaranta.

05.10.2021

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 12.10.2021 mennessä.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Pia Kilpinen, arkkitehti, puhelin: 310 37443
pia.kilpinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 23.06.2021 Alametsä Alviina Uimaranta Kallioon, tilan vapautuessa hiilivoimalalta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 21.09.2021 § 152

§ 537

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Katju Aron ym. valtuustoaloitteesta koskien kaikille saavutettavia kaupunkikalusteita

HEL 2021-007716 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Nykytilanne ja tavoitteet

Helsingin yleisillä alueilla (kadut, aukiot, puistot ja muut viheralueet) on noin 8100 penkkiä tällä hetkellä, ja määrä kasvaa vuodesta toiseen. Vuonna 2020 poistettiin neljä penkkiä valitusten vuoksi. Osa puuttuvista penkeistä ovat väliaikaisesti huollossa. Penkit ja muut istuimet ovat nykyisin pääsääntöisesti kiinteästi asennettuja.

Kaupunkiympäristön toimialan tavoitteena on suunnitella, rakentaa ja ylläpitää inklusiivisesti kaikille kaupunkilaisille ja käyttäjille saavutettavaa ympäristöä, josta kaupunkikalusteet muodostavat merkittävän osan. Istuinten osalta esteettömyys ja monipuolisuus korostuvat. Tarvi- taan esteettömiä penkkejä ja tuoleja, pitkiä ja kaarevia penkkejä, aurin- kotuoleja, divaaneja, selkänojattomia penkkejä sekä kivipaasia, muure- ja, reunuksia, portaita ja tasoja, jotka mahdollistavat istumista ja oles- kelua. Säännöllisesti päivittyvässä Helsingin kaupunkikalusteohjeessa (kaupunkitilaohje.hel.fi/kaupunkikalusteet) on yhteisesti sovitut periaat- teemme istuinten ja muiden kalusteiden suositelluista malleista, muo- toilusta, materiaaleista ja väreistä Helsinki-ilmeen mukaisesti. Kaupun- kitilaohjeessa on otettu esteettömyys huomioon tuotteissa ja ratkaisuis- sa eli esteettömyys on sisäänkirjoitettuna ohjeisiin.

Käsinojat

Käsinojat penkin molemmissa päissä auttavat liikkumisesteisiä ja apu- välineiden käyttäjiä (rollaattori, kävelykeppi, ikääntyneet, jäykkäpolvi- set, raskaana olevat äidit) nousemaan ja laskeutumaan penkille. Myös näkövammaiset kaupunkilaiset hyötyvät näin sijoitetusta käsinojasta, koska silloin on helpompaa hahmottaa penkin pään sijainti. Yhden is- tuttava tuoli on saanut hyvää palautetta erityisesti ikääntyneiltä. Siihen on helppo laskeutua ja samalla myös nousta ylös, koska molemmilla puolilla on käsinojat, joista saa tukea. Esteettömissä penkeissä ja tuo- leissa on sekä käsitetut että selkänoja.

Penkin keskellä tai muualle kuin päätyyn sijoitettu käsinoja mahdollistaa pyörätuolin käyttäjän siirtymisen halutessaan pois pyörätuolista penkille. Jos käsinoja sijoitetaan ainoastaan penkin reunoihin, tämä ei onnistu yhtä helposti eikä ole yhdenvertainen ratkaisu kaikkien käyttäjien kannalta. Käsinojan asentaminen penkin keskelle mahdollistaa myös lastenvaunujen sijoittamisen penkin päädyn viereiseen vapaaseen tilaan ja lastenvaunuissa olevan pienen lapsen nostamisen helpommin penkillä istuvan henkilön syyliin.

Esteettömyysohjeet ja esteettömät penkit

Esteettömän rakentamisen SuRaKu-ohjeet sisältävät katu-, viher- ja pihajämsä-alueiden suunnitteluun, rakentamiseen ja kunnossapitoon liittyviä esteettömyysohjeita. Käytännön ohjeisto syntyi Helsingin, Espoon, Joensuun, Tampereen, Turun ja Vantaan kaupunkien yhteistyönä vuonna 2004. Työohjeet valmistuivat Helsinki kaikille -projektin johdolla ja sosiaali- ja terveystieteiden tuella.

Yhtenä Helsingin oman esteettömän perus- ja metsäpenkin suunnittelun lähtökohdaksi oli SuRaKu-projektissa määriteltyjen esteettömyyskriteerien huomioiminen. Penkkien kehittäminen tehtiin yhteistyössä Helsingin kaikille -projektin sekä vanhus- ja vammaisjärjestöjen kanssa. Penkkien prototyyppiä testattiin Reumaliiton tiloissa keväällä 2008. Testaajien kommentit huomioitiin penkkien jatkokehityksessä. Penkkien rakenne suunniteltiin sellaiseksi, että se mahdollistaa päätykäsinojen lisäksi tai niiden sijasta myös monia käyttäjäryhmiä palvelevien välikäsinojen asentamisen. Penkin käsinojen paikkaa voidaan varioida esim. sijoittamalla toinen käsinoja penkin päähän ja toinen keskelle, jolloin penkille on helppo siirtyä istumaan pyörätuolista.

Kalusteiden tulee erottua tummuuskontrastilla alustan pintamateriaalista. Pöydän äärestä tulee varata pyörätuolille vähintään 800 mm leveä tila. Heikkonäköisen tulee pystyä erottamaan pöytä ja penkki toisistaan, esimerkiksi pöydän kontrastivärisestä reunuksesta. Kalusteissa ei saa olla teräviä tai muutoin törmäys- tai muuta vaaraa aiheuttavia osia tai rakenteita.

Esteettömien istuinten mitoitusohjeet on annettu SuRaKu-esteettömyyskriteeritaulukossa 14, Istuimet. Helsingin uusien perus- ja metsäpenkkien suunnitteluprosessin aikana esteettömyyteen liittyvä mitoitus tarkentui seuraavasti:

- Esteettömissä istuimissa tulee aina olla selkänoja ja käsinoja(t).
- Istuinkorkeus on 470–480 mm.
- Istuimen syvyys on 430–480 mm.
- Istuimen kallistuskulma on vähintään 1° ja enintään 3°.

- Istuimen ja selkänojan välinen kulma on vähintään 95° ja enintään 110°.
- Selkänojan korkeus istuimesta on vähintään 400 mm.
- Käsinojan korkeus istuimesta on vähintään 200 mm ja enintään 240 mm.

Mitoitusohjeita noudatetaan myös valmismallien hankinnassa.

Epäkohtiin puututaan

Kaupunkiympäristön toimialan kaupunki- ja maisemasuunnittelupalvelu käy säännöllisesti läpi kaupunginosien kehittämistarpeet yleisten alueiden suunnitelmien laadinnan yhteydessä. Katujen, aukoiden, puistojen ja muiden viheralueiden kunnostushankkeissa korjataan mahdolliset puutteet ja epäkohdat kaupunkikalusteidenkin osalta.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Tomas Palmgren, projektinjohtaja: 310 38586
tomas.palmgren(a)hel.fi
Pirjo Tujula, esteettömyysasiamies, puhelin: 310 38410
pirjo.tujula(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 23.06.2021 Aro Katju Kaikille saavutettavia kaupunkikalusteita Helsinkiin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Katju Aro ja 16 muuta ovat tehneet 23.6.2021 seuraavan valtuustoaloitteen:

”Kaikille saavutettavia kaupunkikalusteita Helsinkiin
Kaupunkikalusteilla voidaan luoda julkista tilaa, joka on kaikkien yhteinen ja kaikki mukaan ottava. Helsingin kaupunkitilassa pyritään julkilausuttujen tavoitteiden mukaisesti luomaan ympäristöjä, jotka ovat kaikille avoimia. Tosiasiassa Helsingin puistoissa, toreilla ja pysäkeillä nä-

kee kuitenkin jonkin verran tuoleja ja penkkejä, joiden tarkoitus vaikuttaa olevan istumisen tai makaamisen estäminen. Joissain paikoissa tuolit ja penkit on poistettu kokonaan. Osassa paikoista istumista on pyritty estämään ylimääräisillä kaiteilla tai terävillä kulmilla.

Useimmiten nämä ratkaisut kohdistuvat ensisijaisesti asunnottomiin, päihdeongelmaisiin ja nuoriin, joille näin tarkoituksella tai tahattomasti eriarvoistavasti viestitään, että he eivät olisi tervetulleita kaikille yhteiseen tilaan. Vaikutukset kohdistuvat myös iäkkäisiin, raskaana oleviin ja muihin, jotka tarvitsisivat istumispaikkaa toreilla, puistoissa tai kadun varressa silloin kun istumispaikat poistetaan käytöstä kokonaan.

Joskus yhden istuttavilla kaupunkikalusteilla halutaan varmistaa nimenomaan turvattomuutta kokevien iäkkäiden mahdollisuus istua tuolille tai penkille rauhassa muilta tai esimerkiksi rollaattorilla. Näihinkin tilanteisiin olisi kuitenkin löydettävissä ratkaisuja, joilla ei samalla estetä muita käyttämästä samaa tilaa omaan oleskeluunsa.

Koska Helsingin tavoite on rakentaa kaikille avointa, hyvää ympäristöä, me allekirjoittaneet esitämme, että Helsinki kartoittaa ne kaupunkikonsernin omassa hallinnassa olevat julkiset ulko- ja sisätilat, joissa kaupunkikalusteilla on tällaisia ns. vihamielisen arkkitehtuurin piirteitä ja sen jälkeen vaihtaa näihin paikkoihin uudet, inklusiivisemmat ja ihmisystävällisemmät kalusteet.”

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 12.10.2021 mennessä.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Tomas Palmgren, projektinjohtaja: 310 38586
tomas.palmgren(a)hel.fi
Pirjo Tujula, esteettömyysasiamies, puhelin: 310 38410
pirjo.tujula(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 23.06.2021 Aro Katju Kaikille saavutettavia kaupunkikalusteita Helsinkiin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 538

**Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
valtuutettu Fatim Diarran ym. valtuustoaloitteesta koskien kaupunkikulttuurin elävöittämistä Etelä-Helsingissä**

HEL 2021-007727 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kasarmitorin kesäkatukokeilun yhteydessä vuonna 2021 torilla vieraili 310 000 kävijää ja ruoka-annoksia myytiin 170 000 kpl. Asiakaspaikkoja oli 300 kpl vähemmän kuin Senaatintorin terassilla kesällä 2020. Kesäterassi avattiin 12.6. Kasarmitorin ympäristön käyttäjämääristä kerättiin dataa eco counter -laskimella (jalankulku) Pohjoisella Makasiinikadulla sekä käsin- ja videolaskennoilla (jalankulku, pyöräily, autoliikenne) Unioninkadun ja Eteläisen Makasiinikadun, Fabianinkadun ja Pohjoisen Makasiinikadun, Kasarmikadun ja Pohjoisen Makasiinikadun, Erottajankadun ja Pienen Roobertinkadun sekä Eteläesplanadin ja Korkeavuorenkadun risteyksissä 17.5.–26.8. välisenä aikana. Lisäksi Kasarmitorin ympäristössä tehtiin käyttäjähavainnointia kahtena päivänä 2.7. ja 12.8. Havainnoinnissa keskityttiin käyttäjien oleskeluun, liikkumiseen sekä Unioninkadun ja Pohjoisen Makasiinikadun risteykseen sekä haastateltiin kadun käyttäjiä.

Vilkkaimmat jalankulkumäärät ajoittuivat pääsääntöisesti ilta-aikaan arkipäivinä ja myös lauantaisin. Liikennelaskentojen mukaan toukokuussa jalankulkijoita oli Pohjoisen Makasiinikadun toisen puolen jalkakäytävällä keskimäärin 1100, kun heinä-elokuussa keskimääräinen jalankulkumäärä oli noussut 1250–1300 jalankulkijaan vuorokaudessa. Kasarmikadun ja Pohjoisen Makasiinikadun välisessä risteyksessä suoritetuissa käsilaskennoissa jalankulkijoiden määrä oli noin kaksinkertainen ja ajoittain jopa nelinkertainen verrattuna kokeilua edeltäneeseen tilanteeseen. Korkeavuorenkadulla jalankulkijamäärät lähes kaksinkertaisuivat. Jalankulkijamäärien vuorokausivaihtelussa näkyy hyvin jättiterassin vaikutus katutilan jalankulkijamääriin, sillä kokeilun aikana katu- ja jalankulkijamäärät olivat huomattavasti suurimmat iltapäivän ja aamun kokeilua edeltäneeseen ajanjaksoon merkittävin.

Autoliikennemäärät vähenivät merkittävästi Kasarmikadulla ja Pohjoisella Makasiinikadulla eli noin kolmasosaan kokeilua edeltäneeseen laskentajaksoon suhteutettuna. Tässä toki tulee huomioida liikennemäärien kausivaihtelu. Kesäaikaan on vähemmän liikennettä kuin mui-

na vuodenaikoina lomakaudesta johtuen. Tarkemmat autoliikenteen laskentatulokset saamme syyskuun loppuun mennessä.

Käyttäjähavainnoinnin tulosten mukaan jalankulkijat eivät ottaneet katu-tilaa käyttöönsä toivotulla tavalla. Tieliikennelain mukaan ”Pihakatu” -liikennemerkkin vaikutusalueella jalankulkijoilla on esteetön liikkumisoi-keus kaikilla sen alueilla ja ajoneuvojen kuljettajilla on väistämisvelvolli-suus heihin nähden. Kasarmikadulla 95 % jalankulkijoista käyttivät edelleen jalkakäytäviä, joilla lisäksi laittomasti ajelevat sähköpotkulau-tailijat aiheuttivat ajoittain vaaratilanteita.

Pyöräilijöistä valtaosa käytti oikeaoppisesti ajorataa. Autoilijoiden tilan-nenopeudet rauhoittuivat ja väärinpysäköinti vähentyi, kun he tottuivat uuteen järjestelyyn. Pelastuslaitoksen nostopaikkojen tilavaatimukset ajoradalla, jalankulkijoiden jalkakäytävien käyttö ajoradan sijaan ja ka-tujen yksisuuntaistamiset yleisesti kasvattavat ajonopeuksia. Nämä te-kijät vaikuttivat myös kesäkatujen ajonopeuksiin ja yleisesti ottaen lii-kennekäyttäytymiseen. Kesäkadun ei havaittu ruuhkauttavan liikennet-tä Pohjoisen Makasiinikadun ja Unioninkadun risteyksessä, mutta väis-tämissäännöissä oli epäselvyyksiä.

Kauempana kesäterassista sijainneet luodot itsessään eivät olleet riit-täviä houkuttelemaan oleskelemaan ja siksi kaduille toivottiin lisää toi-mintoja, kasvi-istutuksia, luotojen sijoittelua lähemmäs toisiaan ja kei-noja hillitä autoliikennettä. Parklet -terassit olivat aktiivisessa käytössä ensimmäisenä aurinkoisena havainnointipäivänä. Kasarmitorin kesäte-rassi toimi houkuttimena kesäkadulle ja myös toisinpäin Esplanadin puistosta kesäkadun kautta Kasarmitorille ottaen huomioon, että kesä-kuu sijaitsevat melko syrjässä suhteessa jalankulun läpikulkureitteihin.

Käyttäjähavainnoinnin yhteenvedossa todetaan, että käyttäjät suhtau-tuvat vastaaviin kokeiluihin positiivisesti, kunhan liikenteen perusedelly-tyksistä huolehditaan. Kasarmitorin kesäkatukokeilu tukee vahvasti valmisteilla olevan katuverkon luokittelutyön ajatusta paikalliskaduista, jotka palvelevat paikallista maankäyttöä ja toimivat ennen kaikkea ih-misten elinympäristöinä.

Kesäkatukokeilun muuttamista järjestelyiltään pysyväksi Kasarmitorin ympäristössä sekä laajentamista Pienelle Robertinkadulle liittyy myös huomioitavia nykyiseen maankäyttöön ja toimintoihin liittyviä seikkoja. Kasarmitorin eteläpuolella on Kaartin kasarmi, jota ollaan uudistamas-sa. Tällä hetkellä korttelin tiloissa toimii mm. Puolustusministeriö ja Pääesikunta ja se on juridisesti sotilasaluetta. Suojelupoliisi muuttaa samaan kortteliin Fabianinkadun puolella rakenteilla olevaan uuteen toimitilaan arviolta vuonna 2024. Kaikilla korttelin toimijoilla on tiukat

turvallisuusvaatimukset ja heidän toimintavarmuus on turvattava myös katualueelta käsin, mikä aiheuttaa haasteita katutilan kehittämislle.

Iso Roobertinkatu on kävelykatu, jolla on kuitenkin havaittu olevan sinne kuulumatonta liikennettä, kuten takseja, huoltoajoneuvoja liikenne-merkkien sallimien kellonaikojen (arkisin 19-11) ulkopuolella sekä ruokalähettejä, joiden toimintaa ei voida katsoa huoltoajon piiriin kuuluvaksi. Luvaton moottoriajoneuvoliikenne Ison Roobertinkadun kävelykadulla on ollut alusta lähtien ongelma, johon on yritetty vaikuttaa liikenne- ja katusuunnittelun, pysäköinninvalvonnan ja vuorovaikutuksen keinoin. Lisäksi kävelykatua pitkin on sallittua ajaa kiinteistöille, mikäli kiinteistöille ei ole muuta ajokelpoista yhteyttä. Kadulle tarvittaisiin toimivat rakenteelliset ajoesteet, sillä maastoon vain kävelykadun ulosajo kohtiin asennetut alas laskeutuvat pollarit eivät ole riittäneet estämään ajelua kadulla ja niiden toiminnassa on havaittu toistuvasti ongelmia. Siten voidaan olettaa, että Pienen Roobertinkadun muuttamisesta kävelykaduksi olisi seurauksena vastaavantyyppiset liikenteelliset ongelmat kuin Isolla Roobertinkadulla. Kävelykaduksi muuttaminen edellyttää myös rakenteellisia muutoksia katujärjestelyihin ja edelleen investointeja.

Kesäkatukokeilun tulokset osoittavat, ettei katutilan suunnittelu pelkästään riitä houkuttelemaan kaduille käyttäjiä vaan edellyttää myös syyn saapua kohteeseen ja yksityisten toimijoiden panosta. Jos Kasarmikatu - Pikku Roobertinkatu -akselia halutaan kehittää kävelypainotteisemmaksi, tulisi kiinteistöjen toimijat kytkeä suunnitteluun mukaan. Tämä tarkoittaisi pitkäjänteisiä neuvotteluja toimijoiden kanssa.

Kasarmitorin ympäristön syrjäinen sijainti joukkoliikenteen solmupisteistä ja käyttäjiä houkuttelevien toimintojen vähyys eivät tue Kasarmikadun ja Pienen Roobertinkadun muuttamista kävelykaduiksi. Ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman yhteydessä arvioidaan ydinkeskustan alueella katuosuuksia, joissa käveltävyyttä on syytä parantaa ottaen huomioon kokemukset Kasarmitorin kesäkatukokeilun ja Ison Roobertinkadun liikenteestä. Arviointia käveltävyyden parantamisesta tullaan tekemään yhdessä alueen elinkeinoelämän ja asukkaiden kanssa. Työssä noudatetaan kaupunginhallituksen päättämiä linjauksia 25.1.2021.

Aloitteessa esitetty toive leikkipuiston sijoittamisesta Kasarmitorille on haastava. Kasarmitorin ympäristö ei tue turvallista leikkiä. Aluetta rajaavat kadut ja sen vuoksi leikkialue olisi rajattava määräysten mukaisella 1,40 m korkealla aidalla. Leikkivälineet on sijoitettava joustaville turva-alustoille. Siten pinnan käsittely sekä leikkipaikan kalustemaailma ovat vaikeasti sovitettavissa kulttuurihistoriallisesti merkittävän aukion kaupunkikuvalliseen ilmeeseen. Kasarmitori on rakennus- ja kulttuurihistoriallisesti merkittävä RKY-ympäristö, jonka aukiotila ja siihen ni-

05.10.2021

voutuvat rakennukset muodostavat tärkeän kokonaisuuden. Torin pinta on käsitelty yhtenäisellä aiheella, ja osa sommitelmaa on kookas taide-teos. Leikkipaikka kiinteänä rakenteena rajoittaisi merkittävästi torin joustavaa ja monipuolista käyttöä. Kantakaupungissa on vähän sellaista tilaa, jossa voi järjestää tapahtumia.

Alle 500 metrin säteellä on jo neljä leikkipaikkaa. Leikkipaikat on sijoitettu keskustaympäristössä pääasiassa puistoihin. Puistoissa pinnan käsittely on mahdollista tehdä leikkivälineiden vaatimia turvallisuusmääräyksiä noudattaviksi kaupunkikuvallisesti korkeatasoisesti. Samalla kasvillisuus suojaa leikkiympäristön melu- ja hiukkaspäästöjen näkökulmasta. Tähtitorninvuoren hoito- ja kehittämissuunnitelma valmistui kymmenen vuotta sitten. Suunnitelmassa on osoitettu uusi leikkipaikka puistossa Fabianinkadun alkuun lähelle Grundskolan Norsenia. Leikkipaikan tarkempi suunnittelu ja toteutus on mahdollista käynnistää osana Tähtitorninvuoren puiston kunnostusta. Puiston kunnostus ei ole mukana investointiohjelmassa.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Inga Valjakka, tiimipäällikkö: 310 37087
inga.valjakka(a)hel.fi
Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti: 310 37258
anu.lamminpaa(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 23.06.2021 Diarra Fatim Kaupunkikulttuurin keidas Etelä-Helsinkiin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Diarra Fatima ja 15 muuta valtuutettua ovat tehneet 23.6.2021 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Kaupunkikulttuurin keidas Etelä-Helsinkiin

05.10.2021

Kasarmitorin terassi on jo nyt ollut onnistunut ja vetänyt ihmisiä puoleensa erinomaisen paljon. Myös Kasarmikatu on houkutellut ihmisiä viihtymään väliaikaisen kävelykadun ja kadulle laitettujen kalusteiden voimin. Alueesta onkin 2000-luvulla kasvanut merkittävä ravintola-alan keskittymä. Me allekirjoittaneet esitämme, että Helsinki selvittää mahdollisuutta tehdä Kasarmitorista pysyvästi elävää kaupunkiympäristöä ja esimerkiksi Kasarmikadun ja Pienen Roobertinkadun muuttamista kävelykaduksi.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Helsinki selvittää mahdollisuutta suunnitella leikkipaikka Kasarmitorin yhteyteen. Elävässä ja modernissa kaupungissa uutta ja vanhaa kaupunkitilaa suunnitellaan niin, että mahdollisemman monen ikäiset kaupunkilaiset voivat viihtyä siellä.

Näin Kasarmikatu, Pieni Roobertikatu ja Iso Roobertinkatu muodostaisivat yhtenäisen Strøgetin kaltaisen kävelykadun Helsingin keskustaan, jossa on kaiken ikäisille kaupunkilaisille mielekästä viettää aikaa."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 12.10.2021 mennessä.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Inga Valjakka, tiimipäällikkö: 310 37087
inga.valjakka(a)hel.fi
Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti: 310 37258
anu.lamminpaa(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 23.06.2021 Diarra Fatim Kaupunkikulttuurin keidas Etelä-Helsinkiin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 539

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Katju Aron ym. valtuustoaloitteesta koskien yhteisiä työskentelytiloja kaupunkilaisille

HEL 2021-007719 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Perinteisesti ilmaista, hiljaista työtilaa yksin työskenteleville tarjoaa kirjasto, jota ovat hyödyntäneet erityisesti opiskelijat. Kaupungin tiloja, kun ne eivät ole kaupungin palvelujen käytössä, on voinut varata muun muassa kokouskäyttöön korvausta vastaan esimerkiksi kouluilta tai kirjastoista Varaamo-järjestelmä kautta.

Yksinyrittäjät ja kulttuurialojen työntekijät ovat muodostaneet yhteisöjä, minkä avulla tilakustannukset on saatu erittäin edullisiksi. Työtilassa voi olla useita työpisteitä jonkun osapuolen toimiessa päävuokralaisena suhteessa omistajaan. Työtilan houkuttelevuutta on voinut lisätä se, että yksinyrittäjät toimivat toisiaan lähellä oleville aloilla. Tällöin toimijoiden välille muodostuu hyödyllistä vuorovaikutusta, joka voi auttaa työssä esille nousevien ongelmien ratkaisemisessa.

Tilaa voidaan jakaa myös ajallisesti. Musiikkialan toimijat jakavat musiikin harjoittelussa tarvittavaa tilaa aikasiivuinä jonkun toimiessa päävuokralaisena. Tällä tavalla päästään myös erittäin edullisiin kuukausivuokriin henkilöä kohden.

Asukasjärjestöjen hallinnoimia asukastaloja on myös voinut hyödyntää monissa tapauksissa yksinyrittäjien ja luovien alojen työpisteinä. Kaupunginkanslia avustaa järjestöjen ylläpitämiä tiloja asukasosallisuuden yleis- ja toiminta-avustuksilla yhteensä noin miljoonalla eurolla. Rahaa myönnetään tilojen ylläpitoon ja vuokriin sekä palkkakustannuksiin. Avustettavana on noin 30 asukastilaa.

Niin sanottuja asukastaloja on syntynyt kolmea eri kautta. Asukkaat ryhtyivät perustamaan 1990-laman yhteydessä ja sen jälkeen tyhjiksi jääneisiin liiketiloihin asukastiloja. Tiloja ylläpitävät järjestöt rahoittivat toimintaansa erilaisten hankkeiden ja kaupungin avustusten kautta. Näiden toimintamallit ja palvelut ovat hyvin vaihtelevia alueiden tarpeista riippuen vaihdellen harrastustiloista, työttömien toimintaan sekä lapsille ja nuorille suunnattuun toimintaan.

Uusien alueiden kaavoituksen yhteydessä on perustettu yhteiskerhotiloja yhdistämällä taloyhtiöiden pieniä kerhotiloja suuremmiksi kokonaisuuksiksi. Näiden hallinta tapahtuu taloyhtiöiden omistaman palvelu- tai pysäköintiyhtiön kautta, jolloin alueen taloyhtiöt rahoittavat yhteiskerhotilojen ylläpitoa. Näitä on syntynyt muun muassa Arabianrantaan, Jätkäsaareen, Pikku Huopalahteen, Viikkiin ja Vuosaareen.

Kaupungin sosiaalivirasto ryhtyi myös perustamaan asukastaloja 2000-luvulla eri puolille Helsinkiin tavoitteena edistää erityisryhmien hyvinvointia. Näitä on tällä hetkellä yhdeksän kappaletta.

Erilaiset yritykset ja yhdistykset tarjoavat työtiloja maksua vastaan yksityöskenteleville. Nämä tilat sijoittuvat yleensä kaupunkien keskustoihin tai alakeskuksiin hyvin saavutettaviin paikkoihin, jolloin työtiloilla on riittävästi kysyntää ja tilan ylläpito on kannattavaa.

Kaupunki on osallistunut pilottikokeiluihin, joissa on selvitetty yksityöskentelyyn sopivien tilojen liittyviä lukitus- ja varaamisjärjestelmien toimivuutta esimerkkinä Kliffa Innovations Oy:n kanssa toteutettu pilotti Itä-Pasilassa.

Kaupunginhallitus hyväksyi 22.6.2020 Helsingin kaupungin toimitilastategian, joka ohjaa kaikkia kaupungin tiloihin liittyviä toimia ja toimijoita. Toimitilastategian toteutuksen yhteydessä otetaan kantaa palvelutilojen tarpeeseen, mitoittamiseen ja toiminnallisiin vaatimuksiin ja palveluverkkosuunnitteluun.

Kaupunkiympäristölautakunta esittää, että kaupunki selvittää työn muutokseen liittyvää yhteistyöskentelytilojen tarvetta ja tarjontaa kaupungissa, niiden varustelua ja perittäviä vuokria tai muita maksuja sekä organisoitumistapoja työtiloja tarjottaessa. Työnteon tavat ovat muuttuneet merkittävästi koronaepidemian myötä. Selvityksessä tulisi kartoittaa markkinoilla olevat yhteistyöskentelyn tila- ja organisointikonseptit. Samalla tulisi selvittää yhteiskerhotilamallin soveltuvuutta etätöiden yleistyksen myötä muuttuneeseen tilatarpeeseen. Selvityksessä tulisi myös tarkastella avustusten jaon tavoitteita jaettaessa rahaa asukastilojen ylläpitoon, vuokriin ja palkkakustannuksiin sekä avustusmäärärahan kokonaistarvetta.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Hannu Kurki, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36285
hannu.kurki(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

1 Valtuustoaloite 23.06.2021 Aro Katju Yhteisiä työskentelytiloja kaupunkilaisille

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Katju Aro ja 17 muuta ovat tehneet 23.6.2021 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Yhteisiä työskentelytiloja kaupunkilaisille

Helsingissä on viime vuosina avattu useita eri kaupallisia yhteistyöskentelytiloja (co-working spaces), joissa voi työskennellä yhteisissä tiloissa päiväpassia tai pidempiaikaista vuokraa vastaan.

Ilmiö on seurausta siitä, että työn tekemisen tavat ovat muutoksessa. Työ on liikkuvaa, sitä voidaan tehdä paikasta riippumatta, ja monet tekevät töitä epäsäännöllisissä työsuhteissa, kevyt- ja mikroryttäjinä tai freelancereinä. Toisaalta yhä harvemmalla on kotonaan tarvittavia neilöitä työhuoneen ylläpitämiseen.

Helsinki voisi tarjota vastaavia palveluita maksutta suunnittelemalla työskentelyyn ja kokoustamiseen sopivia yhteiskäyttötiloja kaupunkilaisten käyttöön eri alueilla. Co-working -hengessä suunnitellut tilat voisivat sijoittua kirjastoihin tai esimerkiksi tällä hetkellä joutilaana oleviin tiloihin ja niissä tulisi olla tarvittavaa välineistöä työskentelyä varten. Tiloja voisi myös suunnitella asukastaloverkostoa täydentävästi.

Tarjoamalla maksutta työskentelytiloja käyttöön muun muassa itsensä työllistävälle luovien alojen ammattilaisille tai aloitteleville yrittäjille, kaupunki voi luoda uudenlaista kaupunkikulttuuria ja ylläpitää kaupungin luovien alojen ekosysteemiä. Tälle olisi tilausta erityisesti koronapandemian jälkeen, kun monien luovien alojen ammattilaisten mahdollisuus jatkaa työtään on veitsenterällä."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 12.10.2021 mennessä.

Esittelijä

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Hannu Kurki, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36285
hannu.kurki(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 23.06.2021 Aro Katju Yhteisiä työskentelytiloja kaupunkilaisille

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 540

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Pentti Arajärven ym. valtuustoaloitteesta, joka koskee joukkoliikenteen kehittämistä maksuttomaksi

HEL 2021-006117 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) vastaa joukkoliikenteen järjestämisestä Helsingissä ja kahdeksassa muussa kunnassa Helsingin seudulla. Nämä 9 kuntaa muodostavat HSL-alueen. Tehtävänsä liittyen HSL hyväksyy toimialueellaan noudatettavan joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmän. Päätökset lippulajeista, alennusryhmistä ja lippujen hinnoista kuuluvat HSL:n toimivaltaan.

Nykyisin lippuja alennushintaan saavat HSL-alueella vakituisesti asuvat opiskelijat, lapset (7-17 vuotta), 70 vuotta täyttäneet ja Kelan maksama kansaneläkettä, takueläkettä tai määräaikaista työkyvyttömyyseläkettä saavat. Lasten ja Kelan tukia saavien alennuksen määrä on 50 prosenttia aikuisten lipun hinnasta. Opiskelijoiden ja 70 vuotta täytneiden alennusprosentti on 45 %. Myös liikuntarajoitteiset saavat tietyin edellytyksin 50 %:n alennuksen. Koska HSL:n joukkoliikenteen kustannuksista noin puolet katetaan kuntien verovaroista, on alennuslippujen hinnassa subventiota yhteensä noin 72,5 % tai 75 %. Maksuttomasti matkustamaan pääsevät alle 7-vuotiaat, alle 7-vuotiasta lasta rattaissa, vaunuissa tai pyörätuolissa kuljettava henkilö, pyörätuolia käyttävät, saattajat, joiden saatettavalla on Oikeus saattajaan -kantakortti ja voimassa oleva lippu tai oikeus matkustaa ilman lippua. Lisäksi enintään 30 hengen oppilasryhmillä on oikeus matkustaa ilman lippua HSL-alueella sijaitsevasta oppilaitoksesta, kun opettajalla on oppilasryhmän kantakortti.

Maksuttoman joukkoliikenteen mahdollisuuksia Helsingissä on viimeksi laajemmin selvitetty vuonna 2008. Tuolloin Helsingin Kaupungin Liikennelaitos teki kaupunginvaltuuston edellyttämän selvityksen maksuttoman joukkoliikenteen vaikutuksista Helsingissä. Työssä selvitettiin maksuttoman joukkoliikenteen vaikutuksia liikkumistottumuksiin, yksityisautoiluun, liikenteen päästöihin ja energiankulutukseen, joukkoliikenteen hoitoon ja sen kilpailukykyyn sekä kokonaisrahoitustarpeeseen.

Vaikka maankäyttö ja liikennejärjestelmä ovat muuttuneet vuodesta 2008, selvityksen johtopäätökset ovat edelleen relevantteja. Selvityksen mukaan joukkoliikenteen hinnan merkitys on autoilijalle kulkutavan valinnassa pieni. Joukkoliikenteen maksuttomuus Helsingissä lisäsi vuoden 2008 selvityksessä joukkoliikennematkoja noin kolmanneksella. Lisäys merkitsi tuolloin noin 150 000 uutta joukkoliikennematkaa arki-vuorokaudessa. Tämä siirtyminen tuli pääosin lyhyistä jalan tai polkupyörällä kuljetuista matkoista, jotka ovat energiatalouden ja terveystuosten kannalta suotuisia liikkumismuotoja. Henkilöautoilu Helsingin alueella väheni noin 9 %, mikä vastaa 9 500 henkilöauton poistumista liikenteestä.

Matkustajamäärien kasvu edellyttäisi vuoromäärien lisäämistä, jolloin joukkoliikenteen palvelutaso entisestään paranisi. Maksuttomuuden haittana olisi erityisesti lyhyiden muutaman pysäkinvälin mittaisten matkojen merkittävä lisääntyminen, mikä hidastaisi joukkoliikennettä ja heikentäisi sen täsmällisyyttä.

Selvityksen laatimisen ajankohtana Helsingin sisäisen joukkoliikenteen lipputulot olivat noin 112 miljoonaa euroa. Maksuton joukkoliikenne lisäsi mallinnuksessa vuotuista rahoitustarvetta yli 140 miljoonalla eurolla pääasiassa menetettyjen lipputulosten ja kasvavien liikennöintikustannusten seurauksena. Tarjonnan lisäystarpeen vuoksi liikennöintikustannukset kasvoivat noin 26 %:lla eli 36 miljoonalla eurolla vuodessa.

Joukkoliikenteen lipun hinnan alentaminen on useissa tutkimuksissa todettu yhteiskuntataloudellisesti edulliseksi, mutta maksuton joukkoliikenne ei ole tehokkuusoptimi. Yhteiskunnan resurssien käytön pitkän aikavälin tehokkuusoptimi on kansainvälisten tutkimusten mukaan noin 50–60 % lipun hinnan alentamisella nykyisestä hintatasosta. Pitkällä aikavälillä liikkumisen hinnan aleneminen voi johtaa yhdyskuntarakenteen hajautumiseen, mikä lisää autonkäyttötarvetta ja auton omistusta. Tämän jälkeen mm. yhdyskuntarakenteelliset vaikutukset eivät enää tue kestäviä ja oikeudenmukaisia hinnoittelutavoitteita.

Eräs näkökulma maksuttomuuteen on, että joukkoliikennepalvelun arvostuksen kannalta on tärkeää, että sillä on jokin hinta. Maksava asiakas on todennäköisesti motivoitunut valvomaan saamansa palvelun laatua. HSL onkin menestynyt kansainvälisissä asiakastytytyvyyttä mittaavissa vertailuissa.

Aiempiin selvityksiin viitaten kaupunkiympäristölautakunta ei pidä lisäselvitysten tekemistä maksuttomasta joukkoliikenteestä tai alennusryhmien laajentamisesta tarpeellisena. Lippujen hinnoista päättäminen kuuluu HSL:n toimivaltaan. Kestävän liikkumisen houkuttelevuuden kannalta on kuitenkin tärkeää huolehtia, että joukkoliikenteen lippujen

hinnat eivät merkittävästi nouse, erityisesti koronapandemian jälkeisen joukkoliikenteen elpymisen aikana.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 19.05.2021 Arajärvi Pentti Joukkoliikenteen kehittäminen maksuttomaksi
- 2 HKL_2008_D_1_Maksuttoman_joukkoliikenteen_vaikutuksista_Helsingissä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Pentti Arajärvi ja 18 muuta kaupunginvaltuutettua ovat tehneet 19.5.2021 seuraavan valtuustoaloitteen:

”Joukkoliikenteen kehittäminen maksuttomaksi

Joukkoliikenteen käyttö muodostaa merkittävän osan helsinkiläisten ja muun HSL-alueen ihmisten elämisen kustannuksista. Toisaalta alueellinen liikkuminen on tärkeää – jopa välttämätöntä – niin työn kuin opiskelun kannalta. Vapaa-aikana ja eläkeläisille joukkoliikenteellä on suuri merkitys harrastusten, virkistäytymisen ja osallistumisen kannalta. Maksuttomalla joukkoliikenteellä on merkitystä kaupunkilaisten aktiivisuuden vahvistajana ja kaupungin pitämisessä elinvoimaisena, ja se on myös merkittävä tulonsiirto jakaessaan liikenteen kustannukset uudella tavalla.

Monissa Euroopan kaupungeissa, esimerkiksi Lontoossa ja Budapestissä, on joukkoliikenne tehty eläkeläisille maksuttomaksi. Tallinnassa on joukkoliikenne kokonaisuudessaan maksutonta. Muitakin kaupunkia lienee. Maksuton joukkoliikenne toteuttaa myös ilmastomuutoksen torjunnan tavoitteita. Helsingissä tai itse asiassa koko HSL-alueella tulee siirtyä maksuttomaan joukkoliikenteeseen. Tämä voi tapahtua as-

teittain ensin 65 vuotta täyttäneiden ja alaikäisten etuutena ja myöhemmin kaikkia koskevana.

HSL:n lipputulot ovat nykyisin noin 370 miljoonaa euroa, joten tämä summa on katettava veroilla aloitteen toteutuessa. Alueen asukkaat säästävät saman summan matkoista perittävien kustannusten vähenemisenä. Rahoitus siirtyy lipputuloista verotuksella katettavaksi. Tapiota syntyy jonkin verran ulkokuntalaisten ja turistien lipputulojen vähenemisenä ja toisaalta säästöjä syntyy lippujärjestelmän aiheuttamien kustannusten häviämisenä. Rasitus kohdistuu eri tavalla, kun veroja maksavat myös henkilöt, jotka eivät joukkoliikennettä käytä ja nykyisen vyöhykejärjestelmän pitkämatkaisimpiin kohdistuu suurin matkustuskustannusten aleneminen.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Helsingin kaupunginhallitus

- selvittää maksuttomaan joukkoliikenteeseen siirtymisen vaikutukset taloudellisesti, sosiaalisesti ja tulonjaon kannalta,
- selvittää erikseen 65 vuotta täyttäneiden ja alaikäisten maksuttoman joukkoliikenteen merkityksen ja vaikutukset,
- käynnistää muiden HSL-kuntien kanssa tarvittavat selvitykset ja neuvottelut aloitteen toteuttamiseksi.”

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 15.10.2021 mennessä.

Lautakunnan listan liitteenä on HKL:n raportti D: 1/2008: Selvitys maksuttoman joukkoliikenteen vaikutuksista Helsingissä.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 19.05.2021 Arajarvi Pentti Joukkoliikenteen kehittäminen maksuttomaksi
- 2 HKL_2008_D_1_Maksuttoman_joukkoliikenteen_vaikutuksista_Helsingissä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 541

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Laura Finne-Elosen ym. valtuustoaloitteesta koskien vaihtoehtoa Topeliuksenkadun suunnitelluille raitiotieliikenteelle

HEL 2021-007730 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Silja Borgarsdottir Sandelin: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Anton Silvo, liikenneinsinööri: 310 37489
anton.silvo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 23.06.2021 Finne-Elonen Laura Vaihtoehto Topeliuksenkadun suunnitelluille raitiotieliikenteelle

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Pelastustoiminnan edellytykset ovat tärkeitä kaikilla kaduilla. Topeliuksenkatu on siis pelastustoiminnalle tärkeä reitti siinä missä esimerkiksi rinnakkaiset Mannerheimintie ja Mechelininkatukin. Kiireellisen pelastustoiminnan kannalta kriittisintä on ensisijaisesti potilaan luokse pääsy ja sen jälkeen päivystävään sairaalaan pääsy. Topeliuksenkadun rooli korostuu erityisesti tilanteessa, jossa Meilahden sairaala-alueella oleva yksikkö vastaanottaa kiireellisen tehtävän Töölön alueelle. Pelastuskeskukselta alkavilla tehtävillä muut reitit ovat usein suorempia.

Topeliuksenkadun raitiotiet kulkevat suurella osin omalla kaistalla, joka tarjoaa mahdollisuuden myös hälytysajoneuvojen kululle. Katuosuuden pullonkauloja ovat Töölön kirjaston ja Kirjailijanpuiston pysäkit, joille on matkustajien palvelutason vuoksi suunniteltu hyvälaatuiset pysäkkilaiturit. Tilanne, jossa kaksi raitiovaunua olisi rinnakkain jumissa pysäkin kohdalla, on harvinainen. Poikkeuksellisessa tilanteessa pysäkit on mahdollista ohittaa hälytysajoneuvolla pyörätien ja jalkakäytävän kautta. Suunnitelmassa katuosuuksilla on nykytilannetta vähemmän kadunvarsipysäköintiä, mikä lisää ajoradoilla olevaa vapaata tilaa muiden ajoneuvojen väistämiseksi.

Läntisen kantakaupungin raitiotie on osa laajempaa joukkoliikennerekonstruktiosuunnitelmaa. Uudet rataosuudet eivät tule yhden linjan käyttöön, vaan mahdollistavat pikaraitiolinjan ja kantakaupungin raitioliikenteen yhteensovittamisen kokonaisuutena. Länsi-Helsingin raitioteiden yleissuunnitelmassa on tarkasteltu vaihtoehto, jossa läntisen kantakaupungin joukkoliikenne hoidetaan busseilla pikaraitiotien rinnalla. Vaihtoehdon taloudellinen toteutettavuus on heikko, koska bussi- ja raitioliikenteen rinnakkaisuus nostaa liikennöintikustannuksia ja johtaa hankkeen negatiivisiin nettohyötyihin. Suunnitelmassa on arvioitu, että tällaisessa vaihtoehdossa kantakaupungin raitioliikennettä jouduttaisiin sopeuttamaan esimerkiksi lakkauttamalla linjan 4 liikenne.

Pelastustoiminnan ja hälytysajoneuvojen edellytykset huomioidaan katujen jatkosuunnittelussa. Mikäli jatkosuunnittelussa halutaan nykyistä enemmän priorisoida hälytysajoneuvojen toimintaedellytyksiä, yksi mahdollisuus on selvittää henkilöautojen läpiajon vähentämistä kadulla kielloin, rajoituksin ja ohjaavin toimenpitein. Tämä edellyttää laajempaa katuverkon jäsentelyn ja yhteyksien tarkastelua alueella.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Laura Finne-Elonen ja 6 muuta valtuutettua ovat tehneet 23.6.2021 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Vaihtoehto Topeliuksenkadun suunnitelluille raitiotieliikenteelle

Me allekirjoittaneet haluamme selvittää, miten tärkeä reitti Topeliuksenkatu on pelastustoimelle ja miten paljon Topeliuksenkadulle suunnitellut raitiotiekiskot ja niillä mahdollisesti yhtä aikaa rinnakkain seisovat raitiovaunut estävät ja viivyttävät ambulanssien kiittämisen Meilahden alueen sairaaloihin.

Joskus voi olla kysymys minuuteista potilaan pelastumiselle. Vaaratilanteita saattaa myös syntyä jos ambulanssit hälytysajossa joutuvat

puikkelehtimaan liikenteen ja kiskoilla seisovien raitiovaunujen ohitse. Pyydämme selvittämään olisiko käytännöllisempi ja parempi vaihtoehto korvata tämän raitiotielinjan liikenne joustavammin liikkuvilla ja muita liikennevälineitä väistävillä, tietenkin biopolttoainetta käyttävillä, busseilla."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 30.9.2021 mennessä.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Anton Silvo, liikenneinsinööri: 310 37489
anton.silvo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 23.06.2021 Finne-Elonen Laura Vaihtoehto Topeliuksenkadun suunnitelluille raitiotieliikenteelle

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 542

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 22.6.2021 § 123 (ajoneuvovaurio)

HEL 2021-007176 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 22.6.2021 § 123 tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikkö on 22.6.2021 § 123 päätöksellään hylännyt 10.6.2021 kello 21.30 Mannerheimintie 112 kohdalla tapahtuneeseen ajoneuvovaurioon liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan vaatimuksensa vahingonkorvuksesta 10.6.2021 noin kello 21.30 Mannerheimintie 112 kohdalla tapahtuneeseen ajoneuvovaurioon liittyen. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Hakija on kertonut oikaisuvaatimuksessa, että kyseisen kaivon kansi on ollut poikkeuksellisen syvällä suhteessa ajorataan (arviolta 15-20 cm), ja tästä johtuen paikalla on ollut kuoppa. Hakija on esittänyt 22.8.2021 saapuneessa oikaisuvaatimuksen täydennyksessä, että Mannerheimintie 112 kohdalla ollut kuoppa on paikattu.

Perustelut

Lautakunta viittaa yksikön päällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen sekä yhtyy yksikön päällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin.

Vahinkotapahtuma ei yksistään synnytä kaupungin vahingonkorvausvastuuta, vaan edellytyksenä on, että kunnossapito on tehty virheellisesti tai huolimattomasti taikka kadun kunnossapitoon kuuluvia tehtäviä on laiminlyöty. Lisäksi edellytetään syy-yhteyttä virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä.

Lakipalvelut-yksikön päällikön päätöksen perusteluissa on saadun selvityksen nojalla todettu, että vahinkopaikalta ei ole löytynyt kuoppaa, vaan paikalla on kaksi kaivoa. Perusteluista käy myös ilmi, että vahinkopaikalla ei ole ollut mitään sellaista vauriota, joka olisi vaatinut kunnossapidon toimenpiteitä.

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kyseessä olevaa katualuetta kunnossapidetaan I-hoitoluokan mukaisesti.

Kaupunki on pyytänyt kadun kunnossapitopiiriltä selvityksen oikaisuvaatimuksen johdosta. Saadun selvityksen mukaan kunnossapidosta vastaava on tarkastanut kohteen 21.6.2021, jolloin kadussa ei ole havaittu sellaista rakenteellista vikaa, joka olisi tarvinnut korjausta tai aiheuttanut vaaraa tienkäyttäjille. Kadun päällystys on tehty normaalin uudelleenpäällystyöohjelman mukaisesti ja se on aloitettu 10.8.2021.

Selvitykseen saadusta 21.5.2021 otetusta valokuvasta on nähtävissä, ettei kadussa ole kuoppaa, ja että kaivon tai kaivojen kannet ovat lähes samalla tasolla kadun asfalttipäällysteen kanssa. Kyseessä oleva kaivon kansi ei ole näin ollen ollut syvällä suhteessa ajorataan siten, että se olisi voinut muodostaa kuopan, kuten hakija on oikaisuvaatimuksessa esittänyt. 15.8.2021 otetusta valokuvasta käy lisäksi ilmi, ettei kadulla ole paikattu kuoppaa, vaan koko katualueelle on tehty uusi päällystys.

Kaupungille ei ole saapunut muita ilmoituksia tai vahingonkorvausvaatimuksia liittyen kyseessä olevaan kadun kohtaan.

Edellä esitetyin perustein kaupunki katsoo toimineensa huolellisesti kadun kunnossapidossa. Näin ollen kaupunki ei ole laiminlyönyt kunnossapitolain mukaisia tehtäviään, eikä ole asiassa korvausvelvollinen.

Tienkäyttäjän on noudatettava riittävää huolellisuutta ja varovaisuutta sekä sopivaa tilannenopeutta vaaran ja vahingon välttämiseksi.

Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta selvitystä, joka antaisi aihetta aikaisemman päätöksen muuttamiseen.

Lopputulos

Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa haki-
jan ajoneuvossa ilmenneestä vauriosta.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että lakipalvelut-yksikön päälli-
kön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (31.5.1974/412) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/2018) 1-4 §, 14 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Virpi Leppänen, lakimies, puhelin: 310 33260
virpi.leppanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 23.6.2021
- 2 Oikaisuvaatimus, täydennys 22.8.2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimuksen käsittelyn edellytykset

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätöseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi sähköpostitse.

05.10.2021

köpostitse 23.6.2021. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 23.6.2021 eli säädettyssä määräajassa.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Virpi Leppänen, lakimies, puhelin: 310 33260
virpi.leppanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 23.6.2021
- 2 Oikaisuvaatimus, täydennys 22.8.2021

Oheismateriaali

- 1 Kunnossapidon selvitys 31.8.2021
- 2 Valokuva 21.5.2021 Mannerheimintie 112
- 3 Valokuva 15.8.2021 Mannerheimintie 112

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Yksikön päällikkö 22.06.2021 § 123

HEL 2021-007176 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakija on 10.6.2021 esittänyt kaupungille vielä erittelemättömän vahingonkorvausvaatimuksen. Vaatimuksen mukaan Mannerheimintie 112 kohdalla hakijan ajoneuvo on 10.6.2021 kello 21.30 vaurioitunut ajat-

taessa keskimmaisella kaistalla syvään, mutta ei kovin laajaan kuoppaan.

Kadun kunnossapito käsittää ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen, kuten moottoriajoneuvoliikenteen, jalankulun ja polkupyöräilyn, tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys. Kadun kunnossapito käsittää muun muassa katurakenteiden kunnossapidon, kuten rikkoutuneen päällysteen korjaamisen tai uudelleen päällystämisen.

Helsingissä kadut ja kevyen liikenteen väylät jaetaan kolmeen hoitoluokkaan katuluokituksen sekä väylän vilkkauden mukaan. Pääkadun ja erittäin vilkkaan liikenteen väylän (I-luokan kadun) päällysteessä ei ole vaurioita yksittäisiä viivahalkeamia lukuun ottamatta ja urasyvyys on vähäinen. Kokoojakadun ja vilkasliikenteisen kevyen liikenteen väylän (II-luokan kadun) päällysteessä voi olla lieviä vaurioita ja se voi olla kulunut, mutta urasyvyys ei saa olla huomattava. Tonttikadun ja vähäliikenteisen kevyen liikenteen väylän (III-luokan kadun) päällysteessä sallitaan vaurioita kohtuullisin määrin, mutta ne eivät saa aiheuttaa vaaratilanteita.

Mannerheimintie on pääkatu ja luokiteltu I-luokkaan kunnossapidon suhteen. Päällysteessä sallitaan yksittäisiä viivahalkeamia ja vähäinen urasyvyys.

Vahinkopaikan kunnossapitotoimenpiteistä on pyydetty selvitys alueen kunnossapidosta vastaavalta taholta. Selvityksen mukaan vahinkopaikalta ei ole löytynyt kuoppaa, vaan paikalla on kaksi HSY:n kaivoa. Vahinkopaikalla ei ole mitään sellaista vauriota, joka vaatisi kunnossapidon toimenpiteitä.

Pelkkä asfaltin päällystevaurio ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta. Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukseen, eli kadun kunnossapitäjän on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä johonkin laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Kadun kunnossapitäjä vapautuu vahingonkorvausvastuustaan, jos hän voi osoittaa, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti. Asianmukaisen kunnossapidon tasoa arvioitaessa otetaan huomioon kadun lii-

kenteellinen merkitys, liikenteen määrä, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet.

Vahingonkärsijän oma myötävaikutus voi alentaa tai poistaa kunnossapidosta vastuussa olevan korvausvastuun. Vaikka kaduilla olleita muita rakenteita olisi joskus hankalia havaita, ajoneuvojen kuljettajia sitovat silti tieliikennelain säännökset. Ajoneuvon kuljettajan on tieliikennelain mukaan noudatettava olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi. Ajoneuvon nopeus on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen muun ohella tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa. Ajoneuvo on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa.

Vahinkopaikka on hoitoluokkaan I kuuluva ajorata, jonka päällysteessä ei sallita vaurioita yksittäisiä viivahalkeamia lukuun ottamatta ja urasyvyys on vähäinen. Vahinkopaikalta ei ole löytynyt sellaista vauriota, joka vaatisi kunnossapidon toimenpiteitä. Vahinkopaikan liikennemäärä on suuri, vuorokaudessa keskimäärin 32 443 ajoneuvoa ajaa kyseistä kohtaa. Muita ilmoituksia ei hakijan ilmoittamasta kuopasta ole tullut kaupungille.

Edellä esitettyjen seikkojen perusteella kaupunki katsoo, ettei ole laininlyönyt kunnossapitolain mukaisia tehtäviään eikä näin ollen ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §, 14 §

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätös 30.12.2020 § 53

Lisätiedot

Marjo Laine, valmistelija, puhelin: 310 38506
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

§ 543

Kaupunkiympäristölautakunnan viranomaisten 23.9.-29.9.2021 tekemien päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen kaupunkiympäristön toimialan viranomaisten 23.9.-29.9.2021 tekemiä päätöksiä. Kuntalain 92 §:n mukaan toimielimen käsiteltäväksi ei saa ottaa lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenetelyä koskevia asioita. Otto-oikeutta ei saa siten käyttää mm. maankäyttö- ja rakennuslain mukaisiin poikkeamisasioihin.

Kaupunkiympäristön toimiala

Toimialajohtaja

[Päätökset](#)

Maankäyttö ja kaupunkirakenne - palvelukokonaisuus

Maankäytön yleissuunnittelu, yleiskaavapäällikkö

[Päätökset](#)

Asemakaavoitus, läntinen alueyksikkö, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, tontit, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, asuntotontit, tiimipäällikkö

[Päätökset](#)

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, yritystontit, tiimipäällikkö

[Päätökset](#)

Liikenne- ja katusuunnittelu, liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö

[Päätökset](#)

Rakennukset ja yleiset alueet - palvelukokonaisuus

Tekninen johtaja

[Päätökset](#)

Tilat –palvelu, Tukutori, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Tilat –palvelu, yritystilat-yksikkö, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Tilat –palvelu, yritysvuokraustiimi, tiimipäällikkö

[Päätökset](#)

Yleiset alueet –palvelu, projektirakennuttaminen-yksikkö, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus

Asiakkuusjohtaja

[Päätökset](#)

Kaupunkiympäristön asukas- ja yrityspalvelut, asuntopalvelut, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Kaupunkiympäristön asukas- ja yrityspalvelut, alueidenkäyttö, tiimipäällikkö

[Päätökset](#)

Kaupunkimittauspalvelut, kaupungingeodeetti

[Päätökset](#)

Kaupunkimittauspalvelut, kartat ja paikkatiedot, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Ympäristöpalvelut, ympäristöseuranta ja valvonta, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Hallinto- ja tukipalvelut

Tietohallintopalvelut, tietohallintopäällikkö

[Päätökset](#)

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 23.9.2021

[Päätösasiakirjat](#)

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Pirjo Moberg, hallintosihteeri, puhelin: +358 9 310 31507
pirjo.moberg(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Pirjo Moberg, hallintosihteeri, puhelin: +358 9 310 31507
pirjo.moberg(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

05.10.2021

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541 ja 543 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 532 ja 533 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

05.10.2021

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutosta siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

05.10.2021

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

3 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 542 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

05.10.2021

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI

Faksinumero: 029 56 42079

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5

Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

05.10.2021

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mi-

05.10.2021

käli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhaki-
jan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä.
Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

05.10.2021

Kaupunkiympäristölautakunta

Anni Sinnemäki
puheenjohtaja

Eija Höhl
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Jenni Pajunen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 11.10.2021.